Wij
vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang — nr 6 — 8 februari 1969

ALTIJD EENDER

Wie de politieke geschiedenis van de Vlaamse Beweging kent, wordt getroffen door het telkens weerkeren van een zelfde bedrog.
Telkens opnieuw worden kleinere toegevingen van de unitaire staat opgeblazen tot grote verworvenheden en machtige overwinningen, terwijl in de grond elke toegeving heel duur betaald wordt telkens het gaat om zogeheten globale oplossingen.
Zonder al te ver terug te gaan in het verleden, willen we alleen teruggrijpen naar Hertoginnedal in 1963.

Ook toen hebben de C.V.P.-parlementsleden maandenlang de vlaamse C.V.P.-kranten volgespuid met eigen lof om de grote overwinning die ze behaald hadden.

Het heeft niet lang geduurd eer Vlaanderen besefte dat het in plaats van een overwinning een daverende nederlaag was.

Tans beleven we de zoveelste herhaling van soortgelijke overwinning die een nederlaag is, maar met dit verschil dat het tans een fatale nederlaag zou worden, die de vlaamse ontvoogdingsstrijd brutaal dreigt af te remmen en het unitair konservatisme in zijn almacht dreigt te herstellen. De grendel vergt inderdaad geen tweederde, maar in de praktijk ongeveer drie-vierde-meerderheid om voortaan nog een taalwet, zoals taalkaders in het leger b.v. of een wijziging van het taalregime te Brussel, er door te krijgen.

Al de Vlamingen mogen dan immers akkoord gaan : de helft van de franstaligen zal het ook moeten zijn.

Zelfs de kultuurautonomie, die verre van algemeen is, zal nooit nog een stap kunnen vooruitgaan zonder eenzelfde meerderheid.

De demokratische struktuur van het land, hoe onvolmaakt ze nog is, zal klem gezet worden en de normale demokratische regels zullen niet meer spelen.

Het is de triomf van de konservatieve krachten bij uitstek in dit land, de waalse C.V.P.-ers.

Van de onafhankelijke vlaamse C.V.P. uit de vorige verkiezingsperiode schiet er niets meer over. Voor wie zich nog enige begoocheling maakte !

Dat sommige C.V.P.-bladen de Volksuniehouding willen verdraaien tot een verkiezingsspelletje, is evenmin iets nieuws. Reeds ten tijde van Hertoginnedal kregen we dat te horen — tans weet iedereen dat we gelijk hadden.

De zogeheten kultuurautonomie brokkelt trouwens voortdurend verder af.

Zelfs de overwinning op Leuven-Frans wordt op de helling gezet. Het zou het franstalig kollege van senatoren zijn dat zou beslissen of Leuven-Frans overgeheveld zal worden, want Leuven-Frans zal alleen van hen afhangen. We krijgen een kultuurautonomie met een radikale inbreuk op het territorialiteitsbeginsel. We zijn niet eens baas voor de beperkte kultuurautonomie op eigen gebied.

Voor de overheveling van Leuven-Frans zal zelfs geen uiterste datum in de grondwet staan. De weg ligt breed open voor de klassieke waalse chantage van de P.S.C. De Walen alleen zullen bepalen of Leuven-Frans ooit overgeheveld wordt en zo ja zullen zij bepalen welke prijs Vlaanderen weer moet betalen. Ligt de prijs niet hoog genoeg, dan blijft Leuven-Frans waar het is en wij hebben er niets in te vertellen !

Ook voor Brussel worden we met een kluitje in het riet gesturd. De pariteit van het nationaal beleidsorgaan, de ploeg ministers, wordt in de grondwet ingeschreven.

Maar de pariteit van de beleidsorganen te Brussel, daar kunnen we naar fluiten. Alleen de beperkte sektor van de kultuur zou paritair zijn. En wie de Vlamingen zal kiezen, staat er nog niet bij !

De kulturele pariteit te Brussel loopt nochtans gelijk met de bevoegdheid van de twee ministers voor Kultuur; de pariteit in de beleidsorganen, de beslissingsorganen te Brussel zou gelijklopend zijn met de pariteit in de regering. Daarvan is echter geen sprake.

Overigens is de pariteit in een unitaire staat onzin.

De Vlamingen die weldra tweederde van de bevolking zullen uitmaken, zullen nooit méér dan 50 % van de hogere ambten krijgen, hetgeen onaanvaardbaar is.

Er wordt een mengsel gebrouwd van een unitaire staat en een federale, met alle voordelen voor de franstaligen en alle nadelen voor de Vlamingen, die eens en voor goed door de grendelpolitiek schaakmat gezet worden.

Het potsierlijke van het geval is dan nog, dat de regeringspartijen durven beweren dat de grendel ook in het voordeel van de Vlamingen zal spelen.

Deze regering wordt gesteund in de Kamer door 80 Vlamingen (51 C.V.P.-ers en 29 B.S.P.-ers) op de 119 en in de Senaat door 72 (46 C.V.P.-ers en 26 B.S.P.-ers) op de 100, wat niet de helft plus één is, maar wel tweederde in de Kamer en haast drievierde in de Senaat. Wat verhinderen zij ?

Zij willen de Voerstreek aan Limburg ontrukken en ze hebben er zelfs voor gezorgd dat de onwettige franse school van een vlaamse gemeente uit de Voerstreek, Remersdaal, toelagen krijgt van de vlaamse minister van Onderwijs !

Zo de gemeenteschool Nederlands zou zijn, zouden de kinderen er blijven. Maar de kleurpolitiekers laten de franskiljonse Voerpotentaten en wetsovertreders straffeloos alle taalwetten aan hun laarzen lappen.

Mooie waarborg is die grendel voor de Vlamingen ! Van zulke knechten van de drieste franskiljons zullen we zeker door de grendel niet gespaard blijven.

De Volksunie staat opnieuw voor een zware strijd. Om deze doodsbedreiging van de grondwetsherziening van Vlaanderen af te wentelen staan we andermaal alleen op partijpolitiek vlak. Slechts de kultuurverenigingen, waarop van regeringszijde zware druk uitgeoefend wordt, staan in principe aan de zijde van Vlaanderen.

Andermaal zullen wij het moeten doen.

Het zal een volledige inzet vragen van heel ons kader, van al onze leden en van alle simpatizanten.

Tans staat de toekomst van de Vlaamse Beweging en van de volgende generatie werkelijk op het spel.

Alleen de radikale strijd tegen de kleurpartijen kan nog redding brengen, naast misschien hun verdeeldheid waarop we echter niet al te sterk moeten rekenen. Radikale druk van de vlaamse bazis zal nodig zijn om de vlaamse kleurpolitici te doen begeven.

Laat ons allen onverpoosd voor die druk zorgen. Dat kan nog de redding brengen.

WIM JORISSEN

GEEN GRENDELS

VOLKSUNIE

« ... bij de horens pakken ! » zei Gaston.

Wij en gij

vlaams nationaal

ZUID-AFRIKA

Het bewijs dat de zwarten in Zuid-Afrika veel beter zijn dan in hun eigen « onafhankelijke » staten is, dat een groot aantal de grens van Zuid-Afrika illegaal tracht te overschrijden, zodanig dat het voor de Unie een ernstig probleem is geworden daar het praktisch niet mogelijk is de duizenden kilometers lange grens te bewaken.

Een laatste overweging : lezer D.B. zou zich in het hoofd moeten prenten dat gelijkheid niet bestaat, dat is maar een droom. Als ik een neef van Spaak of een zoon van Van Cauwelaert was, zou ik niet — op 58-jarige leeftijd — amper 9.800 frank per maand verdienen, al zou ik nog een stommerik zijn.

K.V.W., Brussel.

TAAL

In uw nummer van 4 januari jl. vermeldt u dat het amsterdamse dagblad « Het Vrije Volk » ernstige taalfouten heeft menen vast te stellen in de kerstboodschap van Z.M. de Koning van België. U sluit zich daarop, in wel zeer krachtige termen, aan bij de mening van « Het Vrije Volk ».

Het zou mij niet verbazen als bovenstaande kritiek gegrond was. Zij zou echter meer indruk maken als « WIJ » zelf in korrekt Nederlands werd geredigeerd. Helaas is dit geenszins het geval.

Ik heb de vrijheid genomen een lijst op te stellen van taal- en stijlfouten in uw nummer van 4 januari. Die lijst sluit ik hierbij in. Hij had zonder moeite tweemaal zo lang kunnen zijn. Verscheidene van uw artikelen, die van uw zeer geleerde medewerkers niet uitgezonderd, zijn voor een goed deel Frans van zinsbouw. Twijfelgevallen heb ik niet opgenomen, evenmin als echt-vlaamse uitdrukkingen die in het Noorden niet gebruikt worden maar wel goed Nederlands zijn.

R.V.A., Amsterdam.

ZIEKENFONDS

Vele Vlamingen vragen zich af waarom er geen groot vlaams ziekenfonds kan opgericht worden. Door de V.U.-familie wordt tans ongeveer vijftig miljoen per maand afgedragen aan de mutualiteiten. Stemt dit niet tot nadenken ?

Op 22 januari 1969 meldt « De Standaard » de oprichting « van een koördinatiekomitee van vlaamse ziekenfondsen te Brussel ».

Laten we de initiatiefnemers hiervoor danken en hopen dat hun besprekingen gunstige rezultaten mogen opleveren.

V.d.B., Asse.

GRENDELS !

Uit het glashelder en meesterlijk betoog van voorzitter Fr. Van der Elst in « WIJ » van 25 jan. ll. maken we op dat de Walen op een subtiele manier trachten de vlaamse leeuw te muilbanden om dan met hem te spelen als de kat met de muis : de zetelaanpassing en in 't algemeen het demokratisch principe in de huidige eenheidsstaat zit hen dwars.

Evenwel, als onze partner in gezegd verband grondwettelijke waarborgen eist tegen minorizatie mogen wij, Vlamingen, met evenveel recht waarborgen in dezelfde grondwet doen inlassen tegen ondemokratische waalse muilbanderij !

Zo beiderzijdse verzuchtingen niet tegelijktijdig te verzoenen zijn, dan maar uitgezien naar een gezonder bazis om België van een gewisse ondergang te redden. Deze kan niets anders zijn dan het federalisme.

J.d.M.

ZUID-AFRIKA

Laat ons even overwegen op welke andere volkeren we — behalve op de Zuid-Afrikanen— nog wraakgevoelens moeten koesteren.

Op de U.S.A. die bij honderden negerbetogingen er dapper op klopten (en schoten).

Op de Russen die heel wat massa-deportaties op hun aktief hebben (randstaten Estland, Litauen, Letland en op heel wat volksgroepen die zich niet plooiden naar de wil der regeerders).

Op de Chinezen die reeds menige keer korte metten maakten met volksstammen die opkwamen voor onafhankelijkheid. De reeks kan ellenlang worden.

Het officiële België onderhoudt met Zuid-Afrika nog steeds de beste betrekkingen. Hoge personaliteiten gaan zelfs voor weken ginder op bezoek : goeverneur Roppe, André Demedts, Korneel Mertens (direkteur van de Radio), Paul van den Bussche (direkteur-generaal BRT), Jan De Cadt (direkteur van de Muziekakademie te Harelbeke). Na hun lang verblijf brengen ze ons in priveegesprekken veel gunstige adviezen en zijn steeds opgetogen over de welvaart, de moderne en doeltreffende middelen om aan volks- en jeugdopvoeding te doen (ook bij de kleurlingen).

C.D.W., Antwerpen.

TWEEDE TAAL ENGELS

In « Wij en Gij » van 11 januari heeft A.D.V. uit Dendermonde overschot van gelijk waar hij twijfelt dat het Engels zal ingevoerd worden, als tweede taal, in het katoliek middelbaar onderwijs.

Een bewijs door vermoedens vindt men in « Brug » nr 2 (dec. 1968), het tijdschrift van de Nationale Konfederatie der Oudervereinigingen. Ik heb verschillende mensen gepolst, die bevestigen dat de titel van een artikel (Frans vanaf de kleuterklas) en ook de ondertitels verwarring zaaien, omdat ze een warme simpatie voor het Frans laten vermoeden. Ik moet toegeven dat de inhoud beter is dan de titulatuur, want men volgt de raad van de pedagogen die het voortijdig onderricht van het Frans afraden. Doch het gevaar schuilt elders.

Het vooropgezette doel — tijdig met prettige lessen zo goed mogelijk Frans leren — geldt alleen voor de vlaamse jeugd, want het onderzoek gebeurde door de nederlandstalige bisdommen.

De Nationale Konfederatie der Oudervereinigingen legt dus een federaal ei. Het is echter een vals ei, dat van aard is het unitaire België te helpen bestendigen. Want iedereen weet dat de belgische administratie alleen bestuurbaar blijft dank zij de gewillige talenkennis van de Vlamingen, die veelal met nederlandsonkundige chefs geplaagd zitten.

R.B., Ledeberg.

GOED ZO !

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het pamflet dat in het raam van de voorlichtingskampagne tegen de grendels op zeer ruime schaal zal verspreid worden.

Ik denk dat dit het beste bedankingsgeschenk is dat wij aan onze wakkere kolporteerders en ijveraars, betrokken bij de abonnementenslag, kunnen aanbieden. Honderdduizenden Vlamingen zullen op die manier een rechtzetting in hun bus vinden op wat onze kranten en politici van de meerderheid over het standpunt van de V.U. hebben uitgekraamd ; ze zullen ook ingelicht zijn over het bestaan van ons degelijk weekblad.

K.M., Ganshoren.

UKKEL

Een paar jaar geleden werd te Ukkel een Kunst- en Kultuurcentrum opgericht dat, van buiten gezien, aan de taalwetgeving voldeed. Tans zijn echter al de nederlandstalige opschriften verdwenen en ziet het er naar uit of de gemeente van wijlen August Vermeylen alleen maar met de franse kultuur dweept. Als men nu weet dat te Ukkel nog vele inwoners, waaronder een aantal rijksambtenaren, van huize uit vlaams zijn en dat van staatswege een ernstige inspanning wordt gedaan om voor die mensen een gepast onderwijs te verschaffen, dan is het maar des te schandaliger vast te stellen hoe de vlaamse kultuur door het gemeentebestuur wordt gesaboteerd.

H.V., Brussel.

« VLAAMSE » MINISTERS

Helemaal akkoord met de opmerking van D.J. uit Deurne in « WIJ » van 4 januari over de zogenaamde « vlaamse » ministers. Feitelijk zouden we alle maal — en ook « WIJ » — over nederlandstalige ministers, volksvertegenwoordigers, senatoren, enz. moeten spreken.

P.D.J., Brussel.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd

van de redaktie

Brussel, 6 februari 1969.
Betr.: een lezer minder.

Zelfs na het behoorlijk aantal jaren dat we nu reeds in de joernalistiek zitten, blijft het voor ons een sensatie, op vrijdag de rotatiepers haar bladen met daverende dreun te zien spuien. We staan er naar te kijken en we pogen ons dan een beeld te vormen van de duizenden mensen die de volgende dag zullen lezen wat we schreven. We slagen daar natuurlijk niet in ; de joernalist werkt voor doorgaans anonieme mensen, onbekenden. Een aantal lezers kennen we natuurlijk wél. Een van hen is onze eigen oom en peter. Een oudstrijder van 1914-18, een V.O.S. met een fraaie staat van dienst in de vlaamse beweging. Voor ons zowat het prototype van de eerlijke, hoogstaande, overtuigde en schone flamingant. Een man uit het onderwijs, een uitstekend pedagoog, een nuchter verstand met een warm hart.

Vaak als wij schrijven vragen we ons af, wat "nonk Jefke" er zal van denken. Het gebeurt méér dat je pen gevoerd wordt mede door bepaalde reakties die je tracht af te lezen van een gezicht in de verte. Schrijven op zijn best (wat, in alle nederigheid gezegd, nog niet betekent : goed schrijven) is als een vorm van dialoog ergens met een gezicht op de achtergrond, een oordeel waaraan je - zonder het te kennen - waarde hecht. Voortaan zullen we aan het oordeel van deze door ons zo hoog geschatte man slechts in de voorwaardelijke wijze en in de verleden tijd kunnen denken : wat zou nonk Jefke er van gedacht hebben ? Deze week werd hij begraven en ergens zullen we hem - ook vanachter onze schrijfmachine - erg missen.

NATIONALE LOTERIJ

EEN SUPERHOOG LOT VAN
TIEN MILJOEN

1 lot van	2.000.000 fr.
1 lot van	1.000.000 fr.
2 loten van	500.000 fr.
6 loten van	200.000 fr.
24 loten van	100.000 fr.
120 loten van	50.000 fr.
120 loten van	20.000 fr.
600 loten van	10.000 fr.
600 loten van	5.000 fr.
1.200 loten van	2.000 fr.
2.400 loten van	1.000 fr.
12.000 loten van	600 fr.
60.000 loten van	400 fr.

+ 50 troostlotten van 20.000 fr.

3de TRANCHE
St-Valentijntranche

Trekking op 17 februari

IN HET TOTAAL 72 MILJOEN fr. in 77.125 LOTEN
HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.

GEEN GRENDEL OP DE DEMOKRATIE

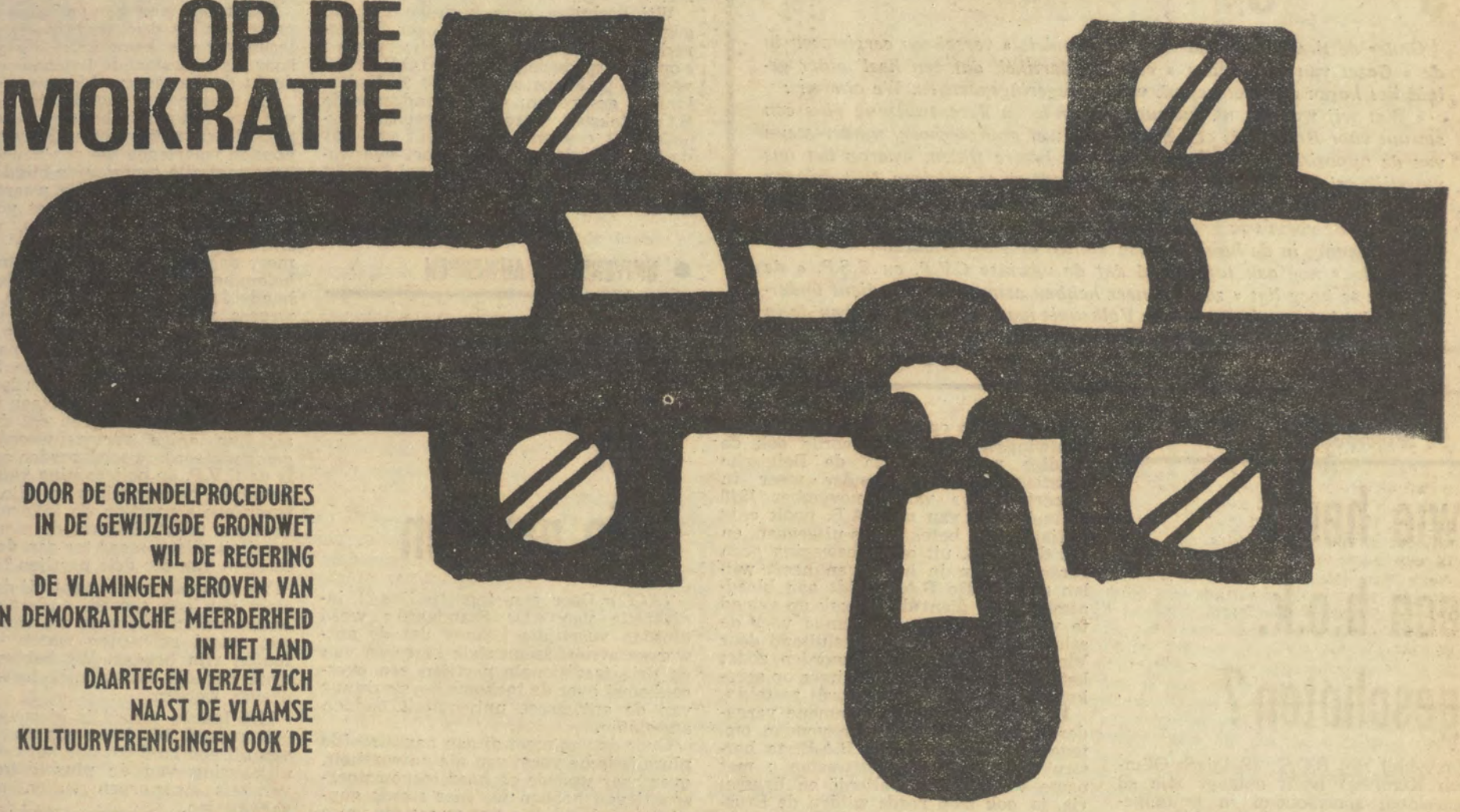

DOOR DE GRENDELPROCEDURES IN DE GEWIJZIGDE GRONDWET WIL DE REGERING DE VLAMINGEN BEROVEN VAN HUN DEMOKRATISCHE MEERDERHEID IN HET LAND DAARTEGEN VERZET ZICH NAAST DE VLAAMSE KULTUURVERENIGINGEN OOK DE

VOLKSUNIE

TREKKEN EN STEKEN OM DE BTW

Het debat om de Belasting op de Toegevoegde Waarde is deze week in de kamerkommissie van Financiën op gang gekomen, terwijl minister Snoy (de man die dank zij het « offer » van een vlaamse C.V.P.-er in het parlement kwam) voor de Unie der Belgische Adverteerders over de BTW sprak als over een trein in de mist. De Centrale Raad voor Bedrijfsleven had voorgesteld, de voorziene tarieven met 20 t. h. te verlagen ten einde een fiskale rem op het bedrijfsleven en een te grote belasting van onze uitvoer te voorkomen. In tweede orde werd hierbij de vrees geopperd voor een te bruuske stijging van de kosten van levensonderhoud.

Uit diverse amendementen die voorgesteld worden pikken we eerst deze van de kommunisten die aanslagvoeten voorstellen van 5, 6, 12 en 20 t. h. in plaats van 6, 15, 20 en 25 t. h. zoals de regering wenst op te leggen (het gaat hier om kategorieën van overdrachttaks volgens de soort produkten). De liberalen, die er een kans in zien om alweer aan elektorale demagogie te doen, stellen een verlaging van 20 t. h. voor doch houden als achterdeur open, de regering toe te laten tot konjunkturele aanpassingen over te gaan. Een zeer vaag maneuver, want wanneer juist zou een dergelijke aanpassing (die evengoed mettertijd een verhoging als een verlaging kan worden) verantwoord zijn ? Met de gebrekkige statistische machinerie waarover de belgische staat beschikt is men hier altijd te laat om tarieven aan een evolutie aan te passen. De regering wenst geen wijziging maar sluit aan bij het liberale voorstel, konjunkturele aanpassingen mogelijk te maken en bovendien bepaalde produkten van de ene kategorie naar de andere over te hevelen (wat evengoed verhoging als verlaging insluit...).

Dit standpunt is dus zeer vaag; de bedoeling blijft (zij het wat genuanceerder misschien) om de inspanning die het nieuwe sisteem zal vergen, zoveel mogelijk op het bedrijfsleven af te wentelen en zo weinig mogelijk op de staat zelf. Zelfs wanneer 1970, jaar waarin de BTW van kracht moet worden, in ons land ook een elektoraal jaar is (gemeenteraadsverkiezingen), dan is de kans nog groot dat de vermindering der aanslagvoeten aan de minimale kant zal liggen. Deze enige kans om de financiële putten der voorgangers-wonderdoeners te vullen zal Eyskens niet willen en kunnen missen, want over een zwaardere belasting van het gezinsinkomen zal in 1970 minder gerept worden dan over de plaatselijke bouwpolitiek, het kultureel centrum en wat weet ik meer.

beroepsHALVE bekeken

HAVENBELEID

Het is goed dat de Ekonomische Raad voor Vlaanderen op een ogenblik dat het weer verdacht stil rond de havenkwestie was geworden, met de oprichting van een overlegkomitee uitpakt, dat alle betrokken instanties zal bijeenbrengen. De ERV is een gezagvol orgaan; zonder te beweren dat het nu werkelijk kop af — kop aan zal gaan, boezemt het initiatief van de ERV meer vertrouwen in dan alle aankondigingen samen over de oprichting van ministeriële havenkommissies. 't Initiatief bekroont in zekere zin de kontestatie die van verscheidene privégroepen is uitgegaan, die in deze kwestie nogal rumoerig doch niet zonder argumenten en met veel offervaardigheid (al zitten er ook wel minder onthechte zielen onder de voorvechters van een vooruitstrevend havenbeleid) de spits afbijten. De konfrontatie te Gent van de voornaamste groepen, die plannen in verband met Zeebrugge, Gent en Antwerpen hebben voorgelegd, heeft intussen al geleerd, dat de technische en stedelijk niet gebonden geesten gewonnen zijn voor een globale aanpak, waarin Zeebrugge een belangrijke rol als voorhaven is toegedacht. Dat kan niet zonder gevolgen blijven in hogere sferen, waar een De Saeger lang niet meer zo zelfzeker als vroeger is.

Overigens komt als klap op de vuurpijl de uitlating van havenschepen Delwaide van Antwerpen die er op neerkomt dat de pijpleiding Antwerpen-Rotterdam geen oplossing is doch wel Zeebrugge in de rol van overslaghaven, een verklaring die in het debat zwaar zal doorwegen.

GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGS-MAATSCHAPPIJEN

Het regeringsontwerp inzake ekonomische decentralizatie voorziet onder meer de oprichting van gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen op initiatief van een of meer provinces. De ERV heeft deze al te vage omschrijving geprecizeerd in een verklaring, na overleg tussen de vlaamse provinciale ekonomische raden en de interkommunales. De ERV wenst in het regeringsontwerp een gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij per provincie, vraagt erkenning van de provinciale ekonomische raden als ontwikkelingsmaatschappij, wier bevoegdheid wordt omschreven als zijnde belast met de studie, opvatting en promotie van de ekonomische ontwikkeling in hun gebied, terwijl de interkommunales bevoegd moeten zijn voor verwezenlijking zowel op het vlak van de voorbereiding als van de uitvoering van de streekontwikkeling. Ook de koördinatie wordt in de verklaring verduidelijkt.

Deze verklaring is ook een pleidooi voor toekenning van een grotere bevoegdheid aan de gewestelijke raden dan blijkt uit het regeringsontwerp, dat er feitelijk naar streeft deze regionale ekonomische bevoegdheden zo klein mogelijk te maken. Ze is een vorm van kritiek op het regeringsontwerp, des te gezagvoller omdat het van een instantie uitgaat waarin dan toch de bestendige deputaties van de vlaamse provincies iets te vertellen hebben, welke deputaties ofwel homogeen C.V.P. ofwel door de twee huidige regeringspartijen zijn samengesteld. Zo bezien is dat, van onverdachte zijde, een kritische benadering van een ontwerp dat trouwens mank gaat aan unitaristische kwalen en geenszins aan de werkelijke noden beantwoordt.

geen grendels !

Onder de titel « Onthoudingen en grendels » verscheen eergisteren in de « Gazet van Antwerpen » een hoofdartikel, dat een heel ander geluid liet horen dan het gejank van de regeringspartijen. We citeren :

« Wat wij wensen, nl. kultuurautonomie en decentralizatie plus een statuut voor Brussel, is ook bij gewone wet realizeerbaar, zonder steun van de oppozitie. Dit in afwachting van betere tijden, waarop het ons mogelijk zal zijn de staatsstruktuur grondiger te wijzigen. Wij dringen des te minder aan, omdat de franstaligen tans voor onze eisen een prijs vragen, in de vorm van grendelklauzules, die te hoog ligt. Zonder grondwetsherziening in de huidige vorm komen er geen grendel ».

Moet hier nog aan toegevolgd dat de vlaamse C.V.P. en B.S.P. « de prijs die te hoog ligt » zonder meer hebben aanvaard ? En dient onderstreept dat het standpunt van de Volksunie nauwelijks afwijkt van de in hogervermeld citaat aangeprezen gedragslijn ?

● DE SPORTOORLOG (1)

wie heett een b.o.k. geschoten?

(m.v.d.b.) Het B.O.K. (Belgisch Olimpisch Komitee) heeft onlangs zijn 48 aangesloten sportbonden in buitengewone algemene vergadering bijeengeroepen, met als enig punt aan de orde « de eenheid van de belgische sport tegenover de administratieve splitsing ».

De kommentaren in de bladen verschilden natuurlijk volgens de taalgroep waartoe zij behoren. « Le Soir » noemde het B.O.K. « een pistool dat gericht is op elke aanvaller van de belgische sport » ; « Les Sports » schreef dat « de sportbonden blok vormen voor de verdediging van hun vrijheid ». Maar volgens de « Gazet van Antwerpen » was « de eenheid van de bonden nooit bedreigd en maakt het B.O.K. zich nodeloos ongerust». Deze laatste opmerking zal wel de juiste zijn, want ook de waalse direkteur van de Sportadministratie, Wasterlain, verklaarde dat « geen enkel minister er ooit aan gedacht heeft de sportbonden te splitsen ».

In een met algemene stemmen goedgekeurde B.O.K.-rezolutie werd gezegd dat « de struktuur van de bonden en van het B.O.K. unitair is en blijft ».

Waarom kwamen de frankofone bondsleiders en sportjoernalisten dan in het geweer ? Omdat hun geweten niet zuiver is ! Indien de sportbonden zelf op tijd en stond orde op hun zaken hadden gezet, dan zou nooit iemand er kunnen aan denken in te grijpen in hun interne administratie.

Wie zich de moeite wil geven om tot de kern van de zaak door te dringen, komt voor de zoveelste maal tot de vaststelling dat het de pretentie van de Walen en de frankofone Brusselaars is, die aan de bazis ligt van al de herrie. Hebt ge ooit een ééntalige Vlaming gekend die de kans heeft gekregen, voorzitter of sekretaris te worden van een « nationale » bond, omdat hij de taal van de meerderheid niet begreep ? En wanneer dan die ééntalige frankofoon is geïnstalleerd, begint het « nationale » spelletje. Omwille van zijn aanwezigheid moet iedereen Frans kunnen spreken of schrijven. De gehele werking van de « nationale » bond wordt omgebogen door de ééntaligheid van de voorzitter. De tijd dat zulke middeleeuwse of koloniale toestanden mogelijk waren, is voorbij !

● DE SPORTOORLOG (2)

les van het verleden

(m.v.d.b.) Toen ik zelf in 1940 een voorstel tot herstrukturering van de B.A.B. (Belgische Atletiekbond) had ingediend, ontlokte dit in dezelfde kringen en bij dezelfde mensen als nu een ware oorlog. Onder diegenen die het meeste begrip opbrachten voor de vernieuwingsvoorstellen behoorde ook de huidige voorzitter van de Belgische Atletiek Bond, die onder meer in « Sportwereld » van 9 november 1940 schreef dat « van de B.A.B. nooit enig initiatief van betekenis is uitgegaan, en dat de B.A.B. uit eigen beweging geen veranderingen in het leven heeft willen roepen. De B.A.B. lijdt aan bloedarmoede. Er dient de nadruk op gelegd te worden dat de propaganda voor de atletiek in Vlaanderen uitsluitend door Vlamingen moet gemaakt worden, zodat het nut van ééntalige komitees op sprekende wijze in het licht wordt gesteld ».

Er werd toen op de algemene vergadering een meerderheid gevonden om, tegen de leiding in, de B.A.B. te herstruktureren in drie gewesten : met name Vlaanderen, Wallonië en Brussel (ja, ja, ook toen reeds wilden de Brusselaars hun zin doordrijven !

Wat lazen wij destijds in « Les Sports » als bilan van het eerste werkjaar ? « De ervaring van de eerste twaalf maanden van de volledige hervormingen laat toe te zeggen, dat zij algehele voldoening hebben geschonken. Op taalgebied zijn er geen grieven meer. Het Komitee van de vlaamse gewesten heeft blijk gegeven van een vruchtbare bedrijvigheid ».

Inderdaad, na het einde van de oorlog kon de B.A.B. er prat op gaan dat het aantal klubs van 41 met 3.850 leden in mei 1940, gestegen was tot 111 met niet minder dan 13.760 leden in september 1944 !

Wij geven deze triomfantelijke cijfers ter overweging aan diegenen, die zich nu zouden laten verleden tot negativisme.

Wij besluiten deze bijdrage met de gegronde opmerking van Roger Robberechts in de « Gazet van Antwerpen » : « op de vergadering van het B.O.K. werd voor 70 % Frans en voor 30 % Nederlands gesproken; de rondgedeelde B.O.K.-teksten waren erbarmelijk vertaald. Uit een en ander blijkt wel dat de top van de belgische sport overwegend franstalig blijft. Wat wel bewijst dat de splitsing méér dan noodzakelijk is ! ».

● UNIVERSITEIT ANWERPEN

monopolie van drie partijen

(ACO) Door een (opzettelijke ?) indiskretie van « De Standaard » werd dinsdag voortijdig bekend dat de antwerpse arrondissementele besturen van de drie traditionele partijen een overeenkomst over de toekomstige struktuur van de antwerpse universiteit hadden afgesloten.

Over de van meet af aan nagestreefde pluralistische vorm van die universiteit, over haar waarde en haar toekomstperspektieven hebben we hier steeds gunstig geoordeeld. We menen zonder valse bescheidenheid te mogen zeggen, dat het vlaamsnationale Antwerpen zijn man heeft gestaan bij de strijd voor een pluralistisch en volledig universitair centrum in de Scheldestad. Dat de drie traditionele partijen tans een monopolie voor henzelf nastreven en er een universiteit van drie politieke partijen willen van maken, is grievend en onrechtvaardig.

In de schoot van de antwerpse provincieraad werd, op voorstel van C.V.P.-mandataris mevrouw Daems-Van Ussel, een kommissie voor de studie van deze problemen opgericht. Hiervan maakten alle partijen, ook de Volksunie, deel uit. Goeverneur Kinsbergen prezideert ze. Ze is éénmaal bijeengekomen. De volgende vergadering moet plaats hebben op 12 februari.

Hoe moet men het optreden bestempelen van de drie traditionele partijen tegenover die kommissie, die ze blijkbaar als onbestaande beschouwen ? Hoe denkt de goeverneur hierover ?

We zien in deze lage intrige het begin van een sistematisch driepartijenmonopolie in de antwerpse universiteit. Monopolie waartegen we ons vanzelfsprekend met alle geoorloofde middelen zullen verzetten. Monopolie waartegen — zeer terecht — reeds verzet vooral bij de jongeren is losgebroken, want te Antwerpen hebben de drie partijen meer dan ooit te voren de voornaamste belanghebbenden — de studenten — behandeld alsof ze niet bestonden. De antwerpse universiteit moet de universiteit van heel de gemeenschap zijn en niet van de drie traditionele partijen.

We vragen ons af hoe de Sociëteit van Jezus deze evolutie beoordeelt. Hebben de Jezuieten zich voortaan derwijze aan de C.V.P. verbonden dat die partij als hun enige vertegenwoordiger en gemandateerde woordvoerder optreedt ? Is de C.V.P. de belichaming van heel de katolieke gemeenschap en zijn de drie traditionele partijen de inkarnatie van heel ons volk ? Behoort de nieuwe universiteit alleen maar toe aan de mandatarissen van die drie partijen ?

We zijn van mening dat bij de nieuwe start van een grootse onderneming — onderneming waarvoor we van meet af aan totaal gewonnen waren — grove fouten zijn begaan. We hebben de indruk dat die fouten niet toevallig bedreven werden.

Het laatste woord is hierover echter niet gezegd. We laten ons niet verdrijven uit een land dat ook het onze is. De uitlevering van de pluralistische universiteit Antwerpen willen we nooit aanvaarden.

● HUN NIEUWSTE « ARGUMENT »

grendels nuttig voor brussel?

(f. baert) Het laatste « argument » dat momenteel door de vlaamse C.V.P. wordt aangevoerd om de grendels te verdedigen, is dat zij de taalgrens rondom Brussel zouden beschermen « tegen de bedreiging, die de gemeenteraadsverkiezingen er doen op wegen ». Het argument is overigens niet nieuw : de beveiliging van onze « verworvenheden » (nou...) tegen het imperialisme van Brussel en Wallonië. Het wordt nu alleen konkreet gesteld.

Vooreerst gaat deze redenering voorbij aan de elementaire en afdoende vaststelling dat het de waalse P.S.C. en de Walen in het algemeen zijn, die sinds jaren de grendel van de dubbele meerderheid eisen. Dat doen die écht niet om de Vlamingen te beschermen.

En het argument snijdt ook op andere wijze geen hout. Inderdaad, in het Parlement zijn de Vlamingen ruimschoots in de meerderheid; op 212 volksvertegenwoordigers zijn er 120 Vlamingen. Wij hebben dus helemaal géén grendel nodig om de uitbreiding van de olievlek te beletten. De Vlamingen moeten gewoon van hun meerderheid gebruik maken. En dat niet alleen om te verdedigen wat wij hebben, doch ook en vooral om de op vele punten nog bestaande achterstand in te lopen. Daarvoor hebben wij die meerderheid nodig.

En nu is de vlaamse openbare mening intussen wel zo bewust en geradikaliseerd, dat er zeker geen 10 vlaamse mandatarisen zullen gevonden worden die zouden durven toestemmen in nieuwe mensen- en gebiedsroof. Of is de vlaamse C.V.P. misschien toch van zins door de knieën te gaan (eens te meer...), wanneer de waalse P.S.C. in het voetspoor van het F.D.F. nieuwe eisen stelt ? Dan moet zij dat niét wijten aan het zgn. « ontbreken » van grendels, doch uitsluitend aan zichzelf. En dat zou dan alleen haar ontbindingsproces bespoedigen.

Een regering zonder vlaamse C.V.P. is onmogelijk. Indien zij deze macht gebruikt, kàn er geen sprake zijn van wijziging van de taalgrens rond Brussel. Integendeel, dan kunnen de 6 randgemeenten op volwaardige wijze en zonder faciliteiten in het nederlandse taalgebied geïntegreerd worden. Voor wanneer haar voorstel van wet ? Het onze is klaar !

E3 FINANCIEEL-POLITIEK SCHANDAAL MET GROTE AFMETINGEN

Wanneer de lezers dit nummer in handen krijgen, zal het een week geleden zijn dat eerste-minister Eyskens en minister van Financiën Snoy een verklaring over de zaak der valse E 3-obligaties hebben afgelegd. Verklaring waarvan voor het ogenblik geen enkel element nog geloofwaardig schijnt.

We herinneren ons geen enkele na-oorlogse epizode van de belgische financiële politiek waarin ministers zich op een zo flagrante manier bij de neus laten leiden.

Minister Snoy zei dat de fraude zich beperkte tot een pak van 250 E 3-obligaties van 100.000 fr, samen 25 miljoen fr, en dat de hele partij berustte bij twee brusselse financiële instellingen. Hij zei ook dat de emissie in kwestie slechts bij toeval door een antwerpse drukkerij verzorgd werd, omdat er te Brussel gestaakt werd bij een firma die anders het order zou gekregen hebben.

Tot zover de ministeriële versie. Sedertdien werden te Antwerpen nog andere obligaties ontdekt, en schrijft de dagbladpers ronduit dat men het bedrag van de fraude op 100 miljoen fr. schat.

Twee antwerpse drukkerijen hebben schriftelijk bevestigd dat ze normale obligatie-drukkers van het Gemeentekrediet zijn en dat de staking van een brusselse drukkerij geen invloed gehad heeft op de toewijzing van de aanbesteding der berucht geworden E 3-emissie van vorig jaar.

Het ergste van al is echter, dat een officiële personaliteit van het Groot-Hertogdom Luksemburg op een perskonferentie gezegd heeft dat de obligaties die bij de twee brusselse instellingen berusten, inderdaad via Luksemburg verkocht zijn, maar dat de belanghebbende luksemburgse instelling vooraf de obligaties in kwestie heeft voorgelegd aan de Interkommunale E 3 die ze écht verklaard heeft !

In die omstandigheden kan niemand het ons kwalijk nemen dat we geen genoegen meer nemen noch met de door logenstraffingen uitgeholde mededeling van de regering, noch a fortiori met wat de Raad van Beheer van de Interkommunale E 3 heeft verteld, nl. dat ze slechts een paar dagen voor het bekend worden van het schandaal vernam wat er gaande was. Het gerechtelijk onderzoek duurt nu al 10 maanden !

De financiering van de E 3 is een zaak die ons allen aangaat. We betreuren dat een groot infrastruktuurwerk in Vlaanderen in diskrediet is geraakt ten gevolge van de nalatigheid en van het slechte voorlichtingsbeleid van de E 3-beheerders.

De poging van de C.V.P.-beheerders der E 3-Interkommunale om de schuld te verschuiven naar het Gemeentekrediet is een weinig elegant maneuver. De technische uitvoering van de lening was het werk van het Gemeentekrediet, maar de juridische en morele verantwoordelijkheid blijft ook dàn op de E 3-Interkommunale wegen.

Indien de E 3-Interkommunale werkelijk niets te maken heeft met de financiering, waartoe dient dan eigenlijk haar raad van beheer ?

Ook de technische uitvoering van de werken werd toevertrouwd aan een andere instantie. Dat kan toch niet betekenen dat de E 3-Interkommunale niet aansprakelijk is voor de keurige en foutloze uitvoering van de werken !

De vlucht voor de verantwoordelijkheden is in deze zaak ergerlijk. Opvallend is eveneens de minachting waarmee de E 3-Interkommunale de hele gemenschap bejegent. Nadat het land bezaaid werd met schreeuwerige reklameborden ten gunste van de E 3-lening, heeft plotseling niemand nog iets te doen ermee.

Wij nazijn

vlaams nationaal

ZO ZIJN ZE !

De werkelijke gevoelens van de parlementsleden tegenover de vlaamse problemen kunnen veel beter getoetst worden in de kommissievergaderingen van de beide Kamers dan in de openbare vergaderingen; daar is geen publiek en geen pers en dus kunnen de leden aan hun ware gevoelens lucht geven.

Dat bleek weer eens uit de bespreking in de kommissie van Justitie, over het voorstel van wet ingediend door senator Ballet ten einde de voorrang van de talen bij de publikatie van de officiële stukken beurtelings om de twee jaar aan het Nederlands en het Frans te verlenen. Want tot nu toe worden alle officiële stukken van de regering, ook wanneer zij uitgaan van de vlaamse ministers (begrotingen, wetsontwerpen, ministeriële besluiten in het staatsblad enz.) ingediend met het Frans op de ereplaats.

Uit de meest verscheidene drogredenen werd munt geslagen om het voorstel te verwerpen : de vlaamse vertegenwoordigers van de drie kleurpartijen waren de ergste tegenstanders !

Wanneer het voorstel vóór de openbare vergadering van de Senaat zal komen, zullen wij ze dwingen kleur te bekennen.

ABONNEMENTENSLAG

Om allerlei redenen zijn we er deze week niet toe gekomen, een inventaris op te maken van de jongste rezultaten van de abonnementenslag. We kunnen wél verklappen, dat de vooruitgang in de voorbije week méér dan bevredigend is geweest. We beperken ons tot de erelijst van de allerbeste afdelingen, in de verwachting dat deze lijst volgende week — wanneer we weer uitvoeriger over de abonnementenlijst schrijven — een heel stuk langer zal geworden zijn : Antwerpen, Borgerhout, Erps-Kwerps en Veltem, Geel, Kapellen-op-den-Bos, Menen, Niel, Nijlen, Ninove, Oostende, Ronse (de allerbeste !), St. Katelijne-Waver, St Niklaas, Veurne, Vichte en Zwijndrecht.

MEP VOOR DE SAEGER

Naar verluidt is minister De Saeger in bezwijming gevallen bij de begrafenis van Merlot. Vermoeidheid of ontroering, we weten het niet.

Misschien is De Saeger deze week wel weer in zwijm gevallen. Tegen de grond geknokt ditmaal. Door een mep van de antwerpse havenschepen Delwaide.

Schepen Delwaide heeft een paar dagen geleden gezegd dat hij een tegenstander was van de pijpleiding Rotterdam-Antwerpen, dat de antwerpse haven door die pijpleiding zou afzakken naar de zesde of zevende plaats op de wereldranglijst en dat hij de voorkeur had gegeven aan een grote omslaghaven te Zeebrugge. Openbare Werken heeft het, volgens de heer Delwaide, echter anders gewild.

Dat is een beschuldiging van formaat, de zwaarste wellicht die ooit tegen De Saeger geuit werd. We zijn benieuwd, welke de reaktie er op zal zijn. Want dat een dergelijke beschuldiging — zwaar genoeg om er iemands politieke nek te laten op breken — zonder reaktie zou blijven, zou een zéér veeg teken zijn !

« IDEOLOGIE »

De zwitserse filozofe Jeanne Hersch zegt in haar boek « Idéologie et Réalité » dat ze in haar ideologiën-schema geen plaats inruimt voor de kristen demokratie « omdat deze geen afzonderlijke ideologie vertegenwoordigt ».

Opgedragen aan Frans Van Mechelen en de Beheerraad van de B.R.T. !

EN LEUVEN ?

Door de eis van de P.S.C. om waarborgen over Leuven-Frans in de grondwet te doen inschrijven, is de aandacht méér dan ooit terug op het probleem van de overheveling gevestigd.

We mogen niet vergeten, dat inzake overheveling tot nog toe alleen maar een vage principi ele toezegging werd afgedwongen enerzijds, en dat anderzijds die vage toezegging slaat op een overheveling naar twee vestigingsplaatsen waarover de Vlamingen het niet eens kunnen zijn : Woluwe en Ottignies.

Uit de maneuvers van de P.S.C. en van Leuven-Frans zélf kan men zo langzamerhand opmaken, waar het naartoe gaat. Leuven-Frans is vast besloten, zo lang mogelijk in Leuven te blijven. Zo lang mogelijk, dat zou wel eens een kwart eeuw kunnen zijn. Inmiddels is Woluwe er en loopt de zaak Ottignies. Met andere woorden : de driehoek van Woitrin is gerealizeerd en dreigt in lengte van jaren te blijven bestaan. Tijd genoeg om inmiddels « le très grand Bruxelles de demain » te verwezenlijken.

Het ziet er naar uit, dat Leuven opnieuw in het vlaams eisenprogramma bovenaan zal moeten ingeschreven worden.

V.U. OP ANTENNE

Donderdag aanstaande, 13 februari, verzorgt de Volksunie een « Vrije politieke tribune » voor de radio. De uitzending komt om 19 u 45 op antenne. Veertien dagen later, eveneens op donderdag, maar dan om 19 u 30, komt het maandelijks V.U.-proramma op het tv-scherm.

GEEN GRENDELS

„ Ook in de katolieke pers begint men genoeg te krijgen van eeuwige waalse pariteitseisen en eeuwige vlaamse grendeltoegeeflijkheid. In « De Standaard » schreef Manu Ruys verleden dinsdag :

« In het vlaamse land is men het refreintje van de pariteit beu. Men is er helemaal niet zo geestdriftig over de papieren teksten, waarover de P.S.C. en de anderen puntig ruzie maken. Men wil graag een nationaal akkoord onderschrijven. Maar indien er geen goed akkoord mogelijk is, dan zullen de Vlamingen niet rouwen als de hele kommunautaire grondwetsherziening opgedoekt en begraven wordt ».

Moest het uit een Volksunie-pen gekomen zijn, de vlaamse C.V.P.-ers hadden weer geschreeuwd dat het « vluchtsmisdrijf » is.

Priorité pour la Wallonie

Terwijl de Vlamingen verplicht worden, eens te meer hun energie te besteden aan het bestrijden van een bedreiging (ditmaal zijn het de grendels), maken de Walen van de gelegenheid gebruik om achter het mistgordijn van de grondwetsherziening en met schuldige medeplichtigheid van de regering de miljarden en de voordelen binnen te rijven. Ergens achter de schermen is men volop bezig met het vrijmaken van de miljarden voor de waalse metallurgie, terwijl inmiddels een vloed van berichten over nieuwe nijverheid en nieuwe staatshulp voor Wallonië is beginnen te stromen.

Te Luik kondigde minister Leburton aan dat de industriezone van Borgworm binnenkort een belangrijk amerikaans konfektiebedrijf zal ontvangen. Nabij Hoei komt zich het zwitsers aluminiumbedrijf Alusuisse vestigen; het zal werk aan 60(mensen verschaffen. Naast de gebruikelijke expansie-kredieten zal de regering ook een waarborg geven voor een speciale energieprijs.

Te Feluy komt de petroleumraffinaderij waartegen destijds van deskundige zijde zoveel gegronde bezwaren zijn aangevoerd. De voordelen die de betrokken maatschappij krijgt, zijn echter zo omvangrijk dat — wat haar betreft tenminste — de normale normen van ekonomische wetmatigheid helemaal werden omgebogen.

Vroeger was er sprake van de aanvoer der grondstof vanaf de pipe-line Rotterdam-Antwerpen of vanaf de Texaco-pipeline Zeebrugge-Gent. Tans echter wordt te Feluy gestreefd naar een aftakking van de pipe-line Marseille-Mannheim, kwestie van eventjes de vlaamse havens totaal uit te schakelen !

Het ziet er daarenboven naar uit, dat ook de provincie Luik zou gezegend worden met een nieuwe petroleumraffinaderij. De luikse ministers — met aan hun hoofd vice-premier Cools — hebben reeds laten doorschemeren dat dit projekt alle kansen maakt.

Tenslotte is het brits kosmetisch en farmaceutisch bedrijf Beecham er nu toe gebracht, zijn vastelandshoofdzetel nabij Charleroi te vestigen. Herinneren we er aan dat Beecham een inplanting in Vlaanderen had voorzien, maar dat daarvan onder regeringsdruk niets is gekomen. De Britten hebben er dan een ogenblik over gedacht, naar Nederland te gaan; ze lieten zich uiteindelijk overtuigen door de schitterende voordelen die Wallonië — met vlaamse centen, wel te verstaan — kon bieden.

Vergeten wij niet dat heel deze ongelooflijke « priorité pour la Wallonie » niet mogelijk zou zijn zonder de schuldige medeplichtigheden van de vlaamse C.V.P.-ers en B.S.P.-ers in de regering !

GEDACHTELOOS

Men voelt het wel aan, maar men kan ten slotte niet anders dan er zich mee verzoenen : wie de parlementaire annalen of het beknopt verslag van Kamer en Senaat niet lezen kan, bij gebrek aan abonnement of aan tijd (en voor Nemrod zijn het beide !), mist héél wat. Blijkbaar zelfs echte feesten van de geest, zoals bij voorbeeld als prof. Van Mechelen in de vergaderzaal der wijzen des lands bewijst dat de nationalisten geen gedachten hebben. Maar nee, de « gedachte » was maar de aanloop ; volgens de heel korte krantenverslagen ging het over « ideologie ». En vóór dit in de vergaderzaal der wijzen gebeurde, tegen de argumentatie van de nochtans knappe senator Claes in, zo schreef het Manu Ruys, was dat ook al eens gebeurd tegenover hen die de vertegenwoordigers des volks worden genoemd.

De eerste aanleiding tot dit feest van de geest is nogal eenvoudig : jarenlang hadden de hooggeleerde heren en de machtigen van de B.R.T. die daarover beslissen, het vanzelfsprekend gevonden dat « gedachte en aktie » samenhoorden. Wat zou een « gedachte » kunnen zijn die geen verband houdt met de aktie ? En dan vooral in deze tijd, waarin het vaak niet zo gemakkelijk is het onderscheid te maken tussen een « les » die verondersteld wordt « gedacht » te zijn, en een — laten we bescheiden zijn — volkse toespraak waarin vooral het armgezwaai en de kracht van het stemgeluid onmisbaar zijn ! En wat zou een aktie kunnen zijn die niet door een « gedachte » wordt gedragen en gesterkt ? Zou dat niet betekenen dat men iedereen die aan een dergelijke aktie doet, er gewoonweg van beschuldigt een zuivere « arrivist » te zijn ? Iemand voor wie de « gedachte » die hij beweert te verdedigen, evenveel betekenis heeft (of nog minder) dan de aardappelen die hij zo nu en dan eet ?

Men vond het dus normaal dat er geen « lessen » waren die uit armengezwaai bestonden en men behandelde niemand als een stompzinnige aardappeleter : in de lessen werd gedacht, maar ze waren gericht op de daad. Wie handelde werd verondersteld te weten wat hij deed, gedachten te hebben. Dit vanzelfsprekend hield op toen ontdekt werd dat aan een bepaalde « gedachte en aktie » méér aktie-mogelijkheid zou moeten worden gegeven. Toen deed men de grootste ontdekking aller tijden : dat er menselijke aktie zou bestaan zonder gedachte. En die zou dan zogezegd méér aktie-mogelijkheden krijgen. Maar vermits er ook gedachte zonder aktie bleek te bestaan, zouden zij die geen « gedachte » hadden daaraan natuurlijk niet kunnen deelnemen. Zie, het ging er niet om dat het niet mocht, nee het kon gewoonweg niet. En om dit aan de brave kinderen duidelijk te maken gebruikte men in de grote titel wel « gedachte », maar in de tekst die volgde verscheen het geleerde woord « ideologie ».

En over zo iets geleerds kan men geleerd redetwisten en argumenten, al dan niet in professorale toga. De oude jager Nemrod heeft dan echter de indruk (en daarom werden alle voorafgaande regels geschreven !) dat men in een hinderlaag is gelopen. Dit wil zeggen dat men het slagveld, dat door geen van beide partijen zonder meer « gemaakt » is, opgeeft om zich te wagen in een strijd die vooraf al volledig door de andere partij werd bepaald. Met andere woorden : voordat men de vraag aanvaardt of er een nationale gedachte is, moet men de voorafgaande vraag stellen, of er dan een aktie zonder « gedachte » en een « gedachte » zonder aktie mogelijk is. We zouden het professorele ideoloogje wel eens willen horen, dat op die vraag het antwoord geeft dat in feite wordt toegepast !

En zo belanden we bij de nakomende vraag : veronderstel dat het inderdaad bewezen is dat er geen nationalistische « ideologie » bestaat, wat is er dan bewezen ? Want wat is een « ideologie » eigenlijk ? We hebben er woordenboeken en filozofische woordenboeken op nageslagen : buiten het « weinig gebruikt » van Van Dale, zijn alle andere en vooral alle filozofische betekenissen zonder meer ongunstig : veel meer dan « praat » is een ideologie eigenlijk niet. En dan houden we ons nog niet eens aan de marxistische betekenis ! Ook de oudere betekenis, die van Destrutt de Tracy en andere komt, kreeg al heel spoedig de betekenis van onpraktische (dat wil zeggen van het échte leven afgesneden) teorie. Dit afgesneden zijn van het échte gaat bij ons blijkbaar zo ver, dat zelfs marxisten zich gedachtenloos tooien met de naam « ideologen » die voor Marx en Engels de grootste scheldnaam was ! En vooral dat een Van Mechelen van ons een soort politiek « Credo » durft eisen, terwijl men zich afvragen moet of hijzelf wel een « Credo » heeft of alleen maar gelooft in de macht (en misschien !) in de sociologie.

Zo gedachteloos gebeurt dat allemaal — bij hem ! Bij de ideologen ! ! De vlaams nationale aktie zal aktie blijven omdat er « gedachten » zijn. Hun « aktie » echter is versteend, hun « gedachte » is leeg, dit wil zeggen ideologie. En dat is : gepraat zonder invloed in zin.

NEMROD.

Wij nazijn

vlaams nationaal

ANTI-SEMITISCH ?

Er is in ons land heel even een beetje deining onstaan over de Ghelderode's « Passie van ons Heer », die in regie van Mark Liebrecht bewerkt werd voor een gelijknamige poppenfilm, uitgezonden door de B.R.T.

Sommigen hebben gemeend, in deze poppenfilm anti-semitische elementen te kunnen ontwaren. De deining is vrij gauw gaan liggen toen besloten werd, latere uitzendingen van de film te voorzien van een inleidend kommentaar.

Iedereen, en met name ook de joodse kringen in ons land, was het er over eens dat de « Passie » vrij was van iedere anti-semitische bedoeling.

VARAZEND

Een stel « nuchtere » Nederlanders is het niet eens met deze zakelijke vlaamse aanpak om een incident uit de wereld te helpen. De socialistische radio- en tv-zuil Vara heeft aangekondigd, zélf een onderzoek te zullen instellen naar de vermeende anti-semitische elementen in de poppenfilm. De Vara dreigde daarenboven met een onderzoek naar de antecedenten van Mark Liebrecht. In Nederland doken daarenboven geruchten op over het feit dat de B.R.T. volgestouwd zit met SS-ers en gewezen Oostfronters De B.R.T heeft zich met méér dan bekwame haast gekweten van een logenstraffing terzake...

Mark Liebrecht was bezig met de regie van « Tijl Uilenspiegel », een ko-produktie Vara-B.R.T. op een tekst van Hugo Claus.

NOG EENS OVERDOEN ?

Liebrecht behoort tot de honderduizenden Vlamingen en de honderden vlaamse kunstenaars die na de oorlog last gehad hebben. « Nuchtere » Nederlanders plegen te schuimbeken als ze zoiets ontdekken...

De vlaamse akteur Wies Andersen, die in Nederland werkt, heeft de Vara inmiddels mondeling laten weten dat hij, bij doorgezet onderzoek tegen Liebrecht, alle medewerking met de Vara stopzet. Mocht de Vara een negatief oordeel vellen over Liebrecht, dan zal Wies Andersen zijn definitieve weigering schriftelijk bevestigen.

Goed zo, Wies Andersen ! Het mag de noordnederlandse koppensnellers wel even duidelijk worden gemaakt, dat zij zich gevoeglijk ontslagen mogen achten van de taak, onze repressie nog eens over te doen.

SUPERMANNEN

Tussen Shape en de luksemburgse gemeente Lacuisine is een akkoord gesloten, waarbij de Shape-militairen een eksklu-zief terrein toegewezen krijgen als kampeer- en ontspanningsgebied, in een der fraaiste landschappen van Wallonië : aan de oevers van de Semois op de helling naar Chiny.

Naar verluidt hebben de allerhoogste amerikaanse Shape-autoriteiten zich de moeite van een verplaatsing naar Lacuisine getroost en zijn ze opgetogen van het uitstapje teruggekeerd.

Voor gewone inlanders wordt dat stukje Ardennen meteen verboden terrein. En zo is België alweer iets dichter bij het amerikaans ideaal van « a nation of shapes ».

RODE HOOFDSTAD

Om de ruzie tussen de brusselse P.S.B. en de « rode leeuwen » bij te leggen, heeft Collard uitgepakt met een zéér eigenaardig verzoeningsplan.

Binnen de 19 gemeenten van de hoofdstedelijke agglomeratie mogen 19 frankofone socialistische afdelingen bestaan; alle vlaamse socialisten van de 19 gemeenten samen zouden slechts één nederlandstalige afdeling mogen stichten. Buiten de 19 gemeenten van de agglomeratie zou er alvast één franstalige afdeling voor de faciliteitengemeenten mogen zijn.

B.S.P.-voorzitter Collard is dus van mening dat de hoofdstedelijke agglomeratie een zuiver frans-ééntalig gebied is, waar hoogstens een faciliteitje voor de Vlamingen mag worden voorzien : 19 franse tegen één vlaamse afdeling.

Van rood imperialisme gesproken ! En dat op de vooravond van de gemeenteverkiezingen 1970...

DE RIJKSWACHT

Bij het officierenkorps van de rijkswacht is er nog steeds een overwicht van frankofonen. In het lager kader is het juist andersom : er zijn momenteel een 300-tal Vlaamse rijkswachters te veel in verhouding tot de frankofonen.

Aan deze onverkwikkelijke situatie zal spoedig verholpen zijn : nog in de loop van dit jaar zal het verschil door rekrutering weggewerkt worden. Tenminste, voor wat betreft het lager kader.

Voor het officierenkader wordt geen datum voor een billijke pariteit in het vooruitzicht gesteld.

Dat is dan « het verschil van de differentie » : zenuwachtige haast om op het laagste niveau tot een normale toestand te komen, maar hemeltergende en nooit eindigende slenter hogerop.

Op het nationaal sekretariaat te Brussel werden verleden week vrijdag voor het eerst prijzen aan propagandisten voor hun prestaties tijdens de abonnementenslag overhandigd door voorzitter Mr. F. Van der Elst.

De heren Jef Vinckx (Erps-Kwerps) en Roger Castelein (Veltem), die behoren tot de topgroep van onze propagandisten (alhoewel ze in het klassement voorafgegaan worden door anderen), kozen reeds tans hun prijs : de « Geschiedenis van de Vlaamse Beweging » van Elias.

WIJ IN NEDERLAND

(jeeveedee) De afgelopen weken hebben in Nederland sterk in het teken gestaan van de plotseling uitgebroken kontroverse naar aanleiding van wat zich twintig jaar geleden in Indonezië (het toenmalige Nederlands-Oost-Indië) heeft afgespeeld. Een kontroverse inderdaad, want niet zodra had de (socialistische) VARA op de televizie een uitzending gewijd aan allerlei wandaden die nederlandse militairen in de voormalige kolonie bedreven zouden hebben, of de bevolking raakte in twee kampen verdeeld. We kregen een herhaling te zien van de opwinding rond het satirische tv-programma « Zo is het toevallig », tans vijf jaar geleden, en van het gebakkelei rond het huwelijk van de kroonprinses met de Duitser Claus von Amsberg.

Zonder de eerlijke bedoelingen van de beide kampen te kort te doen, moet toch ook in dit geval weer gezegd worden dat Nederland zich bij zulke gelegenheden laat kennen door een onverdraagzaamheid die in felle tegenspraak staat tot de in de geschiedenisboekjes zo vaak geroemde nederlandse verdraagzaamheid. Over en weer richtte men elkaar bittere verwijten toe. Degenen die het er mee eens zijn dat het « publieke geheim » rond misdragingen, ja zware misdaden, nu maar eens officieel dient te worden opgehelderd, beweren dat de « andere partij » liefst maar alles in de doofpot wil houden en dat daarmee de schijnheiligheid (een van onze nationale ondeugden) alleen maar wordt versterkt. Hun tegenstanders echter vinden dat de eer van de soldaten die in Indonezië vochten, bezoedeld is en dat een klein aantal incidenten nu wordt aangegrepen om een totaal vernietigend oordeel uit te spreken over de nederlandse militairen.

Zoals zo vaak ligt de waarheid ook in dit geval ergens in het midden. Want inderdaad staat het vast dat de overheid angstvallig heeft gezwegen over de onvermijdelijke excessen die zich in de indonezische veldtochten (officieel sprak men van « politionele akties ») hebben voorgedaan. En ook is het een maar al te bekend feit dat wél tot de dag van vandaag de misdaden van de duitse Sicherheitsdienst en haar trawanten — denken we aan de honderdduizend gedeporteerde en nooit teruggekeerde joden — op een gretige manier worden opgehaald, maar dat velen weigeren de hand in eigen boezem te steken. Nog altijd immers is de anti-duitse stemming in Nederland opmerkelijker dan in welk ander land ook. Behalve uiteraard wanneer het om de toeristen gaat...

Het is in dit geval nodig om er op te wijzen dat ten aanzien van de Duitsers nog altijd volstrekt ongenuanceerd door grote groepen Nederlanders wordt gedacht. Dat gebeurt dan met de — dikwijls uitgesproken — gedachte dat « wij » ons nooit aan gruweldaden zouden schuldig maken, wél de Fransen in Algerije of de Amerikanen in Vietnam. En nu onverwacht een hele reeks uitspattingen van eigen landgenoten in de openbaarheid is gekomen, willen velen eenvoudig de feiten niet aksepteren. Voer voor psichologen, zouden we willen zeggen. En misschien mogen we in dit verband toch even verwijzen naar een interview dat de afgelopen week is gepubliceerd in het amsterdamse dagblad « De Tijd ». Dat interview werd gehouden met de westduitse ambassadeur in Den Haag die als een zeer simpatiek mens wordt geschilderd. Deze diplomaat, dr Hans Arnold, zei letterlijk het volgende : « Wat de anti-duitse houding van vele jongeren (in Nederland) betreft, moet ik zeggen dat ik dit een moeilijke zaak vind. Ik geloof dat het weinig met de oorlog te maken heeft; ze kennen die tijd alleen van horen-zeggen. De jeugd heeft niet alleen behoefte aan pozitieve simbolen (Biafra), maar ook aan negatieve (Vietnam). In dit kader past ook Duitsland. De Bondsrepubliek met haar Wirtschaftswunder is voor vele jongeren het prototipe van de gevestigde orde. En daar protesteren ze tegen. Overigens is het opmerkelijk, dat vooral onder de nederlandse jeugd deze anti-duitse geest nog vrij sterk leeft, veel krachtiger dan bijveerbeeld onder franse jongeren ».

In het licht van een dergelijke houding is het eigenlijk (en nu denken we aan degenen die verontwaardigd zijn over de tv-uitzending), toch niet juist om te spreken van « lijkenschennis » of van bezwaddering van de eer van de nederlandse soldaat. Want er is in de gewraakte uitzending herhaaldelijk de nadruk op gelegd dat men niet moest generalizeren en dat er vele duizenden nederlandse soldaten waren die perfekt hun plicht deden en de Indoneziërs niet als hun doodsvijanden tegemoet traden. Zulke woorden dringen echter blijkbaar onvoldoende tot de massa van het kijkerspubliek door. En het is daardoor dat een stemming ontstaan is van heftige verwijten en verdachtmakingen aan het adres van de VARA en haar medewerkers.

Intussen is de regering met het hele geval zwaar in de maag komen te zitten. De kontinuïteit in het landsbestuur immers maakt dat het huidige kabinet zich niet helemaal kan losmaken van wat indertijd de katoliek-socialistische regeringen aan verkeerde beslissingen in het Indonezië-beleid hebben gepresteerd en aan de doofpot-taktiek die (met goedvinden van het parlement) werd toegepast. Het is werkelijk een weinig fraaie epizode uit de nieuwste nederlandse geschiedenis, waarbij allerlei partijbelangen een rol hebben gespeeld. Mocht het tot een onderzoek komen, dan zal de hele vuile was dienen te worden buitengehangen.

Er is van enige kanten ook aangedrongen op een mogelijke berechting van de betrokken militairen. Onzes inziens zou het beter zijn daaraan niet meer te beginnen. Want op de eerste plaats zijn wandaden nu eenmaal verdiskonteerd in het gruwelijke « spel » dat oorlog heet (denken we slechts aan de faktor angst of aan de begrijpelijke wraakzucht wanneer strijdmakkers wreedaardig om het leven worden gebracht). En op de tweede plaats zaten de ware verantwoordelijken niet in de frontlinie, maar in het verre moederland waar de vrijheidsdrang van de Indoneziërs op volslagen onbegrip afstuitte.

GEEN GRENDELS

Tegenover het schuldige zwijgen van de unitaire politiekers in Vlaanderen plaatsen wij graag de uitspraak van een niet-politiek flamingant.

Mr. Van Eecke, vlaamse Brusselaar en advokaat bij het Hof van Beroep, sprak voor het Verbond van Vlaamse Akademici te Antwerpen. Na een schets gegeven te hebben van de stijgende agressiviteit en de Vlamingenhaat van vele franstalige Brusselaars, zegde hij over de C.V.P.-B.S.P.-grendel : « Dit zou het einde van alles betekenen. Dan wordt elke fundamentele vlaamse aktie onmogelijk. Dan wordt Brussel definitief aan de verfransing prijsgegeven ».

EERST CENTEN

De eerste verwezenlijking van Leuven-Frans te Ottignies zal het bouwen van een ciklotron voor de kernwetenschappen zijn. Leuven-Frans wil en mag kennelijk aan de spits blijven voor wat betreft de toekomstrijke exakte wetenschappen. Deze ciklotron (prijs 100 miljoen) zal reeds einde 1970 in gebruik worden genomen, vele maanden (of jaren ?) vooraleer er studenten overkomen. Dit is wellicht een van de achtergronden voor de waalse P.S.C.-eis om in de grondwet een soort blanco-check te doen uitschrijven, waardoor zij de overheveling kunnen vertragen. Zij zijn zinnens zich te Leuven vast te bijten, zolang zij de miljarden voor hun super-luxe-universiteit en hun « Neue Stadt » niet hebben binnengerijfd.

ALS HET GOED IS...

...zeggen wij het ook. Zoals senator Van Haegendoren uitvoerig bewees en minister Lefèvre overigens toegaf, is de verhouding van de deelneming van franstaligen en nederlandstaligen aan het wetenschappelijk onderzoek ongeveer 70 tegen 30.

In één enkel Departement is de deelneming van franstaligen en Vlamingen in verhouding tot de getalsterkte van beide kultuurgemeenschappen, namelijk op Openbare Werken.

« GEEN GRIEVEN MEER »

Na de interpellatie Van Haegendoren over de verdeling van de kredieten voor het wetenschapsbeleid (8 miljard voor de frankofonen en 3,5 miljard voor de Vlamingen), diende de volksuniesenaatsfraktie een motie in om de wens uit te spreken « dat de kredieten voor wetenschappelijk beleid zouden verdeeld worden in verhouding tot de getalsterkte tussen de nederlands- en de franstalige bevolking ».

De fiere vlaamse Sikambers van de kleurpartijen stemden tegen deze vanzelfsprekende rechtseis.

De grendels aanvaarden ze, omdat « de Vlamingen geen grieven meer hebben » !

ONZE VOORNAMEN

« Waal en Vlaming zijn maar voornamen; Belg is onze familienaam ». Dit leerde men ons op school zingen lang, lang geleden.

Inmiddels is men nog niet verder geraakt dan het bepalen van «taalgebieden» in de grondwet; men blijft doodsbang om de voornamen in het belgisch bevolkingsregister in te schrijven.

Het is wel tipisch, dat men in 1843 desaangaande reeds « verder » stond. Een koninklijk besluit van 11 november van dat jaar zegde, dat er twee rijksnormaalscholen zullen opgericht worden « de ene in de vlaamse, de andere in de waalse provincies ».

Dit zou wel eens het oudste wettelijk getuigenis kunnen zijn van de tweeledigheid van de unitaire staat.

TOEGELATEN ?

De minister van Opvoeding van Québec voerde onlangs, namens franssprekend Kanada, besprekingen met de regering te Parijs.

We hebben geen verontwaardigde protesten daartegen gelezen in de franstalige belgische pers. In tegendeel : het nieuws werd op goedkeurend kommentaar onthaald.

En inmiddels sputteren diezelfde kranten tegen iedere vorm van heel-nederlandse kulturele samenwerking.

Wie sprak ook weer over de heldere logika van de latijnse geest ?

ROOK ZONDER VUUR

« Het gevaar voor een mogelijke regeringskrizis in België is groot ». Erger echter is de politieke impasse waarin België zich bevindt. De mislukking van alle formules die voorgesteld werden en van de vage federalizering die momenteel op het getouw wordt gezet zou het kamp versterken van hen, die het land « onbestuurbaar » willen verklaren en hun toevlucht nemen tot een « sterke man » en tot een « getemperde demokratie ».

Dit schreef het doorgaans goed ingelichte parijse dagblad « Le Monde ».

Mag hieruit afgeleid worden dat men te Parijs vernomen heeft, dat bepaalde brusselse machten nog liever hun toevlucht zouden nemen tot een militaire diktatuur dan toe te geven aan de groeiende federalistische stroming ?

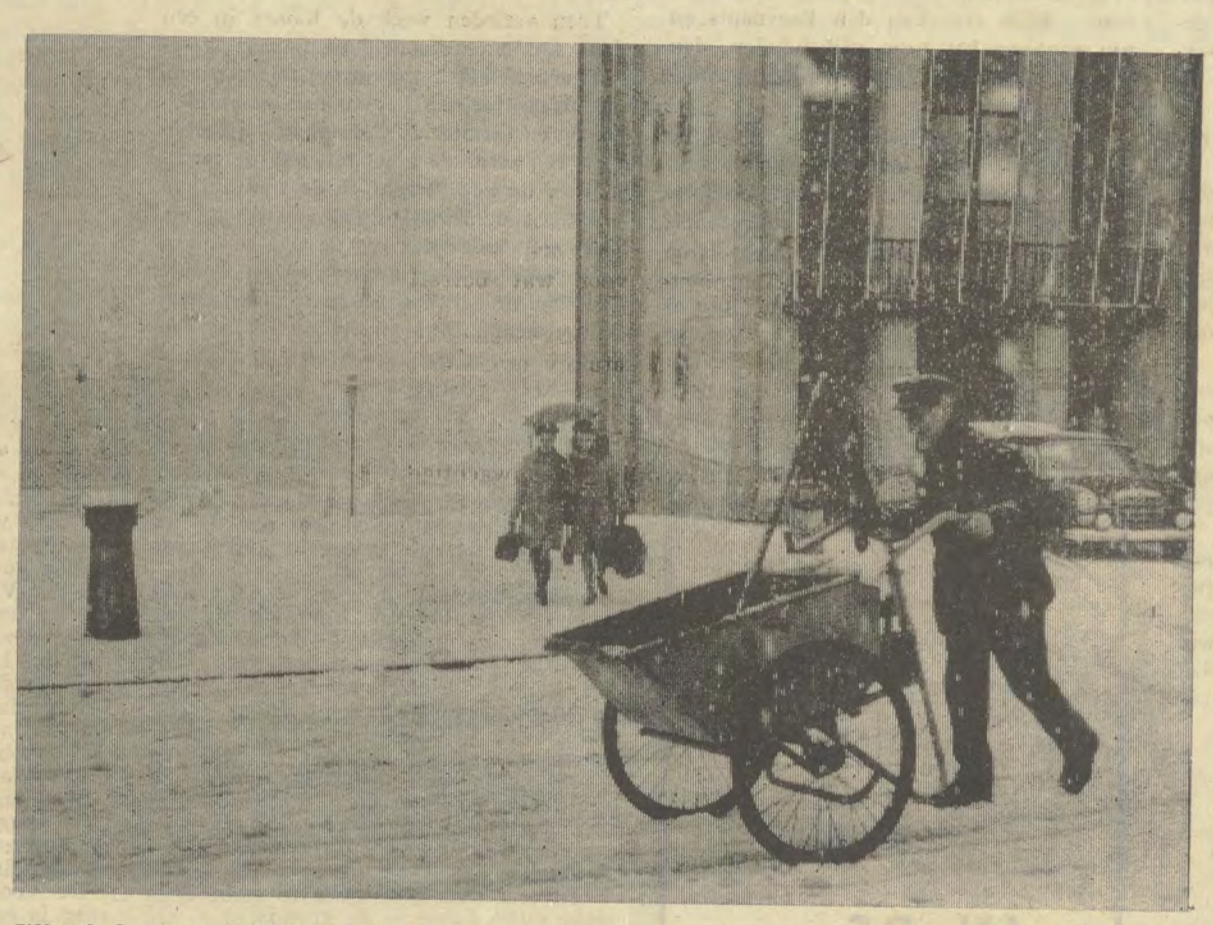

Wie einde januari dacht dat de lente voor de deur stond, kwam sinds Lichtmis toch wel eventjes bedrogen uit...

T.V.-VLUCHT

Van verschillende zijden vernamen we dat de tv-kijkers het Volksunieprogramma verleden week donderdag ten zeerste gesmaakt hebben. Vooral de vondst met de kat werd gewaardeerd.

Zoals onze lezers weten, dook de kat in onze tv-uitzending op om te illustreren dat de kleurpartijen niet hadden durven ingaan op de uitnodiging, tijdens de Volksuniezendtijd te komen debateren over de grendels : zij stuurden hun kat.

Voor 21.15 u. dezelfde avond stond een vierpartijendebat over de grendels geprogrammeerd. We schreven verleden week dat de partijen, die wél een uitnodiging van de Volksunie dierven afwijzen, toch niet zouden durven wegblijven op een debat dat door de B.R.T. zelf werd ingericht.

We vergisten ons : de vluchtmisdrijvers van de C.V.P. zonden voor de tweede maal die avond hun kat. Zogezegd omdat de voorzitter van de vlaamse C.V.P., Vandekerckhove, niet beschikbaar was. Alsof er voor hem geen plaatsvervanger zou geweest zijn !

De B. R. T. - direktie (wier « onafhankelijkheid » tegenover de kleurpartijen spreekwoordelijk is !) gaf terzake een kommunikee uit dat, op zijn zachtst gezegd, onwaar was : het bevatte de bewering dat het debat niet zou geprogrammeerd geweest zijn !

Inmiddels werd twee keer op één avond aangetoond, hoe bevreesd de vlaamse C.V.P. is voor een konfrontatie met het Volksunie - standpunt en hoe laatdunkend ze zich gedraagt tegenover de openbare mening.

EEN WAARSCHUWING...

Recente gebeurtenissen hebben het weer eens duidelijk gemaakt, hoe wantrouwend en kritisch men moet staan tegenover de officiële berichtgeving. Door officiële berichtgeving verstaan wij niet alleen radio en televizie, maar in het algemeen ook de pers, de dagbladpers. Het valt onze politieke tegenstrevers niet moeilijk valse voorstellingen te verspreiden.

Een eerste voorbeeld : de met veel tamtam door de vlaamse pers aangekondigde genademaatregelen van minister Vranckx. Het lijdt geen twijfel dat zeer velen er ingelopen zijn en geloofd hebben dat er eindelijk iets gebeurd was, dat de vlaamse bannelingen zouden kunnen terugkeren. Tot dan de ontnuchtering kwam met de vaststelling dat deze genademaatregelen een slag in 't water zijn, wanneer aan de belanghebbenden op grond van het verlies van de belgische nationaliteit de terugkeer ontzegd blijft.

Een tweede voorbeeld betreft de schermutselingen rond de procedure voor de grondwetsherziening.

Op 15 januari namen de P.V.V.-fraktie van Kamer en Senaat de beslissing, als protest tegen het geknoei van de regering met de procedure, de grondwetsherziening te boykotten en te weigeren deel te nemen aan de openbare vergadering. Rassemblement Wallon en F.D.F. vogelden met eenzelfde stellingname.

Onmiddellijk werden de leidende figuren van de Volksunie door de joernalisten bestormd om te vernemen wat de Volksunie zou doen. Wanneer de Volksunie aanwezig zou zijn, zouden Kamer en Senaat in aantal zijn om geldig te kunnen beraadslagen en te kunnen stemmen. In dit geval echter zouden de regeringspartijen de twee-derdemeerderheid hebben en de regeringsvoorstellen, grendels inbegrepen, zonder moeite kunnen stemmen. De Volksunie moest haar houding bepalen. Welnu, op 16 januari hebben de parlementsfrakties van de Volksunie hun voorwaarden bekend gemaakt : de voorwaarden waaronder zij bereid waren aanwezig te zijn en mede te werken aan de grondwetsherziening.

Dit was een zelfstandige, gemotiveerde stellingname, voortvloeiend uit de omstandigheden. Niettemin schreef een groot deel van de pers dat de Volksunie de P.V.V. achterna liep en eveneens weigerde de vergaderingen bij te wonen. De Volksunie had haar voorwaarden gesteld om pozitief mee te werken aan de grondwetsherziening... doch werd beschuldigd haar verantwoordelijkheid te ontvluchten !

Op 21 januari kwam het F.D.F. terug op zijn eerste stellingname en nam het standpunt van de Volksunie over : het stelde zijn voorwaarden om aanwezig te zijn ; indien deze voorwaarden niet ingewilligd werden zouden de F.D.F.-ers afwezig blijven.

De dag nadien kon men in de pers lezen dat het oppozitiefront tegen de T.N.T.-ontwerpen ineengestuikt was, dat het F.D.F. in zekere mate terugkwam op zijn standpunt van vorige week en zich bereid verklaarde wél aan de openbare vergadering deel te nemen, « op voorwaarde dat de regering sommige punten van het F.D.F-.programma aanvaardt ».

Welnu, de Volksunie had, van in het begin van de herrie, geen ander standpunt ingenomen.

Niettemin was de Volksunie het mikpunt geweest van aanvallen en verdachtmakingen, die de ware toedracht vervalsten. Gans deze epizode uit de nog lang niet uitgestreden strijd rond de grondwetsherziening moet een waarschuwing zijn om niet zo maar te geloven wat politieke tegenstrevers schrijven !

Het is zonder meer duidelijk dat de vlaamse C.V.P. en de vlaamse B.S.P. bereid zijn hun toevlucht te nemen tot leugens en ongegronde verdachtmakingen om de Volksunie te treffen. Zij gaan zo ver, de Volksunie te beschuldigen van negativisme. Welnu, de Volksunie heeft reeds in november van vorig jaar uitvoerige en pozitieve tegenvoorstellen gedaan, waarop de vlaamse pers in 't algemeen zeer gunstig gereageerd heeft. Hierop kwam geen de minste reaktie, zelfs geen antwoord van de vlaamse C.V.P. Geen enkele bespreking heeft plaats gehad om deze voorstellen toe te lichten.

Zodat, als er van vluchtmisdrijf moet gesproken worden, het eerder de C.V.P. en de B.S.P. zijn die de Volksunie-voorstellen ontvluchten.

Terwijl de Volksunie verweten wordt, door een vervalste voorstelling van de feiten, eenzelfde houding te hebben aangenomen als de P.V.V., zien wij de nationale voorzitter van de C.V.P., de heer Houben, flink bijgestaan door Van den Boeynants en anderen, voortdurend pogingen doen om toch maar diezelfde P.V.V. in het spel te betrekken. Wanneer de P.V.V. nog niet in de regering zit, dan is dit niet door de weigering van de C.V.P., maar door het halsstarrig verzet van de B.S.P. Het is zeker niet de C.V.P., die zélf de P.V.V. achterna loopt en overigens vóór het aantreden van de huidige regering samen met de P.V.V. regeerde, die de Volksunie op dit stuk iets te verwijten heeft.

Het is de Volksunie die in Vlaanderen de P.V.V. bestreden en verslagen heeft bij de jongste verkiezingen. Er is niet het minste gevaar dat de Volksunie de P.V.V. zou achternalopen zoals de C.V.P. !

PARLEMENTAIRE KRABBELS

IN DE KAMER

Er is weer een deukje gekomen in het tijdsschema van de grondwetsherziening. Bij het begin van zijn ambtsperiode had premier Eyskens met een kort, beslist gebaar gezegd dat reeds voor Kerstmis 1968 belangrijke punten uit de grondwetsherziening hun beslag zouden krijgen voor het parlement. Nadien zei Eyskens dat het voor Pasen zou zijn. Nu zegt minister Tindemans, die artikels in verband met gemeenschapsbetrekkingen in mekaar heeft geflikt, dat de bespreking in openbare vergadering voor Pasen zou beginnen. Wij raden de regering aan, in navolging van de regering van India, deskundig de sterren te raadplegen.

Nadat Vanaudenhove volgens alle regels van de barnum-reklame zijn come-back had geënsceneerd, deed hij weer een stormachtig aanzoek bij de twee andere partijen voor een rondetafelkonferentie. Het botste af op de norse weigering van de rode topmandarijen die allergisch lijken voor de P.V.V.-voorzitter. Houben (C.V.P.) kwam aanzetten met hervormingen van het parlement en de regering. Vanaudenhove hapte gulzig toe. Hij zei dat die hervormingen noodzakelijk waren en door zijn eigen partij reeds vroeger werden voorgestaan.

De P.V.V.-voorzitter had zelfs een perskonferentie belegd waarop hij een lijstje bekend maakte van de punten die gemeenschappelijk door de P.V.V. en C.V.P. werden verdedigd. Dan liet de P.V.V.-voorzitter onvoorzichtig in zijn kaarten kijken. Hij zei dat de partijen samen de voorstellen moesten onderzoeken. En in een lekke logika liet hij erop volgen, dat dan ook gemakkelijker de bezwaren tegen de grondwetsherziening zouden wegvallen. Het was een tweede poging van Vanaudenhove om met de regeringspartijen aan te pappen. Voor de socialisten opnieuw bot konden weigeren, gooiden de eigen parlementaire P.V.V.-frakties ongenietbaar roet in het eten. De niet-ministrabelen en de backbenchers moeten hun slag hebben thuisgehaald. De frakties bevestigden hun houding in verband met het geknoei met de onthoudingen. Blijven de regeringspartijen op hun standpunt inzake de stemmingsprocedure, dan zullen de P.V.V.-parlementsleden de debatten over de grondwetsherziening niet bijwonen. Hiermee schijnt de P.V.V. zich nu wel definitief op haar standpunt te hebben vastgewrikt, waar zij zich niet zonder enorm gezichtsverlies kan van losmaken. Blijven de regeringspartijen op hun standpunt (en dit lijkt hoogst waarschijnlijk, nu de senaatskommissie van het reglement het standpunt van de regering is bijgetreden) is alleen de aanwezigheid van de Volksunie toereikend (de stemmen van F.D.F.-R.W. en kommunisten afzonderlijk onvoldoende zijnde) om de grondwetsherziening te doen slagen. Maar men kent onze voorwaarden : geen grendels ! Er is echter het dwaze veto van Van den Boeynants en de waalse P.S.C., die hun stem zullen weigeren wanneer de Volksunie ook voor stemt ! Blijft ook Van den Boeynants en zijn aanhang het been stijf houden, dan kan de grondwetsherziening plechtig worden begraven.

Tijdens de spiegelgevechten rond de grondwetsherziening hebben de Walen hun tijd niet verbeuzeld. Het handvolletje waalse P.S.C.-ers heeft van de dichte vlaamse C.V.P-drommen bijkomende voordelen verkregen, die de heren in de grondwet willen schrijven. Verder wordt het beginsel van de kulturele autonomie ten gerieve van de Walen aangetast en ten gerieve van de P.V.V. wordt de reeds ontoereikende kultuurautonomie verder uitgehold.

Dat onze waalse broeders zakelijke lui zijn, bewezen zij verder door een stelletje investeringen naar zich toe te halen. Vicepremier Cools wil een gedeelte van de elektorale erfenis van Merlot inpikken, en hij beloofde de Walen een olieraffinaderij en misschien wel twee. De droom van Van den Boeynants « maritimiser la Wallonie » (Wallonië bij de zee brengen) door een boulevard van pijpleidingen dreigt in vervulling te zullen gaan.

Nadat men geprobeerd heeft, Bell Telephone naar Wallonië over te hevelen, en men van plan is door pijpleidingen de olie van Antwerpen af te voeren, zullen de Antwerpenaren er moeten op toezien dat men ook het Scheldewater niet in pijpleidingen naar onze berooide broeders afvoert, om er een zeehaven mee aan te leggen.

Vic Anciaux kloeg in een uitvoerige en doordachte interpellatie de boycot aan van de Vaste Kommissie voor Taaltoezicht. Op een bepaald ogenblik waren er twee vlaamse C.V.P.-ers (nieuwelingen dan nog) aanwezig op de interpellatie van de Volksuniemandataris. Dat is toch wat te matige belangstelling vanwege de heren die destijds deze kommissie lirisch « de sluitsteen van de taalwetgeving » noemden. Minister Harmegnies antwoorde krenkend lakoniek; hij werd bepaald grof bij zijn slot, waar hij zei dat die interpellatie in een slechte « western » thuis hoorde.

Toen verleden week de Kamer in een vlaag van onredelijkheid de inoverwegingneming van het amnestievoorstel verwierp, ving Wim Jorissen het voorstel onmiddellijk op en diende het prompt in bij de Senaat. Hij aaide de hoge vergadering zachtjes over de kop, bracht er de traditie aan te pas en de bezadigdheid van de heren, hield een stevige slag om de arm door een nauwelijks bedekte bedreiging en haalde zijn slag thuis. De inoverwegingneming werd gestemd. De tegenstelling Walen-Vlamingen was echter nog groter dan in de Kamer. Het waren de vlaamse socialisten die de balans gunstig lieten overhellen. Een knap stukje parlementaire strategie van Wim Jorissen, waarvoor wij een saluutschotje lossen.

NIK CLAES.

GEEN GRENDELS

IN DE SENAAT

De plenaire vergaderingen verliepen deze week nogal kleurloos.

Dinsdag, bij de stemming over de inoverwegingneming van het voorstel van wet van de Volksunie over amnestie, werd het zeer eventjes warm. De tengere kommunist Mathieu kwam van het spreekgestoelte « zum Befehl » debiteren, dat zijn « groep » (twee man) zich tegen de inoverweging verzette.

Jorissen, die opvallend kalm het wederwoord voerde, had het waarlijk niet moeilijk om aan te tonen dat de weigering fundamenteel ondemokratisch en anti-parlementair is. Dit laatste was dan hoofdzakelijk voor de parlementaire partijen bedoeld; voor een fundamenteel anti-parlementaire strekking als het kommunisme is een beroep op de parlementaire demokratie blijkbaar van geen tel.

Net zoals in de Kamer kwamen om de beurt frankofone en vlaamse woordvoerders van P.S.C.-C.V.P. en P.S.B.-B.S.P. hun houding motiveren — of zij de formaliteit van een inoverwegingneming al dan niet zouden aanvaarden. De vlaamse woordvoerder van de B.S.P. sprak alleen in naam van « sommige zijner vrienden » ! De frankofonen trilden eensgezind van belgische vaderlandsliefde, behalve de waalse federalist Bologne die insinueerde dat hij de inoverwegingneming afwees om zich te verzetten tegen amnestie voor de « waalse » kollaboratie.

In zijn geheel bleek de Senaat toch meer demokratisch of minder bitsig dan de Kamer en bij hoofdelijke stemming werd de inoverweging aanvaard. Uit die stemming bleek echter — nog duidelijker dan in de Kamer overigens — dat Vlamingen en frankofonen eens te meer tegenover mekaar stonden. Dit gaf een aantal perskommentatoren de volgende dag trouwens stof voor melancholieke beschouwingen over wat er te wachten staat in verband met de grondwetsherziening...

Het was overigens eens te meer deze zieke oude dame — de grondwet — die in het centrum van de senaatsaktiviteiten stond deze week.

De aspirant-heelmeesters van de regering zijn met zogenaamde nieuwe teksten voor de dag gekomen. Zij brengen ons geen milimeter dichter bij de oplossing en komen er op neer, dat de belgische « Francophonie » meer en meer haar bedreigde (koloniale) pozities door tegenaanvallen tracht te beveiligen.

Of Eyskens, de sfinks, er werkelijk aan toegeeft of hen alleen maar laat uitkomen om beter terug te kunnen slaan of de hele herziening op de lange baan te schuiven, is een raadsel. Een raadsel is het niet dat Houben liever vlaamse (?) C.V.P.-toegevingen ziet doen aan de brusselse P.L.P. dan aan de Vlamingen.

De tegenaanvallen van de « Francophonie » waren reeds duidelijk tot uiting gekomen bij de eis dat de minister van Franse Kultuur de franse kulturele instellingen en initiatieven in de randgemeenten zou mogen steunen. Nog duidelijker door de eis van de P.S.C. (door de regering dadelijk ingewilligd) om de overheveling van Leuven-Frans te vertragen. Dit zou zelfs in de grondwet worden ingeschreven, in de zin dat Leuven-Frans van het franse ministerie blijft afhangen ook terwijl het nog te Leuven gevestigd blijft en de overheveling afhankelijk maakt van het feit, dat maksimaal moet voldaan worden aan de financiële eetlust van de Walen. En deze eetlust gaat vooreerst naar dure realizaties, van aard om de vestiging te Ottignies vast te leggen en niet naar initiatieven om personeel of studenten uit Leuven te verhuizen. Er zou dadelijk 100 miljoen besteed worden aan de ciklotron, maar intussen worden honderden franstalige personeelsleden naar Leuven gelokt en worden de franse kastescholen al maar door uitgebreid. De opname van de waarborgen voor Leuven-Frans in de grondwetsvoorstellen is dus een nieuwe grendel, ditmaal op Leuven-Vlaams, waarover de vorige regering nochtans gestruikeld is.

Uit deze nieuwe teksten blijkt duidelijk dat krachten in en buiten de regering verder naar de P.V.V. blijven lonken en dat de brave vlaamse C.V.P.-jongens eens te meer geen weerstand geboden hebben aan de sluwe en onbeschaamde P.S.C.-rekels.

Veel ander nieuws bevat de met tamtam aangekondigde nieuwe versie van de heren T. en T. niet. En zeker geen verbeteringen !

De voorgestelde pariteit in de regering is eens te meer een maneuver tegen de vlaamse meerderheid; de in ruil daarvoor in uitzicht gestelde pariteit in een vaag hoofdstedelijk kollege is een dode mus, doodeenvoudig omdat deze kulturele kolleges weinig aan het lijf hebben zolang zij op kultuurgebied alleen vlaamse instellingen « mogen » beheren en geen bevoegdheid hebben onder meer inzake bijvoorbeeld onderwijs voor de hoofdstedelingen die — naar objektieve kriteria — Vlamingen zijn.

In de Kommissie van Justitie gaf de vlaamse C.V.P. een duidelijke blijk van de toegevingen die zij wenst te doen door de « pariteit » te aanvaarden : senator Ballet had voorgesteld dat beide landstalen om de beurt de voorrang zouden hebben bij de publikatie van het Staatsblad. Dit voorstel werd door alle gekleurde leeuwen gekelderd...

Lagasse (F.D.F.) maakte zich nog eens hopeloos belachelijk door zijn verzet tegen het feit dat de Dienst voor de Binnenscheepvaart te Antwerpen gevestigd is.

Intussen verloor de oppozitie verleden woensdag « op de punten » in de Kommissie van het Reglement van de Senaat, niettegenstaande de steeds legaal doende Struye met haar meestemde. Met elf tegen 10 stemmen werd beslist, de onthoudingen bij de stemming van de grondwetsherziening niet mee te tellen. Met andere woorden : ze zullen wél meetellen voor het behalen van het meerderheidskworum, waarna ze met een truukje weggegoocheld worden. De regeringspartijen wensen de kompetitie verder te spelen met spelregels, die tussen de wedstrijden in gauw even op maat werden geknipt...

Hoe lang gaat men met deze en andere kneepjes de grond van de zaak nog ontgaan ?

GEEN GRENDELS

GRENDELPROCEDURE TER BESCHERMING VAN DE MEERDERHEID?

Op 26 september 1964 verklaarde minister De Saeger nog als woordvoerder van de vlaamse C.V.P. : « Indien de Walen een grondwettelijke procedure blijven eisen, waardoor het steeds mogelijk is een normale vlaamse meerderheid in het parlement af te grendelen, heeft het geen zin nog langer naar een akkoord te streven, want dan zoekt men een oplossing voor de kwadratuur van de cirkel ».

Het is duidelijk dat het aanvaarden door de vlaamse C.V.P. (en de vlaamse B.S.P.) van de grendelprocedure een kapitulatie betekent, minder spektakulair dan Hertoginnedal, maar veel belangrijker.

Juist zoals na Hertoginnedal zoekt men nu wanhopig naar argumenten om de nederlaag te verbloemen of zelfs voor te stellen als een overwinning ! In tegenstelling met vroegere verklaringen, van vóór de verkiezingen, komt men er van vlaamse C.V.P.-zijde toe, de grendelprocedure voor te stellen als een vlaams belang !

Men stelt het voor alsof de grendelprocedure er nodig is om de vlaamse meerderheid te beschermen tegen zichzelf, om te beletten dat de taalgrens nog zou gewijzigd worden in ons nadeel of de brusselse agglomeratie uitgebreid. Kortom : om een nieuw Hertoginnedal te voorkomen.

Maar met of zonder grendel : een nieuw Hertoginnedal blijft altijd mogelijk. Zoals de C.V.P. en de B.S.P. tans bereid zijn de grendels goed te keuren, kunnen zij morgen « om wille van het hoger staatsbelang » of doodeenvoudig « omdat er toch een regering moet kunnen gevormd worden » opnieuw kapituleren en de uitbreiding van de brusselse agglomeratie goedkeuren. Zij staan trouwens nu reeds op het punt, nieuwe toegevingen te doen aan de brusselse eisen ! De grendelprocedure zal dit niet kunnen beletten, want C.V.P. en B.S.P. vertegenwoordigen de meerderheid van de vlaamse gekozenen.

Deze grendel zou alleen in één veronderstelling kunnen nuttig zijn : wanneer C.V.P. en Volksunie zich samen in de oppozitie zouden bevinden, want samen tellen zij 70 van de 118 vlaamse volksvertegenwoordigers. Het is evenwel ondenkbaar dat dergelijke situatie zich zou voordoen, want men kan toch niet meer regeren in dit land tegen de absolute meerderheid van de Vlamingen.

Waar het trouwens in hoofdzaak op aan komt is, te beletten dat vlaamse gemeenten verder verfranst worden. Want wanneer zij inderdaad verfranst worden, wat hebben wij er dan nog aan ? Welnu, de deur voor de verfransing werd op Hertoginnedal op een kier gezet : juist voldoende om de verfransing aan te moedigen en de strijd te ontketenen.

Maar door de grendelprocedure zal het ons onmogelijk gemaakt worden, de deur nog ooit weer te sluiten. Het regeringsvoorstel voorziet immers uitdrukkelijk dat voor alle « gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied, indien op de datum van inwerkingtreding van dit artikel, de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied in die gemeenten of groepen van gemeenten toelaat », de wetten op het taalgebruik alleen kunnen gewijzigd worden door een wet die onder de grendelprocedure valt.

Al deze gemeenten worden, wat het taalgebruik betreft, onttrokken aan de bevoegdheid van de autonome vlaamse kulturele organen !

Indien het waar zou zijn dat de grendelprocedure voorzien in artikels 3 bis en 23 van het regeringsvoorstel bedoeld zijn om de Vlamingen waarborgen te geven, dat men ze dan late vallen en door een andere waarborg vervange. Waarom dan niet konsekwent de bevoegdheid uitbreiden van de autonome kulturele organen ?

Wanneer men de taalgrens wil beveiligen en de uitbreiding van Brussel-Hoofdstad voorkomen is er een logischer oplossing dan de grendelprocedure : voorzien dat de taalgrens en de grenzen van Brussel-Hoofdstad niet kunnen gewijzigd worden zonder het akkoord van de autonome vlaamse en waalse kulturele organen, als emanatie der betrokken vlaamse en waalse gemeenschappen. In deze autonome organen zouden wij alleszins méér vertrouwen kunnen stellen — indien zij werkelijk autonoom zijn — dan in een unitair parlement dat door de regering gemanipuleerd wordt en waar met een regeringskrizis kan gedreigd worden om de Vlamingen behorend tot de regeringspartijen te doen kapituleren. Wat de bescherming door de grendelprocedure, zoals hoger betoogd, illusoir maakt.

Overigens zou de kapitulatie van Hertoginnedal gedeeltelijk kunnen goedgemaakt worden door alle vlaamse gemeenten onder de bevoegdheid van de autonome vlaamse kultuurorganen te plaatsen. Dit is de enige reële waarborg om verdere verfransing te kunnen indijken. Wij mogen daarenboven niet uit het oog verliezen dat aan de beruchte grendelprocedure nog andere gevolgen vastzitten. O.m. de onmogelijkheid de kulturele autonomie in de toekomst te verbeteren of te verruimen van het ogenblik dat de helft van de franstalige mandatarissen er zich tegen verzet. Wanneer men van vlaamse zijde zegt « laat ons aanvaarden wat ons aan kulturele autonomie aangeboden wordt en dit beschouwen als een eerste stap », dan maakt men zich illuzies : men zal geen tweede stap meer kunnen zetten. Het zal volstaan dat 47 volksvertegenwoordigers op 212 er zich tegen verzetten.

Op dit ogenblik, met de twee grootste partijen aan het bewind, telt de franstalige oppozitie in de Kamer 45 man. Het zou volstaan dat slechts twee franstaligen uit de regeringspartijen zich aan hun zijde scharen om ieder initiatief, zelfs door de regering gesteund te boykotten.

Terwijl enerzijds gepoogd wordt de grendelprocedure voor te stellen als een belangrijke waarborg voor de Vlamingen, wordt anderzijds beweerd dat deze grendelprocedure louter teoretisch is, een overbodige tegemoetkoming aan de Walen, zonder reële betekenis. Immers, betoogt men, wordt in feite toch altijd gestemd volgens de partijen en niet volgens de taalgroepen. Vooreerst is dit onjuist : wij hebben het immers herhaaldelijk beleefd dat Vlamingen en franstaligen vrijwel in blok tegenover mekaar stonden. Telkens wanneer het er spande : over de Voer, over Leuven, nog zo pas over de amnestie.

Daarbij komt, wat essentieel is, dat de grendelprocedure niet alleen een uitnodiging is, maar het maneuver fel vergemakkelijkt voor de franstaligen. Dan wanneer men van vlaamse zijde 59 stemmen nodig heeft om een veto te stellen, heeft men er van waalse zijde slechts 47 nodig. Het lijdt geen de minste twijfel, rekening houdend met de mentaliteit van de Walen en de franstaligen, dat zij bij iedere gelegenheid de kans zullen aangrijpen en aan afdreiging doen.

Dat wordt op dit ogenblik weer eens bewezen door de manier waarop de P.S.C. de regering chanteert en met steeds nieuwe eisen voor de dag komt. Het is erbarmelijk hoe daarentegen de vlaamse C.V.P. hopeloos in het defensief gedrongen is en blijkbaar alleen maar enige energie kan opbrengen om de Volksunie aan te vallen, in plaats van gebruik te maken van de steun die wij hen aanbieden om een ernstige poging te doen om de regeringsvoorstellen te verbeteren.

Van de ene toegeving valt men in de andere, zoals tans weer blijkt uit het inwilligen van de P.S.C.-eisen.

Ik heb in dit artikel niet eens de andere grendel vermeld, voorzien in artikel 38 bis, de alarmbel, waarvan de draagwijdte nog ruimer is, want toepasselijk op alle wetsontwerpen en wetsvoorstellen. Hierdoor wordt ons voor goed het voordeel van onze demokratische meerderheid ontnomen en de zetelaanpassing waarvoor wij jarenlang gestreden hebben waardeloos.

Er kan dan ook niet genoeg herhaald worden dat de grendelprocedures niet iets bijkomstig zijn, maar essentieel, van verreikende betekenis. Zij moeten tot het uiterste bestreden worden en het is onze plicht de vlaamse openbare mening, nu het nog tijd is, te waarschuwen tegen dit dreigend en fataal gevaar opdat in gans Vlaanderen het verzet zou losbreken.

Geen waalse grendels op de toekomst van onze vlaamse gemeenschap !

F. VAN DER ELST.

NIEUWE TOEGEVINGEN AAN DE P.S.C.

De nieuwe teksten die door de regering goedgekeurd werden en in de senaat ingediend, houden niet in het minst rekening met de voorstellen van de Volksunie of met de wensen van de vlaamse kultuurverenigingen. Integendeel werden nieuwe vergaande en gevaarlijke toegevingen gedaan aan de P.S.C. Zo wordt tans door de regering voorgesteld, in de grondwet op te nemen dat de regering paritair zal moeten samengesteld worden, met uitzondering voor de eerste-minister. Deze uitzondering is blijkbaar alleen maar ingegeven door de samenstelling van de huidige regering. In een unitaire staat is dit pariteitsbeginsel ondemokratisch, onrechtvaardig en voor de Vlamingen onaanvaardbaar.

De regering stelt ook voor in de grondwet waarborgen te geven aan de franse afdeling van de Universiteit van Leuven. Herinneren we er aan dat tot nu toe geen enkele wetgevende maatregel, geen enkele bindende beslissing genomen werd in verband met de verhuis van Leuven-Frans. Wanneer wij hierop de aandacht vestigden en het feit aankloegen dat de Vlamingen geen enkele waarborg kregen voor een verhuis van Leuven-Frans binnen een redelijke ,maar vaste termijn, werd ons van vlaamse C.V.P.-zijde geantwoord deze waarborg krijgen wij door de kulturele autonomie, door het feit dat de vlaamse raad van senatoren bevoegd zal zijn. Tans echter stelt de regering — met het akkoord van de vlaamse C.V.P. — voor, juist deze bevoegdheid te ontnemen aan de vlaamse raad van senatoren en integendeel de franse raad van senatoren bevoegd te maken. Dit betekent dat het lot van Leuven-Frans uitsluitend zou afhangen van de Walen !

Het komt er op neer, de verhuis van Leuven-Frans binnen afzienbare termijn af te schrijven ! De Vlamingen worden aldus volledig machteloos gemaakt. Voor de P.S.C., die zich nooit neergelegd heeft bij de wil van de vlaamse meerderheid, een schitterende overwinning. Maar voor de vlaamse C.V.P. een nieuwe kapitulatie en beschamende nederlaag.

Het doekje voor het bloeden is dan de oprichting van een paritair kultureel kollege voor Brussel-Hoofdstad. Dit is echter geen toegeving aan de Vlamingen, het is slechts de bevestiging van wat in het regeringsprogramma reeds beloofd was. Waarbij in het duister gelaten wordt hoe de leden van dit kollege zullen aangeduid worden. Herinneren we er aan dat het de bedoeling is deze leden te laten verkiezen door de agglomeratieraad, die niet paritair samengesteld is. Zodat een meerderheid van vlaamshatende frankofone Brusselaars zou beslissen, wie als Vlaming in het paritair kultureel kollege mag zetelen ! Men kan zich zo indenken tot welke sabotage dit sisteem zal leiden en wat wij er kunnen van verwachten !

Nogmaals : in de zaak van de grondwetsherziening zitten de vlaamse kleurpolitiekers tans hopeloos in het defensief en vallen van de ene toegeving in de andere. Het is hoog tijd dat de vlaamse C.V.P en de vlaamse B.S.P. krachtig gewaarschuwd worden !

de WIJ vlaams nationaal de wereld

DOOR VREES BEHEERST

Na de terechtstellingen te Bagdad — in Israël en in het officiële westen opgevat als een iraaks antwoord op de israëlische raid te Beiroet en als wraak voor de israëlische aanvallen op iraakse troepen in Jordanië — blijkt de toestand in het Midden-Oosten de grote mogendheden toch in zover te hebben gealarmeerd, dat ze in een nog niet nader bepaalde vorm ernstig aan besprekingen gaan denken. Vooral de Sovjet-Unie en Amerika zijn verveeld met hun respektievelijke beschermelingen, die steeds minder naar hun waarschuwingen en hun raadgevingen luisteren, al is dat deze week met het Nasser-interview in « Newsweek » minder het geval voor Egypte dan voor Israël.

De hele spanning wordt echter steeds meer beheerst door de tegenstelling tussen twee historische nationalismen in wat men vroeger het Heilig Land noemde : het arabisch-palestijnse nationalisme en het israëlisch nationalisme.

Alles wijst er op dat Israël, in het vooruitzicht van eventuele besprekingen over het Midden-Oosten tussen de Grote Twee of de Grote Vier, zijn huid duur wil verkopen. Er is sprake van de bouw van versterkingen, nederzettingen en steden in het op Egypte en Jordanië veroverde gebied. Israël wenst de veroverde gebieden niet te ontruimen. Het koestert meer en meer de gedachte, ze in de eigen staat te integreren. Dat is echter voor de arabische staten onaanvaardbaar en zeker voor de palestijnse nationalisten, die deze week te Kaïro een staten-generaal hielden, waar weliswaar aan touwtjestrekken om de leiding werd gedaan doch ook de gedachte voorzat, de strijd tot verovering van een eigen levensruimte als natie te zullen voortzetten. Deze gedachte moet volgens de palestijnse verzetsorganizaties alle andere beheersen en dat bleek in andere bewoordingen ook de opvatting te zijn van de eveneens te Kaïro vergaderde arabische vakverenigingen, die elke toegeeflijkheid verwierpen.

De opvattingen van Nasser zoals ze in bovenvermeld vraaggesprek tot uiting kwamen, zijn milder van toon en houden rekening met het bestaan van de hebreeuwse staat. Nasser spreekt onder andere over veilige grenzen voor alle betrokken landen en stelt de oprichting van een palestijnse staat in Cisjordanië niet uitdrukkelijk als voorwaarde, hoewel hij een dergelijke oplossing wenselijk acht. Vanzelfsprekend eist hij de ontruiming der veroverde gebieden en herhaalt hij de reeds vroeger gedane toezegging van vrije scheepvaart (waarvan de weigering in 1967 Israël een zwaarwegend argument in de hand gaf om preventief op te treden).

Van alle arabische staten zijn Syrië, Irak en Algerië zij die het meest de palestijnse verzetsorganizaties steunen. In dit opzicht was de pas voorbije week revelerend, vermits te Algiers officieel een aanzienlijk bedrag aan een vertegenwoordiger van het palestijns verzet werd overhandigd. Intussen blijkt dat ook in het palestijns verzet de spanningen tussen « links » en « rechts » toegenomen zijn, wat de afwezigheid van enkele minder bekende verzetsgroeperingen op het « palestijns parlement » te Kaïro verklaart. Dat is dan mede een der reden en waarom er nog geen palestijnse regering in ballingschap werd opgericht.

De oliebelangen doen ons een verklaring aan de hand waarom andere arabische staten zo weinig geestdrift voor de Palestijnen aan de dag leggen, zo weinig zelfs dat men in heel de Midden-Oosten-herrie bijna nooit over Saoedi-Arabië hoort spreken, waar men aan « progressisten » een broertje dood heeft (cfr. de burgeroorlog in Jemen, waar Egypte en Saoedi-Arabië tegenover mekaar kwamen te staan).

De Nixon-administratie doet intussen een inspanning tot grotere amerikaanse steun aan de UNO-bemiddelingsmissie van Jarring. De nieuwe prezident, die van meetaf de voorzichtigheid als richtsnoer heeft gekozen, verkent ook het terrein in de richting van de Sovjet-Unie, waar men sinds lang op dergelijk Midden-Oosten-gesprek aandringt. Nixon blijkt dus zowel in het kader van de UNO als daarbuiten naar bepaalde initiatieven in verband met het Midden-Oosten te streven en had daarbij reeds lof over voor het franse voorstel tot een overleg met vier. Een diplomatie dus, die alle richtingen uitgaat.

Hoe dan ook, er is op het diplomatiek front in verband met het Midden-Oosten een kentering op til. Blijkbaar hebben zowel de verbrande vliegtuigen te Beiroet als de galgen te Bagdad de grote mogendheden uit hun rust opgeschrikt en pogen ze tans een nieuw konflikt te voorkomen. Met dien verstande dat de vraag blijft gesteld, of ze hun pupillen niet te lang de vrije hand hebben gelaten.

Intussen krijgt Israël steeds meer last met de arabische bevolking in de bezette gebieden, wat zeker verband houdt met de stijgende verzetswil der Palestijnen.

De amerikaanse ruimtevaarder Bruce Mac Candless oefent zich op een ruimtewandelingssimulator, waarmee gewichtloosheid zoals in de ruimte wordt veroorzaakt.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- **Koel onthaal voor de Gaulle tijdens driedaagse rondreis in Bretagne met gejouw te Rennes en Brest en mat applaus te Quimper, waar de Gaulle een referendum over « nieuwe regionale strukturen » aankondigt.**
- **Nieuwe massale stakingen veroorzaken grote verwarring in Italië.**
- **Israël overweegt veroverd arabisch grondgebied te annekseren. In een interview aan Newsweek stipt Nasser zijn bereidheid aan tot een nieuwe vredespoging, evenwel zonder erkenning van anneksaties door Israël en met vastlegging van veilige grenzen met de staat Israël en van doorvaartrechten in het Suezkanaal.**
- **Te Kaïro stellen de aldaar bijeengekomen afgevaardigden van de palestijnse verzetsbewegingen een dagelijks bestuur aan.**
- **Nixon overweegt een ontmoeting te Parijs met de Gaulle in de aanstaande lente en betuigt een principiële instemming met een Grote Vier-overleg over het Midden-Oosten. De amerikaanse regering zal inmiddels de Jarring-missie (UNO) meer steunen.**
- **Officieus eerherstel voor Stalin in tijdschrift « Kommoenist ».**
- **Madrid wijst een zeker aantal personen, behorend tot oppozitionele kringen, een verplichte verblijfplaats aan. Verscheidene universiteiten gesloten.**
- **Noord-iers premier ontbindt het parlement en schrijft verkiezingen uit voor binnen drie weken.**
- **Toenemende spanning in franse studentenwereld na — tijdelijke — schorsing van 30-tal studenten.**

LICHTEND CENTRUM ?

PARIJS

Er bestaan uitvoerige en prachtig uitgegeven gidsen over de wereldstad Parijs. Er zijn omvangrijke en rijk geïllustreerde geschiedenissen van deze stad, die een der oudste is van Europa. Er zijn ook allerlei uitgaven die u vertellen willen, wat er zo al in die stad kan, of zou kunnen beleefd worden. En inderdaad Parijs heeft in velerlei opzicht een soort roem hoog te houden !

In 1951 vierde Parijs zijn tweeduizendjarig bestaan, en het bestaan van deze stad werd inderdaad voor het eerst vermeld door Caesar in zijn « De Bello Gallico » toen zij in 52 v. Kr. door de Romeinen werd veroverd. Parijs lag toen echter helemaal op het eilandje in de Seine dat nu de naam draagt « île de la cité » en was in vergelijking met het toenmalige Rome wel niet veel meer dan een boerendorpje. Maar ja, een veroveraar moet toch iets veroveren ! En in elk geval Parijs bestond echt en was ook echt wel het vermelden waard.

In deze tijd die zo groots is dat hij geen verleden kan hebben past het natuurlijk niet te herinneren aan de ondergang van het romeinse wereldrijk, maar die ondergang is er geweest. En Parijs, dat toen Lutetia Parisiorum heette naar de volkstam die er woonde, was zelfs een romeins weerstandsnest. Het past niet dat wij zonen der barbaren en vereerders en navolgers van deze mensensoort, nog weten dat Europa en ook Parijs eeuwenlang, na de verwoesting en de ineenstorting van de romeinse beschaving gewoonweg een barbarengebied waren. Maar het werd inderdaad de tiende eeuw voordat de graaf van Parijs, Hugo Capet, zelfs maar iets betekende. De frans-parijse koningen hebben blijkbaar eerst hun weg naar het noorden toe gezocht, deze uitbreiding kreeg niet het gewenste verloop, waarschijnlijk zit naast de internationale verhoudingen (de tegenstelling Engeland-Frankrijk) ook onze belachelijke Gulden Sporenslag daar wel voor iets tussen. Het duurde tot de 16e eeuw voordat Bretagne enige band kreeg opgelegd met de frans-parijse koningen. Frankrijk is wel de eerste en beslist ook de meest gecentralizeerde staat van Europa geworden, maar daarom hoeven we niet te vergeten dat dit eeuwen heeft geduurd, en niet gebeurd is na een openhartige en grondige vergadering tussen de belanghebbenden. Dit is natuurlijk wel de wijze waarop alle belangrijke dingen tegenwoordig gebeuren.

De frans-parijse koningen hebben de plaatselijke adel aan hun hof gebonden, een fijne taktiek van de centralizerende staat : zij meenden het middenpunt van de macht te benaderen en verloren er alle macht ! Parijs was zo al enkele eeuwen geleden hét machtscentrum van Frankrijk. Maar dit streven, deze politiek die sinds Richelieu al heel duidelijk is, kon zich toch niet doorzetten zoals dit in de 19e eeuw gebeurd is : de verkeerstechniek en het uitsluitend landbouwkarakter van de staat lieten dit niet toe ! Weten wij, mensen zonder verleden nog dat keizer Karel kon zeggen : Je mets Paris dans mon Gand ? (Ik kan Parijs in mijn Gent — en in mijn handschoen — steken), zonder zich belachelijk te maken ?

Pas in de 19e eeuw dus werd Parijs door de algemene ontwikkeling in Europa het grote verkeerscentrum, zowel wat de gewone wegen als wat de waterwegen en de spoorwegen betreft, en het grote industriecentrum van het landbouwland dat Frankrijk bleef. Daardoor groeide uiteraard de toch al grote administratieve en politieke macht van Parijs tot in het oneindige. De franse revolutie en Napoleon waren nog sterker centralizerend geweest dan het koninkrijk; de industrie en de geldwereld trokken deze lijn nog sterker door.

Het heeft eeuwen geduurd, maar vanuit Parijs werd Frankrijk opgebouwd, tot welvaart en glorie van... Parijs. Enigszins toegespitst kan men zelfs zeggen dat Parijs Frankrijk is. De problemen van geheel Frankrijk bestonden maar als zij in Parijs ter kennis werden genomen, en daar alleen konden zij « opgelost » worden. Dat wil zeggen als Parijs, en de belangen van dit gebied, niet geschaad werden.

Niet alleen in Sovjetrusland zijn bureaukratie en zijn de aparatsjiks dodelijk ! Parijs is voor Frankrijk geen lichtend centrum, maar een heel zwaar probleem geworden. Een probleem dat wij wel kunnen begrijpen !

LUCHTPIRATEN

Er is heel wat herrie geweest rond het toestel van El Al, dat na zijn vertrek uit Rome verplicht werd naar Algerië te vliegen. Het heeft lang geduurd voordat de passagiers en nog langer voordat het vliegtuig door de algerijnse regering werden vrij gegeven. De daders van de aanslag werden niet gestraft; de burgerpiloten hebben ten slotte gegrepen naar de bedreiging met boykot om de vrijlating van reizigers, personeel en toestel te bekomen.

Het almachtige Amerika schijnt machteloos tegenover de talloze gelijkaardige gevallen in het luchtruim tussen het zuiden van de Verenigde Staten en Kuba. Sinds de eerste vliegtuigroof in mei 1961 waren er 43 dergelijke gevallen tot 1 januari 1969. Sinds het begin van dit jaar werden het er twee per week, eens zelfs twee op twaalf uur tijd. De luchtvaartmaatschappijen voelen zich machteloos. Het voortduren van die piraterij ligt volledig in handen van Fidel Castro. En die staat beslist niet afwijzend tegenover de deviezen die de luchtpiraterij hem opbrengt.

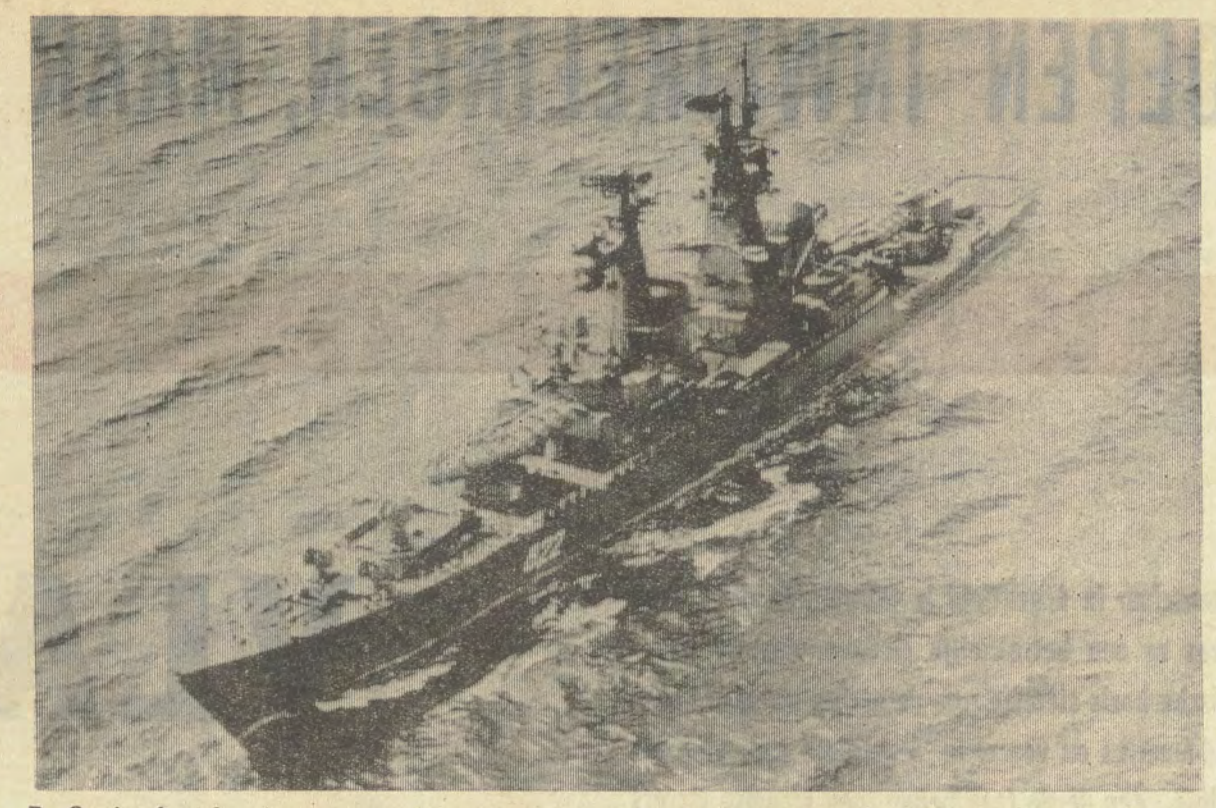

De Sovjetvloot houdt momenteel maneuvers in de Stille Oceaan, daarbij gade geslagen door de amerikaanse luchtmacht. Op onze foto het met geleide raketten, luchtafweergeschut en torpedo's uitgeruste slagschip « Varyag ».

MENSENSMOKKEL

In Amsterdam zit de heer Huiveraar in de gevangenis. De heer Huiveraar is een handig man : hij heeft veel geld verdiend door het smokkelen van narkotika, abortusverwekkende pillen en tweedehandswagens. Nu had de heer Huiveraar een nieuwe vorm van verdienste gevonden : hij brácht er jonge reizigers uit het westen toe, in oosteuropese landen hun paspoort aan kandidaat - vluchtelingen te overhandigen. Daarna, als de vluchteling in het Westen was aangekomen, moesten ze gaan vertellen dat ze hun paspoort verloren hadden. De oosteuropese politie trapte echter niet zo lang in de val : een meisje kreeg in Boedapest 6 maanden. In Oost-Duitsland kregen twee nederlandse jonge mannen zo maar even 33 maanden gevangenis en daar bleef het niet bij.

De heer Huiveraar is op zijn plaats in de amsterdamse gevangenis. Niet omdat hij mensen uit de on-vrijheid van het oosten weghaalde, maar omdat hij aan mensensmokkel gewoonweg geld verdienen wil.

ONDANKS AFKEURING

Al sinds jaren ligt de officiële houding van de Verenigde Staten tegenover de Zuidafrikaanse Republiek vast : het is een duidelijke en volledige afkeuring van het beleid van afzonderlijke ontwikkeling van de rassen in deze republiek. Meen nu niet dat deze officiële afkeuring verhinderd heeft, dat er tussen beide landen een drukke handel zou bestaan. Luidens officiële amerikaanse bron gaat zelfs een derde van de totale uitvoer van de Verenigde Staten in Afrika naar deze éne staat. Tijdens het voorbije jaar bereikten de amerikaanse beleggingen een rekordpeil. Ondanks alle officiële verklaringen zullen deze gegevens heel zeker een rol spelen bij het bepalen van de feitelijke politiek.

OPBOUWEND

De japanse studenten hebben al sinds jaren een zekere faam van strijdbaarheid te verdedigen in de wereldopinie. Zij droegen allang stormhelm en stokken voordat die in de europese en amerikaanse universiteiten verschenen. De Zengakuren werden met een onuitgesproken bewondering bekeken door onze verdedigers van peis en vree. De voorbije weken was er in de universiteit van Tokio tussen de politie en de harden een echte veldslag. De schade aan de universiteit zelf bedraagt zowat 50.000.000 bfr.

De oorlog in Vietnam vergt niet alleen veel mensenlevens, ook de fauna in de vietnamese wildernis moet er aan geloven zoals deze tijger van 200 kgr. die door een amerikaanse patroelje werd neergeschoten nadat hij een der soldaten had aangevallen

YANN GOULET

De Gaulle's reis naar Bretagne kan bezwaarlijk een triomftocht genoemd worden. Waar hij zich liet zien in het openbaar, werd hij gekonfronteerd met een publiek dat steeds voor een goed deel uit bretoense nationalisten bleek te bestaan; het waren ditmaal niet alleen de sinds de mei-revolutie aktief gebleven kontesteerders die hem begroetten met gejouw en tegenamnifestaties. Het ongenoegen van een groot deel der bretoense bevolking kwam duidelijk tot uiting. Zelfs verleden zondag was dat nog merkbaar. De prezidentiële toespraak te Quimper — de enige publieke toespraak van de Gaulle tijdens het hele bezoek aan Bretagne — moest een hoogtepunt worden. Het is beneden de verwachtingen ook van de prezident gebleven en dat was duidelijk merkbaar aan de zure wijze waarop hij zijn toespraak besloot. Zesduizend mensen — waaronder een groot deel opgetrommelde patriottards en gaullisten — waren te Quimper bijeengekomen om naar de toespraak te luisteren. Dit goeddeels gemobilizeerd en getrieerd publiek reageerde vrij onverschillig, liet toe dat de prezidentiële woorden onderbroken werden door gejouw en gelach. Slechts de « vaderlanders van dienst », met hun vlaggen en petten die hier in België door hun geestesgenoten zo ijverig gekopieerd worden, zorgden voor het akoestisch dekor en voor een bescheiden « bain de foule » dat — naar aloud gaullistisch recept — steeds het einde moet wezen van ieder publiek optreden van de generaal.

De Gaulle had de Bretoenen trouwens weinig nieuws te vertellen. Hij maakte een inventaris op van de achterstand en de achterstelling waarvan Bretagne het slachtoffer is. Die opsomming heeft de Bretoenen niets geleerd; ze diende overigens alleen maar om de Gaulle toe te laten, alle schuld voor de tekortkomingen op het verleden en op zijn voorgangers te werpen, terwijl hij voor zichzelf de mooie rol behield van de man die « uiteindelijk » de bretoense noden had ontdekt en verholpen. Of de Bretoenen opgetogen zijn over wat hij in dit verband zegde, is uiterst twijfelachtig. De infrastukturele en sociaal-ekonomische projekten waarvan de Gaulle gewag maakte — autostrade, nieuwe bedrijven, vergroting van bestaande nijverheden — zijn niet nieuw, de Gaulle bracht ze niet als een kersvers geschenk mee naar Bretagne, doch somde ze alleen nog maar eens achter mekaar op in de hoop dat het indruk zou maken. Zijn verklaringen over het regionalisme waren al evenmin een nieuw feit. Hoe belangrijk de stap van een traditioneel sterk gecentralizeerd Frankrijk ook is naar de politiek der « régions », deze hervorming op zichzelf is niet bij machte om het bretoens ongeduld en ongenoegen weg te werken. Wat de Gaulle te Quimper zegde, was slechts een herhaling van wat sinds bijna driekwart jaar het hoofdelement in de gaullisitische propaganda en argumentatie vormt. Het heeft gedurende die periode van negen maanden niet volstaan, om de gewelddadige akties in Bretagne af te remmen.

Het enige nieuws dat de prezident te Quimper vertelde, was de aankondiging dat het referendum over de herstrukturering « nog in het voorjaar » zal plaats grijpen. Het is uiterst twijfelachtig dat de Bretoenen, die tot nog toe geen al te grote geestdrift voor de hervorming opbrachten (daarvoor is hun wantrouwen, gebazeerd op eeuwen slechte ervaringen, te groot), zich tevreden gesteld achten omdat de prezident als « primeur » tijdens zijn reis in Bretagne de vage aanduiding nopens de datum van het referendum gaf.

We geloven dan ook niet dat Bretagne kalmer zal worden. We geloven bijvoorbeeld niet dat de poging om de prezidentiële trein te saboteren, de laatste illegale aktiviteit is geweest. Het Bretagne dat vroeger traditioneel zo massaal gaullistisch stemde, zal blijven gisten.

De laatste publieke woorden van de Gaulle te Quimper waren bitsige woorden aan het adres van de bretoense nationalisten : « Ik heb enkelen horen roepen dat Bretagne moet bevrijd worden. Die lui vergeten, dat de bevrijding van Bretagne zowat een kwarteeuw geleden heeft plaats gevonden. Laat ons nu allemaal samen de Marseillaise zingen ».

Ondanks het gejuich van de opgetrommelde « vaderlandslievenden » : de Bretoenen zijn het stellig niet eens met deze verklaring. De bevrijding anno 1944 is geen bretoense bevrijding geworden en noch het gaullisme vlak na de oorlog, noch het gaullisme sinds 1958 heeft de Bretoenen het gevoel kunnen geven dat zij als Kelten, als volk of zelfs maar als « regio » er door die bevrijding iets béter op geworden zijn dan in de eeuwen voordien.

Dat is zo waar, dat de Bretoenen vandaag vatbaarder zijn voor de woorden van Yann Goulet dan voor die van de Gaulle. Yann Goulet, ter dood veroordeeld door de Gaulle's bevrijdingsrechtbanken, bevindt zich sinds de oorlog in Ierland, waar hij een bretoens « Nationaal Bevrijdingskomitee » leidt. In 1944 was hij een uitgerangeerde figuur, ook in Bretagne. Vandaag is hij dat niet meer. Want de Gaulle moge dan al Bretagne « bevrijd » hebben van de aanwezigheid van Yann Goulet, hij heeft het nooit — en ook niet verleden zondag te Quimper — bevrijd van de verdrukking waartegen de Yann Goulets zijn opgestaan, gisteren én vandaag.

A.N. TOVANO.

DRIE GROEPEN INWIJKELINGEN, MAAR EEN BLOK

De vlaamse immigrantengemeenschap in Argentinië is feitelijk in drie fazen ontstaan : voor de oorlog was er een betrekkelijk geringe vlaamse immigratie, die op stevige ekonomische bazis steunde ; na de oorlog steeg het aantal inwijkelingen in gans Zuid-Amerika en vooral in Argentinië zeer vlug als gevolg van de repressie in België ; een derde faze begon toen vlaamse vissers zich aan de argentijnse kust kwamen vestigen.

Er is dus een vlaamse kolonie in Argentinië, die een sterk samenhorigheidsgevoel aan de dag legt en zich vooral op sociaal-kultureel vlak laat gelden. Dat blijkt onder meer door de uitgave van het blad « De Schakel - El Lazo », waarop ook vele Vlamingen in het moederland zijn geabonneerd. Dat blijkt ook uit het overzicht van de kulturele werking dat hierna volgt voor wat betreft de aktiviteiten in het voorbije jaar. Vlaanderen leeft, ook in Latijns Amerika.

VLAMINGE IN ARGENTIN

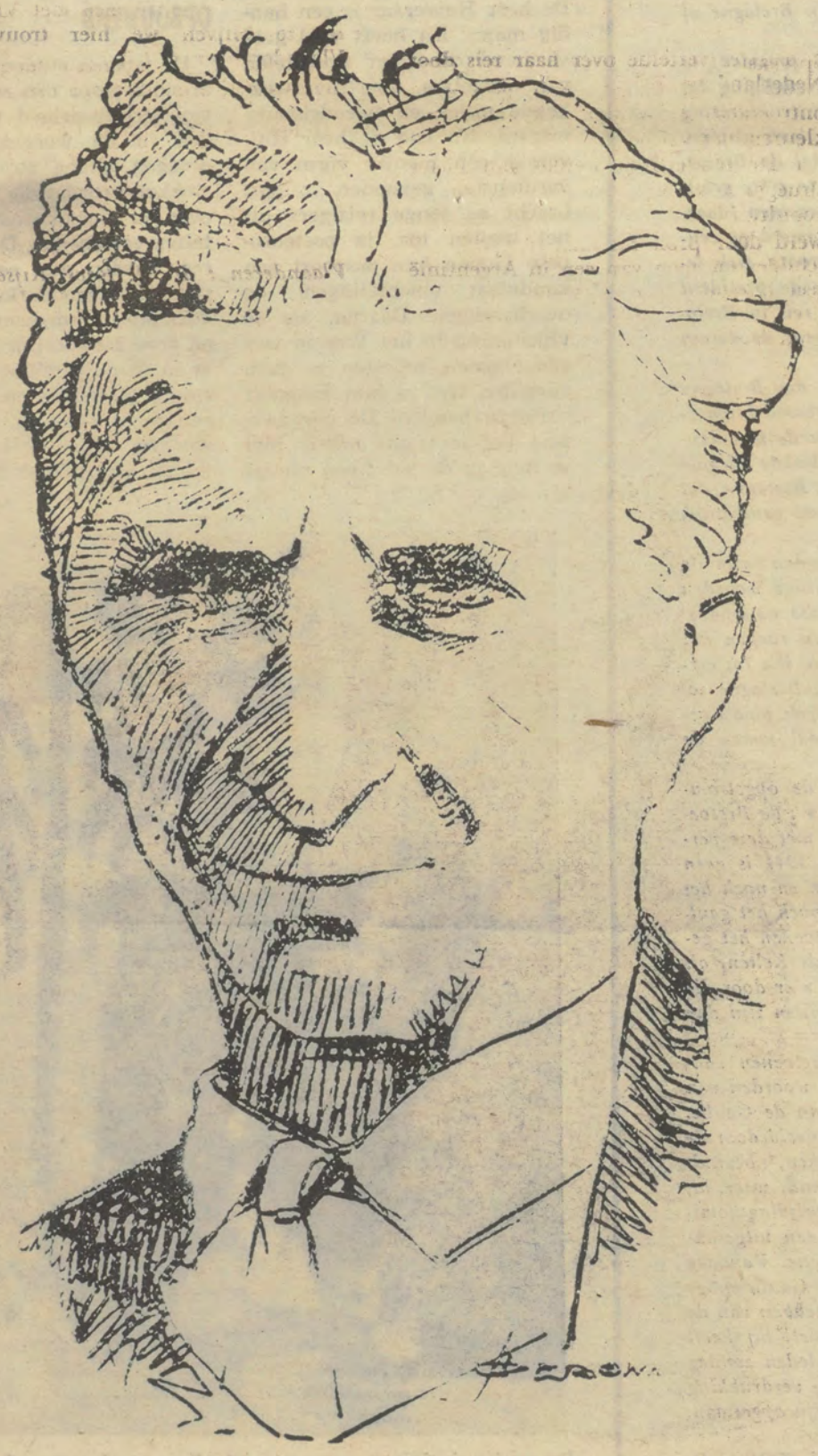

Wijlen ingenieur Frans Schoorens, medestichter van « Vlaanderen in Argentinië » (V.i.A.), een simbool van trouw aan volk en taal.

Uit Vlaanderen wordt ons dikwijls gevraagd : vertel eens wat meer over uw leven daar in Argentinië.

Op zulk een vraag kan men op veel verschillende manieren antwoorden.

We kunnen vertellen dat we hier gelukkig zijn, dat we ons hier goed aangepast hebben, dat de kinderen van de Vlamingen hier vooruitkomen.

Onze Vlamingen kopen zich huizen, terreinen, auto's — en een auto is hier drie- tot viermaal zo duur als in Europa !

Of we kunnen uitleggen hoe ze hier hun brood verdienen ? Er zijn eerste-klasse-vakmannen onder ons, elektriciens, drukkers, scheikundigen. Anderen staan aan het hoofd van landbouwbedrijven, van fabrieken : textiel, katoen, breigoederen. Sommigen werken in ministeries, zijn professor aan universiteiten; er zijn boekhouders en beheerders van maatschappijen, boekbinders en boekhandelaars, hoteliers, ingenieurs met een eigen bouwfirma, visserskapiteins en eerste stuurmannen, kunstenaars : schilders en letterkundigen... Niet zo slecht voor zulk een kleine kolonie als de onze.

Maar we verkiezen toch te vertellen over onze bond van de Vlamingen hier : V.i.A., Vlaanderen in Argentinië, vereniging zonder winstbejag.

Het doel : bij de uitgeweken Vlamingen de trouw aan volk en taal levendig te houden en de onderlinge solidariteit aan te kweken en te bevorderen.

Hoe dit doen ?

Laten we b.v. eens wat langer stilstaan bij de kulturele werking van het voorbije jaar.

QUE PASA EN BELGICA ?

Eens de vakantie voorbij beginnen we. December, januari en februari zijn hier de verlofmaanden.

In maart kwam dr. Karel Engelbeen, van Nieuwpoort en Mar del Plata, ons spreken over : Argentinië, smeltkroes van rassen. Hij vertelde over de « colonias » : zwitserse, joodse, welshe en volga-duitse, deense en nederlandse. Hij weidde natuurlijk uit over de vlaamse visserskolonie en over wat vlaamse en andere nederlandse inmigranten hier verwezenlijkten.

Tijdens de vlaamse studenten-opstand rond Leuven verschenen ook hier in de pers heel wat tendensieuze berichten. V.i.A. stuurde aan alle argentijnse dagbladen een perskommunikee, waarin de redelijkheid van het vlaamse standpunt uiteengezet werd.

En in april beantwoordde Lode Moens de vraag : Qué pasa en Bélgica ? (Wat gebeurt er in België ?)

De argentijnse toehoorder kreeg aldus een bevattelijk overzicht over doel en ontwikkeling van de vlaamse beweging.

Misschien mag hier wel vermeld, dat de Limburger Lode Moens de eerste belgische beroepsofficier geweest is, die zijn eksamen van onderluitenant in het Nederlands aflegde. Dat was in 1932. Alhoewel alle studieboeken en leergangen Frans waren en ondanks de kitteligheid der eksaminatoren — slaagde hij toch ! Nietwaar, er is toch een heel stuk weg afgelegd. Als de Vlamingen maar voet bij stek houden.

In maart kwam dr. Amaat Bockaert ons in het Nederlands vertellen over zijn jongste bezoek aan België. Hij sprak over de ekonomische en kulturele opbloei in Vlaanderen — met cijfers en voorbeelden — en besloot : het België van 1830 is dood. En onze Vlamingen gaf hij de praktische raad : Integrar sin renegar — opgaan in Argentinië zonder onze herkomst te verloochenen.

Met het oog op het argentijnse publiek — en ook voor de jonge Vlamingen die heel klein hierheen kwamen of misschien zelfs hier geboren werden — vertonen wij af en toe films. Steeds geven wij rolprenten van de belgische, de nederlandse en de zuidafrikaanse ambassades. Einde mei toonden wij op het zilveren scherm : « O. 333 », waarin het leven aan boord van een oostendse vissers-trawler verteld wordt; « Miniaturas holandesas », een filmtocht doorheen Nederland, op bazis van aldaar uitgegeven postzegels; en tenslotte een film over Zuid-Afrika van Kaapstad, waar van Riebeeck landde in 1679, tot Johan-

GEN

NIE

nesburg met de goudmijnen...

In juni kwam de te Asuncion wonende Kempenaar Leonard Torfs in het Nederlands spreken over zijn leven en werk in Paraguay en vertoonde ons een 70-tal kleurendia's van zijn schilderijen. Hij kwam dan juist terug uit Vlaanderen waar hij, dank zij de V.T.B., zijn werk had ten toon gesteld.

TWINTIGSTE SPORENFEEST IN ARGENTINIE

Midden juni stak V.i.A. van wal met de nederlandse taalkursussen. Voor dit initiatief van voorzitter Albert Tritsmans had de belgische ambassadeur zijn medewerking beloofd, maar wij wachten nog steeds op het konkrete ja-woord van Brussel. Of juister : V.i.A. wacht niet en realizeerde zélf deze leergangen met de eigen bescheiden middelen waarover we beschikken.

Op de openingszitting sprak mevr. Mieke Blaton-Cayman over rijkdom en nut van het Nederlands. Haar besluit : « de vorige generatie heeft gestreden om onze nederlandse taal en onze nederlandse volksaard de plaats te geven die hen toekomt. En daar zijn ze in gelukt, al weten we allen, dat het een harde en lange strijd geweest waarbij veel geleden is. De strijd van onze generatie is een streven naar taaleenheid tussen Noord en Zuid. Zowel in Vlaanderen als in 't Noorden wil men goed en vloeiend Nederlands spreken. En daarom moeten wij in Argentinië meehelpen, door onze taal aan onze jeugd door te geven ».

Nederlandse gedichten werden voorgedragen door Grietje Willemijns en Marc Gordijn, resp. 15 en 10 jaar oud.

Daarna komt de Guldensporenmaand. Op de herdenkingsvergadering, de twintigste te Buenos Aires, sprak ondergetekende over « 666 jaar geleden », waarbij 1302 in zijn historisch kader gesitueerd werd. Wij doorspekten de voordracht met anekdoten en minder bekende feiten en met teksten van de tijdgenoten-kroniekschrijvers.

Eksamen Nederlands voor gevorderden in de argentijnse hoofdstad : de moedertaal wordt niet vergeten.

Vervolgens werd de statutaire vergadering van V.i.A. gehouden. De afgestorvenen werden herdacht, o.a. Honoré de Busschere, Alfons van Achteren en Geert Blaton, vrienden die ons in Vlaanderen ontvielen en mevr. M. Boussemaere en ing. Frans Schoorens, die hier in Argentinië gestorven zijn.

Een verslag van de algemene sekretaris van V.i.A., Ivo J. Bonnarens, over de werking van het voorbije jaar : 14 voordrachten, 1 zangavond, 1 poëzieavond, 1 tentoonstelling van schilder Jan Debonnet, de ontvangst van de afvaardiging van « België in de Wereld » en tenslotte de taalkursussen voor beginnelingen en gevorderden. En dan het sociaal dienstbetoon.

Dit geeft ons de gelegenheid om even op deze aktiviteit van V.i.A. te wijzen. Met zeer geringe inkomsten is toch heel veel bereikt. Maandelijks werd hulp verstrekt aan noodlijdende, zieke en arme oudere Vlamingen; hulp werd verleend bij begrafenissen. Ook wordt tussengekomen voor pensioenen, militaire dienstplicht, studiebeurzen, enz.

Nadat het V.i.A.-bestuur verkozen was, trokken allen naar de feestzaal van het Jousten-Hotel. Achter een lange tafel met de tombolaprijzen drie grote vlaggen : in het midden onze vlaamse leeuw, geflankeerd door de argentijnse kleuren en de mooie Benelux-vlag. Het eeuwige Vlaanderen, hier in het argentijnse heden en mét onze nationale vlag van morgen, wanneer de ekonomische Benelux-konstruktie een ziel zal gekregen hebben.

Tombola en groots familie-bal besloten deze vlaamse hoogdag te Buenos Aires, toen de nieuwe dag al enkele uurtjes oud was.

In augustus kwam de bekende schrijfster mevr. Jeanne Sergeant-de Bruyn, vroeger van Antwerpen, nu van La Plata, ons spreken over de « Eeuwige Uilenspiegel », de grappenmaker die dank zij Charles de Coster uitgegroeid is tot een nederlands vrijheidsstrijder. Deze voordracht bewees opnieuw dat wij hier in Argentinië meeleven met Europa, dat van 1968 het Uilenspiegeljaar gemaakt had.

Een maand later, in september, beluisterden we een chileense dichteres, senora A. de Canevari. De Nederlanden gezien door een zuidamerikaanse bril. Spreekster vertelde over haar reis door Nederland en België, gevat, geestig en ontroerend. Er werden ook aangepaste kleurendia's vertoond.

« De zonderlinge wereld van Pieter Bruegel », aldus luidde de titel van de voordracht die in oktober gehouden werd door prof. Herman Witjens, zelf schilder en zoon van een in Argentinië zeer bekend noordnederlands schilder. Zeer mooie kleurendia's en vooral een onderlegd en onderhoudend spreker.

EKSAMEN NEDERLANDS

Voor de vakantie inging was er dan, midden november, een fiji vond met als afwisseling tussenkomsten van de leerlingen van de nederlandse kursussen.

Hier geboren kinderen van 10 tot 16 jaar dragen gedichten voor. Een vlaams dametje was 8 jaar toen ze België verliet, spreekt over Timmermans; een duitse echtgenote van een jonge Vlaming over Marnix Gijsen; een argentijnse jongen en een argentijns meisje lezen ons een door hen geschreven stuk voor, alles in het Nederlands. Dat V.i.A. de leraressen, de limburgse mevr. A. Moens en de westvlaamse mevr. M. Blaton in de gentse begonia-bloemen zetten, was dan ook ruimschoots verdiend.

Het eksamen zelf had einde november plaats met 46 ingeschreven deelnemers, waarvan er vier wegvielen wegens ziekte en schooleksamens.

Het eksamen bestond uit een schriftelijk en mondeling gedeelte. Van de 42 deelnemers slaagden er 31 met onderscheiding (meer dan 80 t. h. van de punten) en 11 met voldoening.

Dàt doen de Vlamingen te Buenos-Aires. Misschien is er nog wel een stad, buiten de Nederlanden, waar de Vlamingen eveneens een dergelijke aktiviteit aan de dag leggen. Wij hopen het, wij hopen dat er meer dan één moge zijn. Maar : wij kennen ze niet.

En op de laatste zondag van november, toen te Gent de pater Callewaertdag gevierd werd en ook te Dublin een mis voor zijn nagedachtenis werd opgedragen, liet ook V.i.A. zich niet onbetuigd.

De aalmoezenier van de R.K.-nederlandssprekenden droeg het misoffer op voor pater Callewaert en V.i.A. verspreidde een vlugschrift met zijn levensschets onder de aanwezige Noord-Nederlanders en Vlamingen.

Zo leven we hier mee met Vlaanderen, zo blijven we hier trouw. Aan Vlaanderen nu te bewijzen dat het ons niet afschrijft, dat het ons niet vergeet.

Buenos Aires, januari 1969.

LEO POPPE.

Steller van dit artikel is uitgever van « De Schakel », het blad der Vlamingen in Argentinië. Vertegenwoordiger in Vlaanderen : dr. R. Raes, Rijsenbergstraat 34, Gent. Prk. 8777.53. Jaarabonnement 150 fr. « De Schakel » verschijnt nu reeds ononderbroken 15 jaar.

V.i.A.-voorzitter A. Tritsmans tijdens zijn toespraak op de openingskursus Nederlands te Buenos Aires.

haar eigen WIJsje

vlaams nationaal

MODE

We stellen deze week ons eigen wijsje in het teken van de mode. Het is weer de gulden tijd van de mode-ontwerpers die in de mode-hoofdsteden met hun kollekties uitpakken. Daarbij stellen we vast dat Rome en Londen Parijs naar de kroon trachten te steken. Voorlopig troont Parijs nog altijd het hoogst in het paleis van de mode. Maar de eeuwige stad en de stad aan de Teems zijn als modecentra toch niet meer te onderschatten. Als we van europese mode spreken kunnen we er zonder Rome en Londen niet meer onderuit. Naast Parijs natuurlijk.

Terwijl Parijs zonder adellijke titels bij de mode-ontwerpers toch de aristokratie van de mode vertegenwoordigt is de modewereld van Rome niet denkbaar zonder gravinnen en prinsessen als mode-ontwerpsters of als leidster van grote modehuizen. Ook graven en baronnen cirkelen rond de romeinse manneguins, die in luchtige gewaden of rennaissance-achtige pronkstukken de jongste snufjes van de romeinse mode demonstreren. Van de drie is Londen het meest vooruitstrevend, het meest demokratisch zouden we zeggen, alvast het meest uitbundig wat mode 1969 aangaat. Het zit echter alles stevig aan mekaar en hoe progressief de londense mode ook is, ze versmaadt de gedegen en kloeke engelse stoffen niet. Maar ze mengt helle kleuren in het mode-palet, zodat bij de warmte van de tweed de warmte van het helle rood of geel komt, zovele vlekken in de wintermist aan de Teems en straks wellicht in de blakend hete engelse zomer (if it pleases to the Lord).

Rome houdt het meer bij pastelkleuren, die herinneren aan het palet van de italiaanse muurschilders. Daartussen ligt Parijs met het franse kleurengamma, minder uitbundig dan Londen, minder zuiders dan Rome, maar soms even extravagant en waarbij men zich wel de vraag stelt, hoe men bepaalde modellen eigenlijk zal dragen...

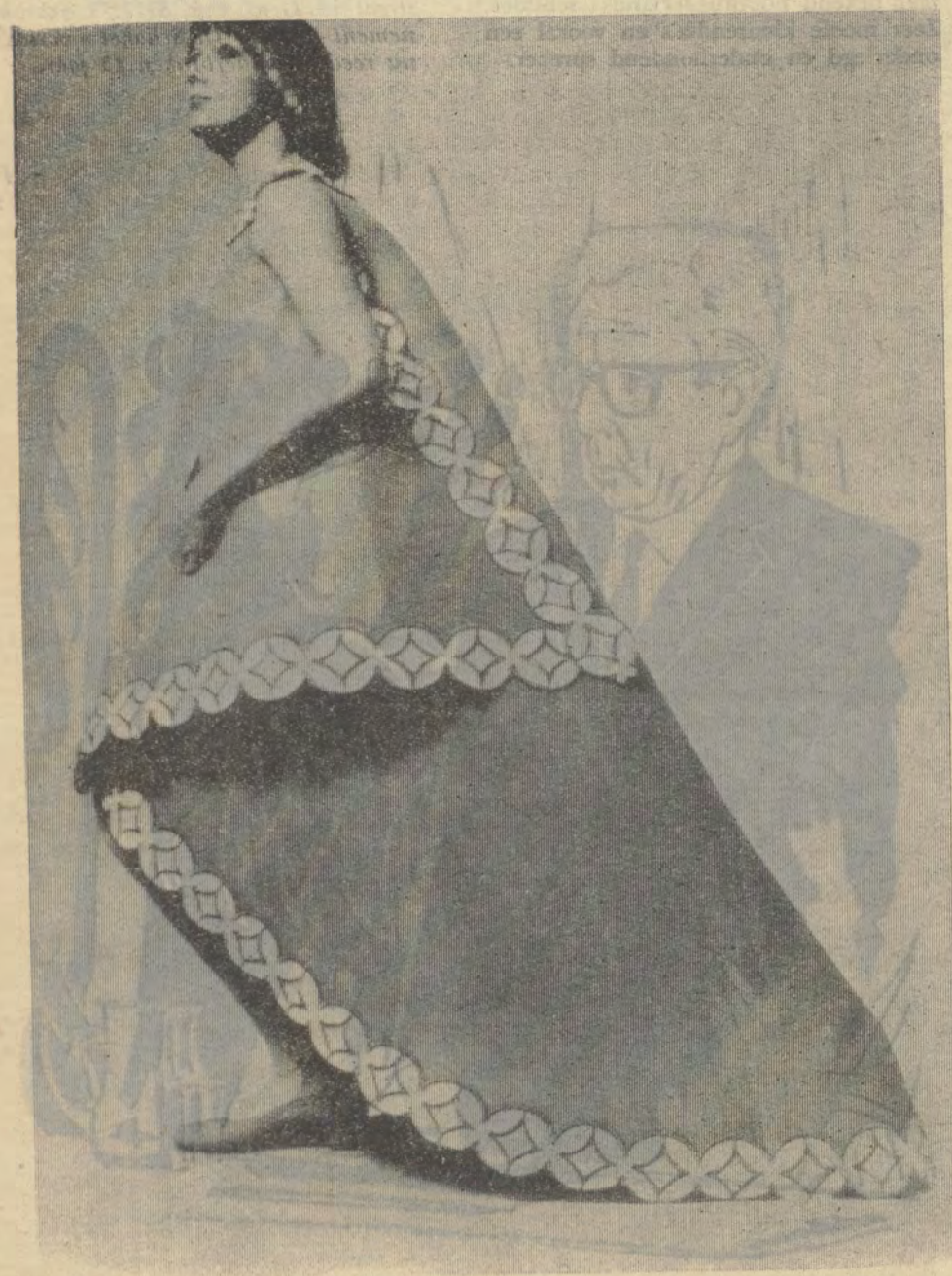

Zo ziet de parijse mode-man Philippe Venet de lente- en zomermode 1969. Hier een exemplaar van 's mans kreaties : een avondjapon « soir d'été » in Abrahamlinnen, afgezet met groen en wit doorstopwerk.

NEGEN MAAL GETROUWD

Het nigeriaanse opperhoofd Ogunda, gewezen politiechef en stichter van de afrikaanse dansgroep van Nigeria, heeft negen vrouwen. De dansgroep maakt momenteel een rondreis in Engeland. Ogunda's negen vrouwen maken allen deel uit van het gezelschap, dat heel wat sukses oogst in Albion en waarbij de gruwelen van de burgeroorlog niet lijken te bestaan... Hoe de leider van deze dansende harem het klaarspeelt, zonder « burgeroorlog » in eigen familie te blijven, moet hij ons maar eens komen vertellen.

NEGEN MAAL VERWARMEN

Een amerikaanse firma heeft een mini-stookketeltje met gasverwarming gebouwd volgens het koelsisteem van radarbuizen Het ding weegt slechts 5 kgr. maar kan — steeds volgens de lancerende reklamefolder — negen vertrekken verwarmen. Mini-vertrekken ?

De broek of overall is tans mode. Na Rome pakte nu ook Londen uit met overall-modellen, als avondkledij doch speciaal ontworpen voor een mooie zomeravond aan boord van de luxeschuiten, die straks gaan spelevaren in de Middellandse Zee of elders. Daarnaast de klassieke lange rok met kort keurslijfje.

ECHTSCHEIDING

Sinds 19 december van 1968 is echtbreuk voor de italiaanse vrouw geen gerechtelijk strafbaar vergrijp meer. Daarmee zijn de italiaanse vrouwen nu gelijk aan de man, die vroeger wel echtbreuk mocht plegen terwijl de vrouw, die zich aan een gelijkaardig vergrijp schuldig maakte, gevangenis en boete riskeerde. Behalve vaak nog een pak slaag vanwege haar wettige wederhelft.

Of de volgende stap nu de erkenning van de wettelijke scheiding zal zijn is de vraag. In Italië is het krachtens een overeenkomst tussen staat en kerk niet mogelijk te scheiden. Maar sinds geruime tijd wordt een vaak rumoerige kampanje gevoerd, onder leiding van de 45-jarige volksvertegenwoordiger Loris Fortuna, om de echtscheiding wettelijk te erkennen. Deze strijd maakt nu meer en meer deel uit van de algemene beweging die binnen de kerk gaande is, en waarbij zich ook de priesters voor hun ontvoogding laten gelden. Hoewel de voorstanders van de echtscheiding weinig gediend zijn met dit verband, dat volgens hun zeggen hun eigen zaak meer schaadt dan dient. « Elk het zijne » zegt Fortuna.

VROUWEN STEMRECHT

In ons land is dat geen probleem meer, maar in diverse europese landen nog steeds. In Zwitserland mogen de vrouwen in het ene kanton wel stemmen, in het andere niet. In de meeste franstalige kantons hebben de vrouwen stemrecht, in de duitstalige kantons is het aantal stemgerechtigde vrouwen al veel minder, behalve dan in de grote steden. Maar het betreft dan toch maar het kleine stemrecht, want het algemeen stemrecht voor zwitserse vrouwen is nog steeds voorwerp van diskussie.

Dit konservatisme is onder andere gevolg van de afgeslotenheid van vele zwitserse gewesten en van het feit, dat Zwitserland in alle grote konflikten tot op heden neutraal kon blijven. Daardoor werd de vrouw niet aangezocht de aan het front vechtende man in de industrie en in het maatschappelijk leven te vervangen en blijft ze dus nog steeds teruggedrongen in haar keuken. Verhoudingsgewijs telt Zwitserland het minst vrouwelijke politici, rechters, stedelijke magistraten en bekleders van andere openbare ambten De uitzonderingen bevestigen de regel. Ook in sociaal-ekonomisch opzicht staat de zwitserse vrouw nog ten achter bij de meesten van haar europese seksegenoten.

En toch geldt Zwitserland als voorbeeld van welvaartstaat...

KINDERVAKANTIE

In Skandinavië maken tans verscheine vakantieplaatsen speciaal reklame voor hun « bijzonder vriendelijk onthaal van kinderen ». Behalve kindertuinen, grote weiden, speelplaatsen, en dergelijke meer wordt speciaal de nadruk gelegd op het feit dat al deze inrichtingen geleid worden door personen, die « van het kind houden en er wonderwel mee kunnen omgaan ». Pensions en restaurants specializeren zich in kindermenus terwijl de prijzen voor een kindervakantie tot 30 % lager zijn dan voor volwassenen. Men kan er al terecht voor 350 fr. per week. Ook in Noord-Duitsland is men reeds met deze bijzondere toeristische aantrekkelijkheid begonnen. Het is trouwens van Skandinavië naar Noord-Duitsland maar een stap.

Nog een specimen van de londense voorjaarskollektie 1969 : een kreatie Worth, met zeer diepe halsuitsnijding, voor zover we hier nog van hals kunnen spreken.

BLOOMER

Kortgeleden verscheen in de Femina Uitgeverij te Londen het Boek « The Bloomer Girls » van C.M. Gattey. Hij geeft daarin onder meer uitleg over de benaming « bloomer » : dat waren een halve eeuw geleden de broeken die in de toenmalige damesmode als revolutionair golden. Amalia Bloomer was de vrouw, die het eerst met een dergelijke broek op straat kwam. Ze was een der bijzonderste amerikaanse voorvechtsters van de vrouwelijke emancipatie.

Marc Ollivier uit Parijs ontwierp deze brede, klokvormige hoed in rode Para met zwartgelakte boord. Voor de komende lente en zomer... als het niet te veel regent.

GEDENKSCHRIFTEN VAN EEN NON-KONFORMIST

Walschaps œuvre begint stilaan een hele plank van het boekenrek te vullen. Vanaf zijn eerste jeugdverzen, vanaf « Waldo » en de literaire doorbraak met « Volk » is de reeks romans, essais, toneel, verhalen, kinderboeken aangegroeid tot een statige lijst met een vijftigtal titels.

In heel deze — vooral epische — produktiviteit is er een onloochenbare evolutie te bespeuren naast een eveneens onloochenbare formele en ideële kontinuïteit. Zijn jongste roman « Het Avondmaal » getuigt voor beide.

Qua inhoud sluit dit boek aan bij de vorige roman « Het Gastmaal ». Het is, zoals het ik-personage in het boek zegt, de pars secunda van zijn gedenkschriften. In « Het Gastmaal » — waarvan de titel aan Plato doet denken — draait heel het verhaal rond de amokloperij van de ik-persoon, wiens verkenningstocht onder de tafel niet alleen het hele geval doet kantelen en de aanwezige dames shockeert, maar die hem ook wegens zijn abnormaal — want tegen de normale gang van zaken ingaand — gedrag naar een rustoord doet verhuizen.

In het tweede deel van zijn « mémoires » zit de man die naar het heet ernstig overspannen was, in de inrichting. Hij mag echter — als onderdeel van zijn terapie en met toestemming der direktie — het rustoord tijdelijk verlaten.

Het is tijdens die uitstappen in de buitenwereld dat hij allerlei mensen ontmoet, gesprekken voert, avonturen beleeft. Hij noteert ontmoetingen, verhalen, eigen avonturen en diskussieert daarna met de mensen in de inrichting — verplegers en verpleegsters — over het ervarene. Hij treft op een van zijn tochten de bekenden van « Het Gastmaal » aan op de begrafenis van een bijenkweker. Onder hen bevindt zich een vrouw, een der « ondertafel-bekenden » van het door hem destijds verstoorde maal, die zich gewillig door hem laat verleiden. Wanneer hij zijn mémoires voltooid heeft, begraaft hij ze, tijdens een verblijf aan zee; niet echter zonder er eerst een fotokopie van te laten maken hebben. Tijdens een picknick aan zee — vandaar de titel « het Avondmaal», als vervolg op het «Gastmaal» — volgt een zelfverdediging van de schrijver der mémoires. Op de vraag of hij nog schrijven gaat, klinkt zijn antwoord : « Niets meer. Nooit meer. Nu is het gedaan ».

De abnormale, paranoïde persoonlijkheid van « Het Gastmaal » toont zich in « Het Avondmaal » een man van intelligentie, kennis en belezenheid, met een zeer kritische geest. Niet alleen in de diskussie, maar ook in het verhaal van zijn « avonture: » weet hij zijn standpunten con brio te verdedigen. En hier is het de auteur, die direkt aan het woord komt : wat de ik-persoon in dit boek zegt is a.h.w. de samenvatting, de summa van de diverse beschouwingen die in het vorige werk de kern leverden en voor dewelke de fabel slechts geromanceerde inkleding was.

Walschaps werk wordt door enkele grondgedachten en -gevoelens gedragen. Als een leitmotiv klinkt door heel het werk zijn deernis met en liefde tot de mens, die hij in al zijn grootheid en kleinheid, met al zijn gaven en gebreken, tot in zijn ontaarding toe voor ons doet oprijzen.

Een tweede motief dat zoniet in alle dan toch in menig werk weerkeert, is de bevrijding van de mens uit taboes en geestelijke kluisters. Het probleem van het geloof keert telkens weer en de rationalist in hem plaatst godsgeloof en eeuwigheidsbesef tegenover het verstand en de wetenschap. Meer dan in gelijk welk ander werk heeft de schrijver hier zijn argumenten in de mond van zijn personage gelegd, die ze naar voren brengt. Spottend, satirisch, neerbuigend, redenerend, rebellisch, maar steeds met virtuoziteit debiteert hij zijn hele en halve waarheden, zijn scepticismen, zijn twijfels, zijn sofismen — maar ook zijn geloof : een naïef geloof in de menselijke vooruitgang, dat zijn personage ertoe besluiten doet dat slechts na 100 jaar de mensheid voldoende zal geëvolueerd zijn om te denken lijk hij het nu doet...

Want deze rationalist is een gelovige en een romantikus gebleven in zijn vertrouwen in deze vooruitgang en in de mens. Ook dat tekent de auteur.

Formeel is er bij Walschap een evolutie te bespeuren : zijn jongste romans getuigen ervoor. Niet alleen omwille van de moderne konstruktie maar ook omwille van een zuiverder taalgebruik : de tipisch-walschapiaanse stijlmiddelen zijn nog wel aanwezig maar worden niet meer zo sistematisch en algemeen gebruikt. Reeds in vorige romans was een stilistische versobering waar te nemen. Walschap is verteller : een epicus die zonder van lange adem te zijn toppunten bereikt in de korte roman of het langere verhaal — en wiens grotere romans opgebouwd zijn uit zulke korte, flitsende verhalen. In dit verhalend scheppen van menselijke gestalten, dragers van zijn verhalen en gevoelens, op een volks-ongekompliceerde of bijna aliterair-zakelijke wijze, ligt de kracht van zijn werk en de bazis van zijn talent. Waar hij te zeer betogend of filozoferend te werk gaat, neemt die kracht af. Dat geldt ook voor « Het Avondmaal » dat in zijn verhalende gedeelten het best is, maar steeds vlot leest.

Wat Walschap op het einde van dit boek zijn hoofdpersoon laat zeggen, geldt ook voor hem en heel zijn œuvre : « Had ik mijn boek niet geschreven dan ware ik een man gebleven die, van geboorte gesplitst, zich gans zijn leven onbewust had afgesleten van zijn verwanten, zijn vrienden, en zijn volk. Nu heeft het schrijvend heimwee naar eenheid mij de unieke vondst opgebracht dat wij allen één zijn en pozitief, nu en hiernamaals ».

G. Walschap : « Het Avondmaal » — Heideland, Hasselt.

Kunstwerken die niet alleen gezien kunnen worden, maar ook gevoeld en gehoord, worden te Stockholm geëxpozeerd op « een tentoonstelling voor alle zintuigen ».

TONEEL TE BRUSSEL

BEURSSCHOUWBURG

Voor de openingsvoorstelling van de vernieuwde Beursschouwburg viel de keuze op een «Courtelinade 1900» met vier eenakters van Courteline.

Courteline is vooral bekend om zijn plezierige vertellingen « Les gaîtés de l'escadron », « Le train de 8 heures 47 », « Messieurs les ronds-de-cuir » en het toneelstuk «Boubouroche », zijn meesterwerk. Hij toonde zich ook een meester in het schrijven van eenakters, waaronder de Beursschouwburg een treffende keuze heeft gedaan.

Onder het mom van karikaturale kluchten en grappen, bezit Courteline een rake opmerkingsgeest, die wel getuigt van een blijde en pittige humor, maar ook dikwijls bitter getint is. Scherp satirisch aangelegd, bezit hij een aanstekelijke lach die ook wrang kan zijn.

De werkgemeenschap van de Beursschouwburg heeft voor een flinke voorstelling gezorgd. Treden op : Sim Peeters, Karel D'haen, Herman Verbeeck en Wim Meuwissen die de zeer verscheiden rollen met brio weergeven.

Als inleiding tot deze toneelavond en tussen de eenakters in, zingt Wannes Van de Velde zijn sappige volksliedjes en mag zich met zijn groep in een grote bijval verheugen.

WALTRA-TEATER

In dit kleine teatertje zijn we weer aan een avant-garde stuk toe : « De knop », satirische farce van Harry Mulisch.

Hierin heeft deze nederlandse auteur er willen op wijzen dat we op een wereld leven die dagelijks ontploft en door de fatale duw op de knop, die een of andere sterkste bom zal doen eksploderen, in het niet zal verdwijnen. Hij heeft dus op dit grote gevaar willen wijzen, hetgeen zeer lofwaardig is. Nu kan men dit doen op verschillende manieren : komisch, dramatisch of melodramatisch, sarkastisch, humoristisch, realistisch of surrealistisch en op een avant-gardewijze. Mulisch hield het bij deze laatste. Hierin bestaan er ook talrijke mogelijkheden. Mulisch verkoos de drek-methode : we hebben nooit een geval geweten waar op een uur tijd (het is maar een eenakter die niet langer loopt) zoveel met drek wordt gegooid en alles overhoop gezet.

Twee gefingeerde maarschalken die de knop bewaken, praten over alles en nog wat, maar dan de meest onnozele praat die men kan bedenken. De schrijver wil nl. er op wijzen dat in onze hedendaagse maatschappij alles op zijn kop staat en dat alles rot is. Daarom is alles op het toneel vuil, smerig, dwaas, verkeerd, onzinnig, mismaakt. De twee helden lopen meestal in lijfje en onderbroek, beide kledingstukken zodanig besmeurd met menselijke uitwerpsels dan men zich niet over de bedoeling kan vergissen. Als voorbeeld van het dwaze gezabber : de een verwijt de ander dat hij linksdrager is. En om alles duchtig te beklemtonen zitten ze afwisselend op een groot W.C., waar we de gewone geplogenheden meemaken met alle gewenste geruchten. (Een tip voor de regie : het moet niet moeilijk zijn en het zou het hele geval goed kruiden als ook de geur de zaal werd ingedreven !).

Jaak van Hombeeck en Joris Collet, als de twee maarschalken, spelen hier misschien wel de zwaarste rol uit hun loopbaan; ze bulderen en schreeuwen een uur lang « in het zweet huns aanschijns » (een echte vermageringskuur).

We houden niet van dergelijke eksperimenten. Het is ver gezochte, ongezonde effektjagerij. Er zijn nog mooie dingen in deze (rotte) wereld.

J.V.

FRANS DEPEUTER ROMANCIER

Met de roman « Om niet te verstenen » is Frans de Peuter niet aan zijn literair, wel aan zijn romandebuut. Hij publiceerde reeds een viertal verzenbundels, naast novellen en verhalen. Bekend werd hij echter vooral door zijn essaïstisch en kritisch werk. Het tijdschrift « Heibel » waarvan hij met Robin Hannelore oprichter en redakteur is, bood hem de gelegenheid om zijn kapaciteiten op dat terrein te ontplooien. Menige bespreking van zijn hand, zowel van proza als van poëzie, mocht dan ook als exemplair beschouwd worden : het waren telkens kleinere of langere essais, proeven van close-reading zonder daarbij de algemene samenhang uit het oog te verliezen. Wij denken bijvoorbeeld aan het — in boekvorm verschenen — essai over Bert Schierbeek, en aan dat over Willy Spillebeens liriek.

Met zijn eerste roman heeft Frans De Peuter het zich evenmin gemakkelijk gemaakt. Wie of wat is het hoofdpersonage van « Om te verstenen », Daniel Danckers, eigenlijk ? Op de eerste pagina van het boek staat het bekende « L'enfer, c'est les autres » van Sartre, en het lijkt erop of dit trieste leven een illustratie moet zijn van deze sartriaanse uitspraak. Maar anderzijds blijkt uit het hele verloop van dit boek en uit het psichologisch portret zoals de auteur dit tekent met feiten en konfrontaties duidelijk dat deze « hel » ook ligt in de eenzelvigheid van de man-zelf, in een a-sociaal egoïsme, waardoor hij geen kontakt krijgt met zijn omgeving en geen weg vindt om de moeilijkheden te overwinnen.

Zijn vader heeft tijdens de oorlog een jood onderdak verleend, is daarom aangehouden en gefuziljeerd. Zijn moeder legde het met een duits officier aan (de jongen was getuige van hun amoereuze esbattementen) en kreeg het na de oorlog te verduren Zijn vrouw Anna stierf aan baarmoederkanker en hij bleef met een dochtertje, Geertje. achter. dat nu negen jaar is. Een psichiater wil hem redden van zijn eenzelvigheid en hij vindt werk bij een echtpaar in een winkel.

Wanneer uiteindelijk de man, die hem schijnbaar onbaatzuchtig hulp verstrekte, alleen op « klandizie » bleek uit te zijn, loopt hij op diens begrafenis weg en geraakt onder een auto.

De poging tot kontakt met de mensen en de maatschappij, die door de psichiater wordt ondernomen om Danckers van zijn herinneringen te verlossen « om niet te verstenen », loopt spaak op de baatzucht en de onechtheid van de mensen die hem omringen. Maar ze loopt ook spaak op zijn eigen zwakheid en hulpeloosheid, zijn egocentrische vervreemding van de mensen : zelfs het dochtertje dat hij schijnbaar liefheeft wekt in hem niet de kracht om het leven tegemoet te treden.

Het verhaal, dat een uitbeelding van deze hulpeloze en zwakke — evenzeer door het eigen falen als door de « anderen », evenzeer door zijn onmacht om los te breken uit de verstenende herinneringen als door de leugen en de schijn van een omringende wereld — wil geven, moge in sommige details onwaarachtig, in zijn simboliek wel eens gezocht lijken : in zijn geheel echter werken zowel de fabel als dat wat hij als diepere realiteit in zich bergt overtuigend. Een figuur als die van Danckers wekt wrevel en deernis tegelijk en de auteur weet beide te suggereren. Technisch gezien zit de konstruktie, met zijn twee tot drie verhaal-niveaus (waarbij flashbacks dienen voor de jeugd- en huwelijksperiode) goed in mekaar. Sterker beleefd en realistischer weergegeven dan de andere epizoden lijken ons die over de jeugd en de oorlog : heeft hier ervaring een rol gespeeld ?

De dichter De Peuter heeft de romancier niet losgelaten en dit blijkt uit de taal : naast beschouwende staan lirische paragrafen die De Peuters epiek een kenmerkend uitzicht geven. Toch schuilt er een gevaar in het al te zeer willen opsmukken, in het al te veelvuldig gebruik maken van het lirische. Dat de moderne romancier het beschrijvende en omschrijvende, het beeld en de woordklank weer als bestanddeel in de epiek heeft ingevoerd, is geen stap achteruit en als reaktie tegen het vaak al te mager proza van een tweede zakelijkheidsgolf slechts een herstellen van het evenwicht. Toch blijft Goethe's « In der Beschränkung zeigt sich der Meister » ook hier meer dan ooit voor de auteur richtsnoer.

Een alleszins merkwaardig debuut dat een belofte is, ook al is dan de problematiek — die van een vereenzaamde mens in de moderne maatschappij — niet nieuw en bijna een klassiek gegeven geworden in de huidige romanliteratuur.

Het staat ieder auteur vrij de mens te zien zoals hij wil en zoals hij hem voorkomt, en het staat hem ook vrij de problemen te beklemtonen die hem het best liggen en het meest aanspreken.

Wij menen echter dat De Peuter bij een soberder vormgeving en bij een uitbreiding naar de hele menselijke problematiek een onzer meest interessante jongere auteurs kan worden. Hij bezit er de onmiskenbare kapaciteiten voor.

Frans De Peuter : « Om niet te verstenen », 196 blz., Standaard-Uitgeverij, Antwerpen.

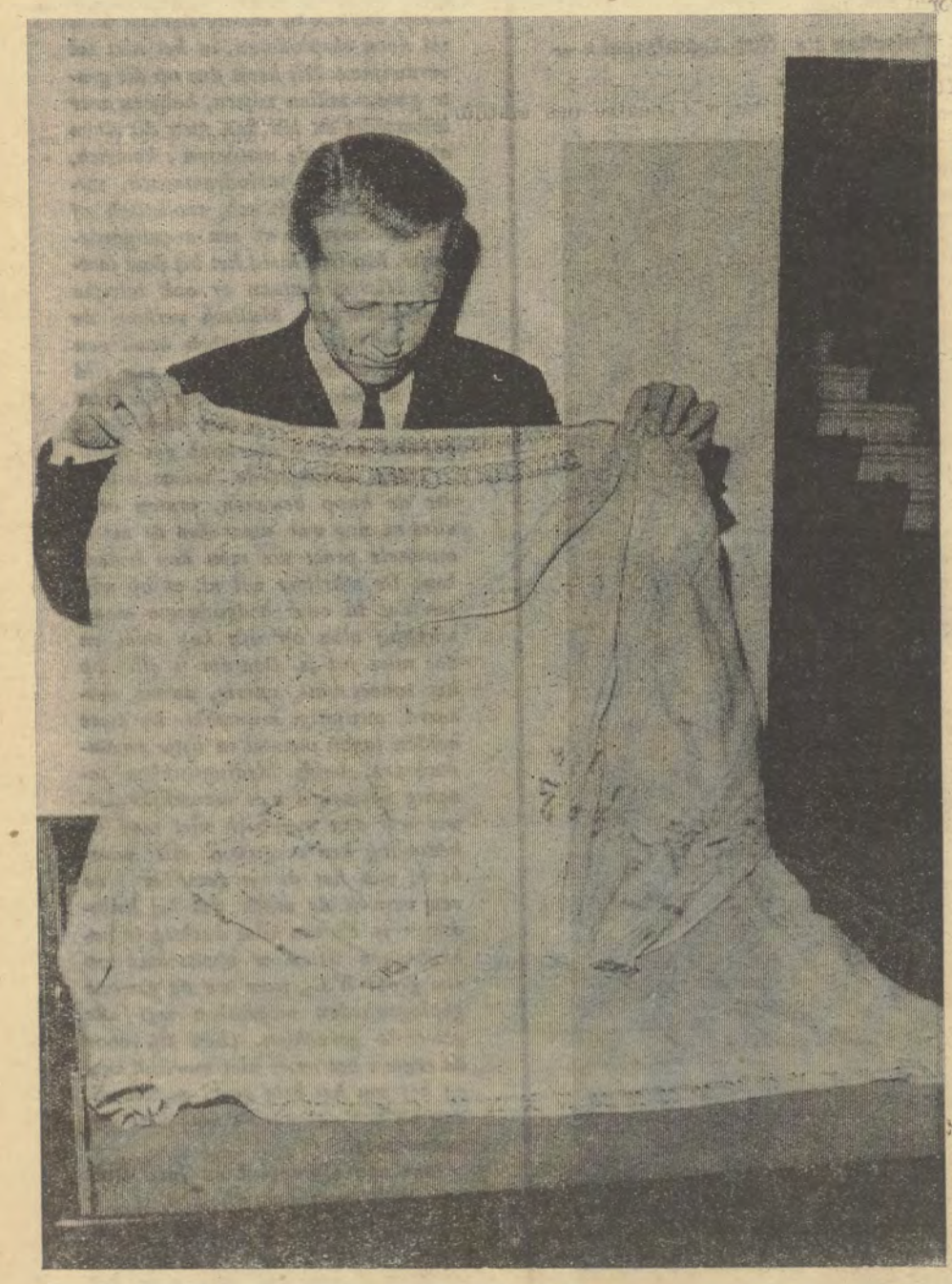

Dit hemd uit fijn hollands linnen met borduursel en lintjes, droeg Karel I van Engeland bij zijn terechtstelling op bevel van het brits parlement dat onder druk van Oliver Cromwell handelde. Bij gelegenheid van de 320ste verjaring van deze terechtstelling wordt in Buckingham Palace te Londen een tentoonstelling ingericht met o.m. ook de beroemde Van Dyck-portretten van de vorst.

HET LAATSTE SPEL

De grote aktiviteit van Bernard Kemp als kritikus en als auteur van literair-historisch werk zou ons haast doen vergeten dat hij ook als romanschrijver zijn sporen verdiend heeft. Auteur van « Het laatste spel », « De Dioskuren », « De Kater van Orpheus » en de zeer lijvige roman « De Glimlachende God » — die een drietal jaren geleden verscheen en minder aandacht kreeg dan hij wel verdiende — heeft Bernard Kemp in tegenstelling tot een naoorlogs, sterk naturalistisch vitalisme enerzijds en een existentialistisch experiment anderzijds een eigen pozitie ingenomen. Door zijn intellektualisme onderscheidt hij zich van de enen; van de anderen door een eigen experiment, dat van de experimentele romankunst afstand neemt door het feit dat het bij de traditie aanknopend, een « eigentijds » uitzicht aan de roman verlenen wil, zonder aan bepaalde verworvenheden te raken.

« Het laatste spel » is Bernard Kemps romandebuut. Het boek verscheen in 1957 en krijgt nu, na meer dan tien jaar, een nieuwe druk. « Het laatste spel » is het verhaal van een soldaat die in bezet Duitsland, kort na de oorlog, gekarzerneerd is en met verlof naar huis gaat. De reis naar huis wordt de gelegenheid om in herinnering en terugblik een aantal ontmoetingen te verhalen of rond de personen uit zijn omgeving hun verhaal op te bouwen. In deze onderscheiden « verhalen » wordt de hele voorbije oorlogstragiek opgeroepen in en rond verschillende gestalten : de dochter van een ekonomisch kollaborateur, de krijgsgevangen kommandant, de verpleegster wier verloofde sneuvelt bij Dnjepopetrovsk, de aalmoezenier die de « terechtstelling » van een duits krijgsgevangene bijwoonde.

Al deze verhalen zijn op zulkdanige wijze in elkaar vervlochten, vloeien uit elkaar voort en in elkaar over, zodat nergens hapering ontstaat : een eenheid die nooit geforceerd lijkt, maar die daarom reeds een sterke beheersing van stof en verhaalkoncept veronderstelt. De uitwerking gebeurt in een precieze en evenwichtige stijl, direkt, zonder ontnuchterende naaktheid of versierende overtolligheid, en met een woordbeheersing en taalvermogen die wij nu als logisch aanvaarden, maar die de vorige generaties nog moeizaam moesten verwerven.

Een boek dat naar taal en inhoud persoonlijkheid verraadt — en dat bij zijn verschijnen, nu meer dan tien jaar geleden, een belofte inhield, die trouwens later vervuld werd.

Bernard Kemp « Het Laatste Spel » — 144 blz. — Desclée-De Brouwer, Brugge.

MOMENTOPNAME

RETROSPEKTIEVE ANTOON MARSTBOOM

In het provinciaat begijnhof te Hasselt heeft tot 16 februari a.s. een retrospektieve tentoonstelling van het werk van kunstschilder Antoon Marstboom plaats. De tentoonstelling is dagelijks van 10 tot 13 en van 14 tot 18 uur toegankelijk.

OSKAR DE GRUYTERPRIJS

Op initiatief van de VTB-VAB-voorzitter J. Van Overstraeten werd een jaarlijkse Oskar De Gruyterprijs gesticht ter aanmoediging van het vlaams beroepstoneel. Deze prijs wordt afwisselend toegekend aan een beroepsspeler en -speelster en bestaat uit een gouden penning met De Gruyterbeeldenaar en een som van 12.500 fr. De prijs kan verdubbeld worden indien tijdens een bepaald jaar twee aktrices of akteurs ex-aequo in aanmerking komen, alsook vlaamse aktrices of akteurs die in deze gezelschappen als gast optreden. Alle vaste toneelrecensenten van de vlaamse dagbladen vormen de jury die eenmaal per jaar in juni samenkomt. In juni 1969 zal een aktrice aangeduid worden.

L.P. FREDDY FLAMENGO

De eerste langspeelplaat van de vlaamse tenor Freddy Flamengo is verschenen. Ze bevat 10 bekende en minder bekende aria's, o.m. uit Faust, « Der Rosenkavalier » en andere. De plaat kost slechts 190 fr. Men kan ze bestellen bij de zanger zelf, Delaplacestraat 63, St. Kruis bij Brugge, tel. 050-356.82.

KLEINKUNSTCENTRUM GENT

Het Davidsfonds Brugse Poort te Gent heeft een kleinkunstcentrum « Op Zolder » uitgebouwd in de Fluweelstraat 24 te Gent. Dit nieuw initiatief staat onder bescherming van Miel Cools, De Elegasten en Miek en Roel. Het centrum omvat twee afdelingen : een kleinkunstvormingscentrum en een kk-teater.

Wie belang in dit initiatief stelt, neemt kontakt op met Marcel Van Landeghem, Geitstraat 93, tel. 09-264334.

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

ALEXANDER DUBRONSKI

Zondagavond een duits televiziespel dat al heel wat prijzen in de wacht sleepte : Het ingevulde leven van Alexander Dubronski of Das ausgefüllte Leben von Alexander Dubronski. Hiervoor kreeg de auteur, Dieter Weldmann, in 1968 de Adolf Grimme-prijs en een eervolle vermelding bij de uitreiking van de DAG-televizieprijs 1968 (Deutsche Angestellten Gewerkschaft). Op het televiziefestival van Monte Carlo 1968 werd dan nog de Gouden Nimf uitgereikt voor deze produktie met de beste mannelijke vertolking. Het lag in de bedoeling van de auteur de kijker te konfronteren met de kleine hebbelijkheden en onhebbelijkheden, de wensen en de tekortkomingen van onze dagelijkse omgeving. Hij doet dat op een originele manier met goed gekozen stijlprocédé's, komische pointes en een humor, die soms zweemt naar het groteske. Op die wijze zet hij het realistische verloop van zijn stuk nog kracht bij. Lothar Krake is een kleine bediende bij een stedelijk gasbedrijf, dat pas werd uitgerust met spiksplinternieuwe elektronische boekhoudmachines. Wanneer hij op een dag een fout maakt, verzwijgt hij, uit angst zijn baantje te verliezen, de vergissing. Maar hierdoor wordt een nieuwe — uiteraard niet bestaande — verbruiker in het leven geroepen. En wie zegt a, moet ook b zeggen : Krake zal zich dan maar ontfermen over Alexander Dubronski die bij hem komt « wonen » en door toedoen van de bediende papieren en zelfs een beroep krijgt. Maar de belastingen blijven niet werkloos en vinden de nieuwe stadsbewoner wel. Met de hulp van zijn vrouw vindt Krake er dan toch wat op : Dubronski wordt een russische vorst die zijn memoires schrijft. Het geld stroomt binnen, maar dan dreigen de omstandigheden Krake pas goed over het hoofd te groeien...

Zondag 9 februari om 20.40 u. (Brussel Ned.)

ALPHAVILLE

Jean-Luc Godard, de bekende franse kineast, is nu 38 jaar oud. Zijn films vervullen sommigen met ergernis; anderen, vooral de jongeren, verafgoden hem als de « intellektuele kineast ». Godard begon aanvankelijk etnologie te studeren aan de Sorbonne, maar gaf zijn studies op om over te stappen naar de joernalistiek en daarna als arbeider te werken. Sedert 1957 draaide hij ongeveer elk jaar een film, waaronder A bout de souffle, Le petit soldat, Une femme est une femme, Vivre sa vie, Le mépris, Une femme mariée, Les Carabiniers, Bande à part, Pierrot le fou, Masculin-féminin, La chinoise en Alphaville.

Alphaville draaide hij in 1965. Het is één van zijn beste werken en na La jetée van Chris Marker, de eerste franse science-fiction-film. Zoals dat het geval is voor het overgrote deel van zijn films, kwam Alphaville met beperkte financiële middelen tot stand — wat voor Godard hoegenaamd geen reële artistieke beperking betekent. De opnamen werden gemaakt te Parijs, in 1965, maar dat merkt u niet want met Alphaville belanden wij in het jaar 1984. Alphaville is een stad in de ruimte, miljoenen lichtjaren van de « buitenwereld » verwijderd. Johnson, joernalist van de Figaropravda, is in werkelijkheid de geheimagent Lemmy Caution. Hij komt een reportage maken over Alpha 60, het brein dat Alphaville beheerst en dat wordt bediend door de geniale professor von Braun. Zijn opdracht luidt in feite de professor dood of levend naar de aarde te brengen. Zijn enige kontaktman is de agent Henri Dixon, die hij stervend aantreft in een hotel. Als gids krijgt Lemmy Caution de dochter van von Braun, Natasha. Hij leert haar woorden die in Alphaville taboe zijn : nl. alles wat met gevoelens te maken heeft. Alphaville is immers een planeet met wezens die er weliswaar uitzien als mensen, maar waar alle menselijkheid verdwenen is. De robot heerst almachtig. Lemmy Caution maakt de computer stuk en doodt von Braun. Hij neemt Natasha mee terug naar de « buitenwereld ».

Of de wereld er in de toekomst zal uitzien zoals Godard haar voorstelt, blijft een beklemmende, open vraag. In hoeverre is trouwens de « ontmenselijking » al niet bezig ?...

Maandag 10 februari om 20.25 u. (Brussel Ned.)

« Alphaville », geen gewone detektief doch hallucinante toekomstprojektie met Eddie Constantine. — Brussel Ned. maandag 10 februari.

SOLDAAT HAMP

Toneelspel van John Wilson, vertaald door Gerard Rekers, naar een epizode uit de roman Return to the Woods van James Lansdale Hodson. De handeling speelt zich af in 1917 tijdens de slag van Passchendale. Hamp is een eenvoudige jongen uit het noorden van Engeland. Hij heeft indertijd vrijwillig dienst genomen bij het leger. Maar op een dag in 1917 wordt het hem allemaal te veel. Zijn beste vriend is onder zijn ogen gesneuveld. Hij heeft bericht gekregen dat zijn vrouw het met een ander houdt. Hamp lijdt daaronder, ook fiziek : hij kan geen voedsel meer verdragen, beeft voortdurend en heeft last van buikloop. Hij wil eruit, weg van de ellende, gewoon weg. Hij springt op een trein en wordt de volgende dag door de militaire politie aangehouden. De kansen van de dezerteur — want dat is Hamp officieel — staan er voor de krijgsraad slecht voor. Maar hij is zo volkomen eerlijk dat zelfs een klein leugentje om zijn zaak te dienen, er niet af kan...

Dinsdag 11 februari om 20.25 uur (Brussel Ned.).

DAGBOEK VAN EEN GEK

Oorspronkelijk schreef Nicolaï Gogol (1809-1862) zijn Dagboek van een gek als één van zijn zogenoemde petersburgse novellen die in 1832 verschenen. Het stuk van vrijdagavond is een toneelbewerking daarvan door Rik Hancké, die ook de vertaling leverde. De idee om dit drama van de langzaam in paranoïa ondergaande hoofdpersoon (trouwens de enige speler in het stuk) uit te beelden, houdt verband met de talrijke suksesrijke voorstellingen die ervan geleverd werden te Parijs (Théâtre des Mathurins en Théâtre Hébertot) en in Nederland met Henk van Ulsen. De nederlandse versie kende trouwens in ons land verscheidene gastvoorstellingen. Toen ook het Antwerps Fakkelteater het stuk op de planken bracht met Dirk Decleir, besloot men er een televiziebewerking van te maken.

Toen Gogol zijn Dagboek schreef was hij net twee jaar eerder vanuit zijn oekraïense geboorteland naar Sint-Petersburg gekomen. Gogol was twintig jaar en kwam erg onder de indruk van Sint-Petersburg dat in die tijd niet enkel de rezidentie was van regering en hof, maar ook het hart van het russische kunstleven en de trefplaats van de jonge intelligentia. Maar vooral was de stad de voedingsbodem voor de latere sociale, artistieke en kulturele vernieuwing. In die wereld plaatst Gogol het ambtenaartje van adellijke afkomst, Aksentei Ivanovitsj Propitsjin, wiens droombeelden stilaan de werkelijkheid verdringen. De manier waarop dat gebeurt — in psichiatrische termen spreekt men van paranoïa — wordt in dit dagboek hallucinant uitgebeeld. Stap voor stap volgt de toeschouwer de hoofdpersoon op diens weg naar de volledige geestelijke ineenstorting : vanaf de onmogelijke liefde voor de dochter van de direkteur, via de machteloze ambitie de sociale ladder nog een paar sporten te bestijgen, de hallucinaties over sprekende honden, vissen en koeien, tenslotte de internering in een gekkenhuis (waar de man zich niettemin tot de laatste dag in zijn eigen koningspaleis waant), de hardhandige konflikten met de oppasser. Het einde is tragisch en aangrijpend : de man zoekt nog slechts steun en bescherming bij zijn reeds lang gestorven moeder.

Vrijdag 14 februari om 21.15 u (Brussel Ned.)

« Magesien » met Alwin Keyman, Mick Clinckspoor en Paul Geerts — Brussel Ned. woensdag 12 februari.

Vlaamse T. V.

Zaterdag 8 februari

16.00 tot 17.30 : Volksuniversiteit — 18.50 : Zandmannetje — 18.55 : Huck Finn : De oude vallei — 19.20 : Autorama — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Wij, heren van Zichem (4) — 21.05 : Adamo-show — 21.35 : Echo — 22.05 : Geheime opdracht : De kardinaal — 22.55 : Europese kampioenschoppen kunstrijden op het ijs te Garmisch-Partenkirchen — 23.55 : TV-nieuws

Zondag 9 februari

11.00 tot 11.40 : Eucharistieviering vanuit de St.-Vincentiuskerk te Eeklo — 14.30 : Voor boer en tuinder — 15.00 : Poly in Portugal — 15.15 : Binnen en buiten — 16.00 tot 18.00 : Europese kampioenschappen kunstrijden op het ijs te Garmisch-Partenkirchen — Omstreeks 17.00 : Sportuitslagen — 18.45 : Klein, klein kleutertje — 19.05 : Daktari — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Het ingevulde leven van Alexander Dubronski, TV-spel van Dieter Waldmann — 22.15 : Première-magazine — 23.05 : TV-nieuws

Maandag 10 februari

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Zorro : Anita geeft het niet op — 19.25 : Jonger dan je denkt — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Speelfilm : Alphaville — 22.00 : Gastprogramma : De Liberale gedachte — 22.30 : TV-nieuws.

Dinsdag 11 februari

14.05 tot 14.35 : Schooltelevisie — 15.15 tot 16.00 : Schooltelevisie — 17.55 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken : Tenuto — 19.25 : Kijk en kook — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : « Soldaat Hamp ». Toneelspel van John Wilson — 22.05 : Vergeet niet te lezen — 22.40 : TV-nieuws.

Woensdag 12 februari

17.00 : Tip-top — 18.00 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Atelier — 19.30 : Horizon — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Magesien — 21.05 : Panorama — 22.10 : Gastprogramma. Het vrije woord : Het Willemsfonds — 22.40 : TV-nieuws.

Donderdag 13 februari

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.35 : Politieke tribune : De Partij voor Vrijheid en Vooruitgang — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Forsyte Saga : De prijs van een woning — 21.15 : Contact — 22.00 : Première — 22.40 : TV-nieuws.

Vrijdag 14 februari

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Luceat — 19.30 : Ziet u er wat in ? — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Sammy Davis jr. in Europa — 21.25 : « Dagboek van een krankzinnige » naar de roman van Nicolaj Gogolj — 23.40 : TV-nieuws.

wij sport

vlaams nationaal

ZEKER, ZEKER...

Kort bericht in «Les Sports», waarover ieder het zijne kan denken : « Het agentschap Belga publiceerde zaterdag een mededeling vanwege het verbond van de antwerpse sportpers, dat er zich in verheugt dat de wereldkampioenschappen wielrijden doorgaan te Zolder en te Antwerpen, en dan de wens uitdrukt dat bij die gelegenheid het Nederlands de voertaal zou zijn.

Deze wens, gericht tot de BWB en het BLOSO, is, om zo te zeggen, slechts een slag in het water, om de eenvoudige reden dat volgens artikel II van de statuten van de internationale wielerunie, de officiële taal van deze federatie het Frans is. Wat natuurlijk niet belet dat het publiek in het Nederlands al de gewenste inlichtingen mag ontvangen ».

Toch...

HARIN

Over Harin leest ge zelden of nooit in de belze sportpers, en hoort ge zelden of nooit in de prietpraat van de vedetten-aanbidders van de TV. Het is waar, in Harin zitten geen officieel erkend kompetente specialisten, geen vedetten. geen profiteurs uit de federaties, en ge ziet die mensen nooit « op de foto met de overwinnaar » of met het klassieke glas sjampieter op plechtige recepties. Ook de prijs voor sportinspanning werd hun nog niet aangeboden Ge ziet ze wel waar renners nood lijden en god (en Harin weten hoeveel dat er wel zijn. En ge hoort over hen van renners die échte hulp kregen, zonder dat daar verder over getaterd werd. Wij schreven het al meer : voor die Harin-mensen nemen wij graag ons hoedje af, en wij kunnen moeilijk eksplikeren hoeveel meer respekt wij voor hen hebben dan voor de dikke nekken met hun groot b... die het hier allemaal eens zullen « arrangeren », maar die nooit iets doen waar iets moet gedaan worden.

TE KORT BERICHT

Kort berichtje ook in de sportpers : Roger Verheyden — overwinnaar daar en daar — zal niet meer koersen. In de meeste kranten echter te weinig uitleg bij de reden van dit afscheid (een ongeluk verleden jaar). De meeste kranten vergaten erbij te zeggen dat de « offisjellen » allemaal de ongelukkige renner dapper in de steek hebben gelaten, en zijn vrouwtje haar plan lieten trekken.

Sportmagazine van de radio deed er goed aan daar eens even de nadruk op te leggen. De « offisjellen » hebben altijd wel de mond vol van « de bond is er voor de renners » en andere onzin meer, maar als het erop aankomt is het altijd weer het ver van officiële Harin (hulp aan renners in nood) dat voor daadwerkelijke hulp kan zorgen.

NIET JUIST

Dat scheidsrechter Minnoy zondag tijdens de wedstrijd Standard-Charleroi speler Collard van Charleroi van het veld verwees vinden wij maar heel juist. Collard gooide met een franse koleire de bal naar het eerbiedwaardig hoofd van de arbiter, en dat is totaal misplaatst. Dat gooien natuurlijk, niet het hoofd. Maar dat dezelfde arbiter later een flagrant handspel van een Standard-speler vlak voor het doel niet bestrafte met een penalty, dat kunnen wij toch niet goedkeuren. Vooral omdat de arbiter, die er trouwens dicht bij stond, en zoals uit zijn gebaren bleek, het wel degelijk gezien had. Wij blijven dus voorlopig maar bij onze mening dat de groten in de voetbalkompetitie nog altijd iets voor krijgen op de anderen. In dit geval redelijk veel, want de stand was op dat ogenblik 1-0, en als Charleroi die penalty had gekregen en omgezet, dan zouden zij het klaar hebben gespeeld met tien man Standard in eigen vesting te gaan bedwingen.

Kort na de start van de veldloop te Hannut rukte Gaston Roelants zich los van het peloton om onbedreigd te winnen. Achter hem Vanbuisele en de Engelsman Johnston, die tweede werd.

GEEN MEDELIJDEN

Wij hebben het zelf niet gezien, dus kunnen we niet bevestigen of het allemaal juist is, maar naar het schijnt is er een klein ongelukje gebeurd na de wedstrijd achter derny's (voor het europees kampioenschap) op de wielerbaan te Antwerpen. De wedstrijd was zeer spannend geweest, en op het einde haalde Peter Post het met nauwelijks vijf centimetertjes van Theo Verschueren. Begrijpelijk hadden heel wat mensen Verschueren zien winnen, en begrijpelijk waren er dus ook ontgoochelden toen Post uitgeroepen werd tot overwinnaar. Daar is niks tegen. Maar er is wel iets tegen dat iemand het nodig oordeelde een fles op de baan te gooien, waarover Post viel, en zich bezeerde. Wij hopen dat men de misdadiger (want dat is het voor ons) te pakken heeft, en eens duidelijk zal maken hoeveel « vrijwillige slagen en verwondingen » wel kunnen kosten. Medelijden en zo lijken ons hier ongepast.

TEGEN DE KAT

Het is tegenwwaardig zo een beetje de gewoonte geworden dat een of andere vedette, aangeworven voor een wielerwedstrijd, zijn kat stuurt. Voor de inrichters is dat natuurlijk ver van plezant. Zij stellen met veel moeite een affiche samen, vol ronkende namen, en wanneer de liefhebbers, aangelokt door die namen, dan komen opdagen, kunnen ze ergens boven de loketten lezen dat Sercu of Post er niet zullen bijzijn. We zouden het ook betwijfelen of deze praktijken van aard zijn om de sportliefhebbers weer in dichte drommen naar de baanwedstrijden te doen komen. Vermits de koereurs dat zelf niet schijnen te begrijpen, moeten de inrichters maar slimmer zijn, en ieder renner die hun zoiets ooit lapte, onverbiddelijk van hun meetings weren. Wanneer zij dat solidair doen, zal het rap gedaan zijn met die plaag. Als de « vedetten » éénmaal gevoeld hebben vanwaar de wind waait, zullen ze graag komen, in plaats van hun « poes ».

NIET ALLEEN VOOR SPORT

Sportleven, het orgaan van de belgische voetbalbond, vraagt dat de staat eens iets zou gaan doen voor de voetbalsport (in plaats van de bond te « ambeteren » met belastingen en zo) en de sport in het algemeen. De staat zou namelijk moeten zorgen voor het oprichten van wetenschappelijke centra, die de sport zouden helpen bij het bevorderen van de gezondheid onder de jeugd. Centra bij voorbeeld waar men de jeugd grondig zou kunnen onderzoeken naar haar geschiktheid om sport te beoefenen, of waar de beste trainingsmetodes kunnen uitgetest worden, of de nodige onzoekingen gedaan om een ideaal dieet samen te stellen. en dergelijke meer. Dat zou, inderdaad, zeer nuttig zijn. Maar persoonlijk denken wij dat de staat ook voor dergelijke dingen zou kunnen zorgen, niet in dienst van de sportfederaties zozeer, maar van de ganse jeugd, en niet zozeer afgestemd op de sport, maar met het oog op belangrijker zaken, als bij voorbeeld studie of beroepskeuze. Voor zover wij weten, moet ook op dat punt nog veel gedaan worden, en is dat nog nuttiger dan voetbal.

JUUL EN DE WINTERSPORTEN

De stomste uil van de bende, die de Charel iedere week een stukske rijker maakt, is zeker en vast Juul. Maar hij is ook de rijkste en dat maakt veel goed. Hij is rijk geworden door hard te werken in de vleeskommerce. En vermits hij nog maar een kleine veertig jaar oud is, zal dat nog wel een tijdeke doorgaan.

We hebben Juul een hele maand niet gezien. Hij zat met vrouw en dochter ergens in de Alpen, midden tussen de wintersporten zogezegd. Maar dinsdag kwam hij opnieuw binnengestapt, met de woorden « Charel, schenkt ons iet ». Wij zeiden «hawel» en « hoe was 't » en nonkel Georges vond dat hij er nog niet zo heel bruin uitzag, om een hele maand zo hoog in de bergen te hebben gezeten

Juul zwierde zijn hoed op tafel, schoof zijn stoel wat achteruit, en zei : « Luistert ne keer goed, allemaal, ik zal u dezen avond wat vertellen over mijn vakantie, maar daarmee is 't dan gedaan ook. Ik wil daar vanzeleven niks meer over horen en ik ga daar vanzeleven niet meer naartoe ».

En hij vertelde hoe hij in september begonnen is met vrouw en dochter de winkels af te rotsen op zoek naar broeken, schoenen, ski's (die ginder huren vond Viktrien, Juul zijn vrouw, zo armelijk), truien, wanten en mutsen, voor ieder uur van de dag en iedere dag van de week. « En ge hebt die dikke zwarte aap al gezien in Antwerpen, nietwaar? Hawel, die zag er tien keren meer mens uit dan ik, tussen die vijftig spiegels van de winkel, met een sneeuwbril en een oormuts op mijne kop en een skistok in mijn handen, precies of het een « gritsel » was ».

Maar allee, ze zijn vertrokken. Ze hadden het beste hotel genomen. Het eten was er goed, maar formidabel lastig. Vraag me niet wat ik gegeten heb, ik weet het niet. Ik kende er eigenlijk niks van. Drinken was er genoeg, maar iedere keer dat ge zo ne cocktail moest hebben, moesten ze daar een half uur staan aan schudden en dan kondt ge daar onnozel staan op gapen en dan kreegt ge daar een vingerhoed van.

Zij hadden ook een skileraar, natuurlijk. De eerste dag daar allemaal op een hoop naartoe. Muts, grote bril, trui, wanten, donkere broek, grote schoenen, allemaal hetzelfde. Geen middel om in die kliek uw eigen vrouw te herkennen. Of toch, want de eerste die op haar boem viel, was natuurlijk « ons Viktrien ». Daarmee was dat skiën dan gedaan. Maar als ge gingt wandelen, moest ge natuurlijk altijd die latten meeslepen, want de anderen moesten denken dat ge gingt skiën. En 's avonds in de bar moet ge met de andere maar meevozen over uw tochten en hoe goed het al gaat. Ge hebt natuurlijk de hele dag op uw kamer gezeten, naar een gazet aan 't gapen waar ge geen letter van verstaan, maar om te gaan eten of drinken moet ge uw skischoenen aantrekken. « Ons Viktrien » ook, hoewel ze zou geschreeuwd hebben van zeer aan haar voeten met die kloefers aan. Ge hoort met verbazing dat de ene graaf een gevaarlijke afdaling tot een goed einde bracht hoewel hij naar adem zit te snakken eer hij het verteld heeft, en dat de andere gravin een slalom geriskeerd heeft en maar één poort gemist, ma chère. En ge hebt ze dan een paar dorpen verder in een patisserie zien zitten. En Viktrien maar proberen om haar dochter ergens te lijmen, en die dochter maar vrijen dat 't klettert met die jongen uit het souvenierwinkeltje.

Omdat ge zo maar wat beenhouwersfrans kent, vertelt ge zelf maar niet te veel en ge valt vier-vijf keren halvelings in slaap, eer het twee uur en bedtijd is. En als het zover is geraakt ge niet meer in slaap. En ge verveelt u, menslief, ge verveelt u. Dat kunde aan geen mensen vertellen. Maar de maand gaat voorbij en ge kunt naar huis. En als ge terug tussen uw « meuttes » staat, vinde die beesten nog vriendelijker dan dat sjiek volk in de bar van het hotel. « Maar weet ge wat het ergste is : ons Viktrien wil volgend jaar naar Tahiti. Ze heeft iemand gezien in het hotel die daar ook naartoe gaat. maar ik heb het haar goed gezegd : zoek dan een andere om mee te gaan, ik heb er genoeg van. Voilà, nu weet ge alles van mijn wintersporten. Daar wordt geen woord meer over gezegd. Charel, geef ons ne geuze ».

Informeer eens naar de prijs van deze publiciteit. Het zal U verbazen, hoe fel hij meevalt.

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN.
Gratis voor verzekerden.
Herstellingen in eigen werkhuis.

Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optieker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op vertoon dezer.

« DE IJZERSLAG 1914 »

Mits voldoende inschrijvingen zal de auteur M. Senesael van dit vlaams oorlogsboek een herdruk uitgeven. De heer Senesael is oudstrijder van de eerste wereldoorlog, in de frontlijn, en is als vaandrig van de V.O.S. op elke IJzerbedevaart present. Van bij de stichting van de Volksunie was hij in zijn gewest aktief.

Het boek telt 238 blz., 24 foto's en een grote frontkaart van het IJzergebied. De prijs bedraagt 140 fr. voor de gewone en 176 fr. voor de weelde-uitgave. Intekenen bij Marcel Senesael, Kerkstraat 74, Hoogstade (post Lo).

BECO BECO BECO

Benzine en gasolie steeds goedkoper !
Iedere maand gratis benzine en olie...
Voor gas- en stookolie vanaf 1.000 L.:
U bestelt : **p.v.b.a. BECO, Krijgsbaan 236**
Zwijndrecht - Tel. (03) 52.81.73-32.02.10
wij leveren : tegen BECO-prijs !

VRAAG BIJ UW OPTICIEN

Alran

BRILMONTUREN
ingevoerd door Janssens & Co Schilde
Zaakvoerder M. Vanderbruggen - Tel. 03/79.07.95

WENTELPOORT
type ALUGA

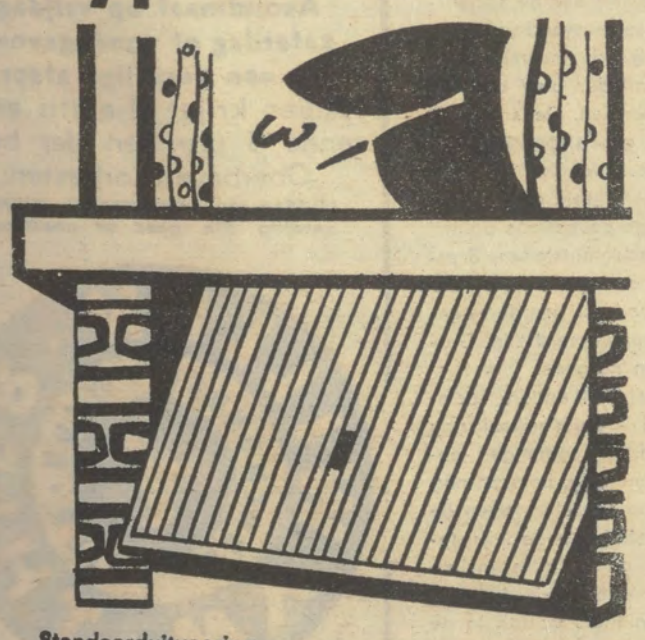

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting in gephosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

BREVET 23098

JEURCLOO
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN
Weierstraat, 2 — Tel. 011/132.31 & 132.36

★

WAT MET "DE GRENDEL"

★

VOLKSVERTEGENWOORDIGER HUGO SCHILTZ spreekt op donderdag 13 februari 1969 om 20 u 30 « SCHELDEHOF », Oude Koornmarkt 28, Antw.

★

Voor en na optreden van de vermaarde tenor **« FREDDY FLAMENCO »**

IJzerwarenhandel De Bisschop

GENTSESTRAAT 35 - AALST

wenst aan te werven

WINKELCHEF

★

Vereisten : Nederlands-Frans - Praktische ervaring - Kunnen leiding geven - Behoorlijk studiepeil en algemene ontwikkeling.

★

Wij bieden : Interessante wedde - Levenspozitie voor ernstig en aktief persoon - Aangename werksfeer.

ETN JEURISSEN WEET ALLES VAN TEMPERATUREN

KOELTOGEN
KOELKAMERS
DIEPVRIEZERS

BROWN BOVERI

DIEPVRIESTUNNELS
KAMIONKOELING
WINKELINRICHTINGEN

o.a. VOOR SUPERMARKTEN, INDUSTRIE EN VOEDINGSNIJVERHEID

ETN JEURISSEN PVBA De Winterstraat 24
Borgerhout/Antwerpen Tel.: (03) 36.11.35 - 36.59.31

DEPANNAGEDIENST ALLER MERKEN

GEVRAAGD

IN DRUKKERIJ VOOR KRANTEN TE BRUSSEL

- **Bekwame TYPOGRAAF - INVORMER**
- **Goede LINOTIPIST**

Vijfdagenweek - aangename werksfeer - goed loon.

Zich aanbieden **ROTATYP**
Silvain Dupuislaan 110, Brussel 7 of schrijven op dit adres.

EEN GOEDE REIS IN VLAAMS GEZELSCHAP... EEN GROEPSREIS MET DE V.T.B. !

Vraag vrijblijvend de lijvige reisbrochure

« GROEPS- EN PRIVEREIZEN 1969 »

Daarin vindt u zeker uw keus !

Alle inlichtingen : V.T.B.-sekretariaat, St.-Jakobsmarkt 45, Antwerpen en de V.T.B.-kantoren te Brugge, Brussel, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, St-Niklaas, Roeselare en Vilvoorde.

VLAAMSE ZIEKENKAS

het EERSTE na-oorlogse VLAAMS-NATIONAAL ziekenfonds, opgericht in 1951

Centr. Sekretariaat : ANTWERPEN, Kipdorp 50, tel. 03/32.31.39
Prov. Sekr. Brabant : Emiel Jacqmainlaan 124, BRUSSEL. Tel. 02/19.08.64
Prov. Sekr. Limburg : HALEN, Stationsstraat 25, tel 013/414.08
Meer dan 50 plaatselijke afgevaardigden - bodediensten.

Erasmusschool

schrijft een B.T.W.-informatiekursus uit, met als lesgevers : openbare ambtenaren, medeontwerpers van het Wetsbesluit!
Een unicum in het land !
Aanvang : 12 februari te 19 uur
Schrijf NU in !
Aalst :
Priester Daenspl. 2, tel. 284.55
Brugge :
Gulden Vlieslaan 26, tel. 372.75
Leuven :
Bondgenotenlaan 84, tel. 224.85
Mechelen :
Lange Ridderstr. 36, tel. 173.68

Aanbevolen Huizen

HOME
Eigentijdse woninginrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon : (011) 741.96

AANBOUWKEUKENS
Specialist : **H. DOX** p.v.b.a.
Carnotstraat 133, Antwerpen
Standaard- en maatwerk
MULLER EN ZEYHER KEUKENS

AL AL AANBOUW KEUKENS GLASAL
Engerstraat 161, Erps-Kwerps
Tel. (02)59.77.83
DE ENIGE KEUKEN IN EUROPA ONVERWOESTBAAR

« PIET POT »
Antwerpen's gezelligste Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open vanaf 8 uur s'avonds
Maandag en dinsdag gesloten

REISBUREAU
Vlaams Reisbureau n.v.
Maatsch. zetel : Antwerpen 2
Tel. : (03)49.30.45 49.15.94

Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »
Kaai 26, St-Amands a.d. Schelde
Tel. (052)332.75
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS Deurne zuid
Van Havrelei 70, tel. 35.63.17
Agent · De Coene Kortrijk

EURO-DOMI
Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6, Brussel 1
(tussen A. Maxlaan en E. Jacqmainlaan)
Tel. (02)18.1717

3-2-68

Breydelhot BRUGGE
Jozef Suveestraat 2
Gelagzaal - 120 plaatsen
Tel. (050)350.67

HERMES SCHOOL

Zuidlaan 54, Brussel

Volledige secretariaatcursussen

STENO- en DACTYLOGRAFIE in vier talen

BOEKHOUDEN

MODERNE TALEN

HANDELSCORRESPONDENTIE ENZ.

DAG- EN AVONDLESSEN

M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02)11.00.33

De school waar Vlamingen zich thuis voelen

PERS spiegel

De laatste zwenkingen op het grondwetsherzieningsfront blijven de voorpaginas houden in onze kranten. De elastische terugtochten van de vlaamse rechterzijde beginnen nu eindelijk toch ongemakkelijke gevoelens op te roepen bij enkele van hun joernalistieke geestesgenoten. Het mooiste stukje knipten wij echter in de weekbladpers. « Also sprach Van Cauwelaert » in 1938 (Vrije Waasland) De toekomstvisioenen van Martens en de jong-CVP worden links en rechts ook onder ogen genomen. En tenslotte biedt voor een vlaams-nationalist de Bretagnereis van grote Manitou De Gaulle ook veel bedenkenswaardigs.

GAZET VAN ANTWERPEN

De pariteit voor alles en nog wat vastleggen in de nieuwe grondwet van een blijvende unitaire staat, is de jongste waalse CVP-eis. De Witte vindt dit hele spelletje toch wat te gortig.

« Wat krijgen wij in ruil ? Oorspronkelijk had men gedacht aan een echt paritair beheer over het Brusselse, door het agglomeratiekollege (uitvoerende macht van de dito raad) paritair samen te stellen. Thans blijft men bij een kultuur-kollege, dat slechts bevoegd zou zijn over kulturele aangelegenheden, en dan nog meestal slechts met advizerende stem.

Nuchter beschouwd, wenst men ons een bijbelse schotel linzensoep op te dienen, in ruil voor afstand van onze rechten op een proportionele regering. Die balans is niet in evenwicht. Dat evenwicht zou kunnen bereikt worden, als men de andere geplande grendels laat vallen en bovendien in de grondwet ook stipuleren dat de grenzen van Brussel blijven voor wat ze zijn. Zonder bijkomende toegevingen vanwege de franstaligen, zal de ontworpen regeling terecht op verzet botsen bij vele Vlamingen ».

DE STANDAARD

Onze vlaamse kwestie (de verdere opgang van onze gemeenschap zonder de remmen uit een kwalijk verleden) wordt gewoonweg omgedraaid aan de belgische politieke top tot een gunstenspelletje waarin Walen en franstalige Brusselaars de verwende eisers blijven. Wij worden dit beu, zei Ruys.

« Terwijl een handvol Walen stokebrand speelt en het regeringswerk verlamt door eindeloze vitterijen over grondwetsparagrafen, treft het Rijk ekonomische beslissingen ten voordele van Wallonië, waarover de Vlamingen niet geraadpleegd en evenmin ingelicht worden. Opnieuw wordt het staatsgeld — ook van de Vlaamse belastingbetaler — gebruikt om twijfelachtige investeringen te subsidiëren. Het katastrofale kolenbeleid heeft de regering niet wijzer gemaakt. Een stroom van miljarden stroomt straks uit de schatkist naar de staalsektor, op grond van de adviezen van een komitee waarin geen enkele Vlaming zetelt. Er komt aanzienlijke rijkshulp voor nog andere projekten in Wallonië, waarover het parlement nog het eerste woord moet horen.

En intussen bereiden de Franstaligen te Brussel de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar voor, met als grote doel : de verfransing en aanhechting van een niet gering aantal Vlaams-Brabantse gemeenten.

Al die feiten staan de Vlamingen niet erg aan. In het Vlaamse land is men het refreintje beu.

De Vlamingen hebben nog wel andere mogelijkheden en plannen. Zij willen van het Nederlandse taalgebied in België een modern land maken, dat niet meer — zoals thans het geval is met heel België — een zwarte plek dreigt te worden in de gouden delta. Zij willen leven in een vitale, modern bestuurde staat, die een progressief ekonomisch, sociaal en ruimtelijk beleid mogelijk maakt.

Een terugkeer naar het oude België is ondenkbaar. Het huidige immobilisme is ongezond. Wij moeten vooruit. Het zijn geen juridische bezwaren of grondwetsteksten, die onze levende gemeenschap zullen tegenhouden ».

HET VOLK

Ondanks al dit waals-brussels gedoe vindt Jef Claes van de « heel-erg-regeringsgetrouwen » het niet zo verontrustend. Hij grendelt er verder lustig op los. Men kan zo aan bepaalde regeringskombinaties vasthangen dat men een vlaamse Jan Klaas kan worden.

« De grenzen van deze gebieden kunnen slechts gewijzigd worden door een wet, die moet worden goedgekeurd door een dubbele meerderheid, d.w.z. door de meerderheid van de Vlamingen en van de franstaligen.

Het is bij dit artikel dat de Volksunie gewaagt van een onaanvaardbare grendel.

Het is in elk geval een grendel, die ook in het voordeel van de Vlamingen speelt Als dat artikel wordt aanvaard, kunnen de brusselaars voorgoed een einde maken aan het gezeur over de « carcan » waarin zij zich beklemd voelen, want een vlaamse meerderheid kan eigenmachtig elke uitbreiding van de brusselse agglomeratie beletten. Welteverstaan horen de zes brusselse randgemeenten met faciliteiten bij het nederlandse taalgebied ».

HET VRIJE WAASLAND

Een proficiat aan de historische snuffelaar van dit weekblad. Wij gebruikten in verband met de grendel reeds de uitdrukking « de moord op de meerderheidsteorie van Frans Van Cauwelaert ». In 1938... gebruikte Frans Van Cauwelaert deze uitspraak tegen de federalisten. Tekst die nu een totale veroordeling wordt voor de CVP in Vlaanderen.

« Te Sint-Niklaas werden tijdens het voorbije weekeind op de nationale ontmoetingsdagen van de CVP-jongeren veel mooie doch veelal oppervlakkige en zelfs naïeve bedendingen geformuleerd in verband met partijvernieuwing.

Een en ander doet ons terugdenken aan 1938... toen door wijlen Frans van Cauwelaert eveneens een aantal mooie bespiegelingen — zij het dan op een ander vlak — werden ten beste gegeven.

De leidende figuur van de toenmalige « minimalisten » zei o.m. het volgende :

« Het komt er thans op aan de ontwakende Vlaamse volksgemeenschap vertrouwen te geven in zichzelf, haar het rechtmatig gebruik te leren van de macht die zij ontleent aan haar getal en haar toekomstmogelijkheden.

Het verschijnsel van de numerieke meerderheid heeft in de laatste jaren een opvallende toeneming vertoond en het is niet waarschijnlijk dat zich in de eerstkomende tijden een wijziging ten onze nadele in de demografische evolutie van België zal voordoen. Het hoge geboortecijfer in de vlaamse provincies gaat gepaard met een ekonomische verschuiving welke aan de bevolking van onze gewesten ten goede komt. De werkelijkheid van dit feit kan niet worden geloochend en het is vruchteloos dat men, in de kringen waar men zich vastklampt aan de gedachte van 'n federalistische herinrichting van België, de betekenis ervan in de ogen van de ontwikkelde Vlamingen tracht te verkleinen ».

Nu wij op het beslissende moment gekomen zijn waar deze numerieke demokratische Vlaamse meerderheid een rol zou kunnen spelen in het unitaire België, worden de volgelingen en de geestesgenoten van Frans van Cauwelaert bereid gevonden om die Vlaamse meerderheid te laten afgrendelen en beknotten ! »

DE NIEUWE

Klaagt terecht de schijnheiligheid aan van het gejammer van de regeringspartijen over de houding van de oppozitie in het debat over de grondwetsherziening.

« Het is hier al een paar keren gezegd, maar men heeft reden om te herhalen : de campagne van de regeringspartijen en hun spreekbuizen tegen de houding van de PVV en van de andere oppositiepartijen (de kommunisten uitgezonderd) inzake de grondwetsherziening is van zulk een ontstellende demagogie dat men er nog dagelijks verbluft staat op te kijken. De regeringspropaganda — tot onze verbazing nu ook vorig weekend klakkeloos overgenomen door de CVP-jongeren, die zouden moeten leren niet slechts progressief maar bovenal onafhankelijk te denken — noemt het «verraad», «vluchtmisdrijf » en nog dergelijke lieve dingen meer, dat de oppositie haar niet zomaar de parlementaire stemmen aan de hand doet die de regering nodig heeft om een meerderheid te bekomen.

Men moet er rustig bij gaan zitten en even nadenken. De regeringspartijen vragen dat de oppositie hen helpt regeren. Vermits de oppositie wijselijk van mening is dat zulks niet tot haar opdracht behoort, schreeuwt men moord en brand. Het is goedkoop, en zelfs een beetje primitief.

Oppositie heeft tot taak het de regering zo moeilijk mogelijk te maken. Wie enige ervaring heeft van het Britse parlementaire spel — in loze redevoeringen toch nog steeds de « moeder » der parlementen genoemd — weet dat het zo hoort en dat het niet anders kan. Het mag ook niet anders ».

DE VOLKSMACHT

Niet alleen de Nieuwe heeft het over het slechts schijn-non-konformisme van de CVP-jongeren. Ook de « vrienden van het ACV » verwittigen de CVP-jongeren wat voor vlees men met de BSP-bonzen in de kuip heeft. Akkoord, hoewel het vlees van Cool en co al even kwalijke geuren verspreidt.

« Wanneer de CVP-jongeren spreken over de hergroepering van al degenen die een progressieve visie hebben op de maatschappij, denken zij in de eerste plaats aan de socialisten. Over de praktische samenwerking tussen CVP en de BSP mogen zij zich nochtans geen illusies maken en nog minder over de versmelting tussen beide partijen. De socialistische jongeren, de kleine groep rond het tijdschrift « Links », waarmee de CVP-jongeren in kontakt staan, zijn ongetwijfeld progressief, maar wanneer zij sommige gevestigde politici van de BSP, sommige parlementsleden, Brusselse burgemeesters met een miljoen en meer inkomens per jaar, van naderbij leerden kennen, zouden zij erg verbouwereerd zijn. Grotere bourgeois vindt men nergens.

Bovendien hebben heel wat andere socialisten de kloof klerikaal - antiklerikaal nog helemaal niet overbrugd. Bij sommigen onder hen, en niet van de minsten, bestaan nog altijd een aantal oude vooroordelen tegen de geestelijken, tegen het katoliek onderwijs, tegen alles wat iets met de Kerk te maken heeft, zodanig dat een overtuigde katoliek zich nog altijd slecht kan thuis voelen in de socialistische organisaties. »

VAN DE V.U.-LEIDING

NIEUWE P.S.C.-EISEN

De bureaus van de Volksunie-frakties van Kamer en Senaat hielden een gedachtenwisseling over de politieke toestand in verband met de grondwetsherziening.

De bureaus stellen vast dat de regering met opmerkelijke spoed heeft toegegeven aan de nieuwe eisen van de franstalige C.V.P. en de voorgestelde afgrendeling van de vlaamse meerderheid in de grondwet nog wil opvoeren.

Anderzijds onderstrepen de bureaus van de Volksunie-frakteis het feit dat de recente voorstellen van de voorzitter van de C.V P. de heer Houben klaarblijkelijk een maneuver uitmaken bedoeld om de aandacht van de grendelklauzules af te leiden en om tegemoet te komen aan de P.V.V. De voorzitter van de C.V.P. heeft trouwens sedert de verkiezingen niet opgehouden met zijn pogingen, de P.V.V. te betrekken bij het regeringsbeleid. De voorgestelde samenwerking tussen de studiediensten van de drie «traditionele» partijen is een duidelijke poging om de P.V.V. opnieuw te betrekken bij de voorbereiding van de grondwetsherzieningen, dit met uitsluiting van de Volksunie.

De weigering zich uit te spreken over de voorstellen door de Volksunie gedaan of hierover zelfs maar een gesprek aan te gaan, tekent de anti-demokratische en anti-federalistische houding van de C.V.P.-leiding.

De vlaamse C.V.P. dreigt aldus de gevangene te worden van de samengevoegde reaktionaire krachten van de franstalige C.V.P. en van de P.V.V.

Brussel, 30 januari 1969.

LE MATIN

De antwerpse franskiljonskrant brodeerde volgend heerlijk anti-centralistisch proza over de verhouding volk-staat. Niet over Vlaanderen-België, wel over Bretagne-Frankrijk.

« De bretoense malaise bestaat reeds lang. Wij verwijzen in dit verband naar een interessante studie van M. Planiol, in 1924 verschenen. Zij bevatte ernstige waarschuwingen. Verloren moeite. Een andere historicus, M. Mousset, heeft opgemerkt dat de Fransen altijd hardnekkig geweigerd hebben onderscheid te maken tussen nationaliteit en staat. Maar vandaag zien we Yann Fouéré en zijn vrienden het begrip bretoens volk, armorikaanse etnie, keltische nationaliteit opheme-len tegen het staatsbegrip. In de grond kan daar de uiterste hipotese uit voortkomen, zo zegt Bainville (nochtans vurig patriot) dat Frankrijk, dat zich heeft opgebouwd, kan afgebouwd worden, omdat het anders had kunnen gemaakt worden. Dit vloekt misschien tegen een bepaalde idee die men zich van Frankrijk kan maken, maar het is niet zo absurd. »

.W. LUYTEN.

KOM OOK NAAR HET GALABAL DER FLAMINGANTEN

« Vroeger en nu »

Zaterdag 15 februari 1969

Salons « Chantilly » Hotel Century Antwerpen

Kaarten tegen 200 fr. door storting op postrekening nr. 617511 van G. Bergers, Antwerpen

Groepen en maatschappijen allerhande !!!

Speciaal voor U bedacht

IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern orkesten

Middag- en avondmaal in groep gezellig fijn goed en goedkoop

Inlichtingen per plaatse

THIER BRAU HOF
Leuven Tel. (016)46311

THIER BRAU HOF
Huiste Tel. (056)71536

THIER BRAU HOF
Antwerpen Tel. (03)312037

DE KLAROEN
Aalst Tel (053)22853
Nieuwbrugstr. 28. Brussel 1
Tel. (02)18.74.89

ANTI-GRENDEL-AKTIE

Brussel — 20 febr. om 20 uur, Uilenspiegel, Pletinckxstraat 38, met Lode Claes, Anciaux en De Facq.

Buizingen — 13 febr. om 20 uur café des Sports, bij Rimes, Alsembergse steenweg, met L. Claes en De Facq.

Deinze — 26 febr. om 20 uur café Dhilhage, met F. Baert.

TURNHOUT

11 februari om 20 uur in hotel « Terminus », Markt 48, met Anciaux en Belmans.

DENDERMONDE

12 februari om 20 uur 30 in «Den Ommeganck » met Jorissen en De Commer.

ST. NIKLAAS

9 februari autosterrit doorheen het arrondissement.

Vertrek om 10 uur in Lokeren, Temse, St. Niklaas en Melsele.

Aankomst en straatmeetings in Beveren-Waas.

Spreker : Coppieters.

IZEGEM

23 februari om 10 uur 30 in zaal « Royal », met F. Baert.

DUFFEL

11 februari om 20 uur 30 in café « De Welkom »; Handelsstraat 14, met Jorissen, Bauwens, Sels.

BORGERHOUT

14 februari om 20 uur 30 in lokaal « Nieuwe Carnot », Carnotstraat 60 met Van Haegendoren.

MORTSEL

21 februari om 20 uur in zaal « Hellemans », Eggestraat 27, met H. Schiltz.

ANTWERPEN

Donderdag 13 februari om 20 uur 30 Scheldehof, Oude Koornmarkt 28, met Hugo Schiltz.

MERKSEM

Donderdag 20 februari om 20 uur 30 in Tijl, Bredabaan 298.

DIEPENBEEK

Woensdag 12 februari te 20 uur in Paenhuis, met J. Olaerts.

Gentbrugge-Ledeberg — 14 febr. om 20 uur Lunapark, Brusselse steenweg 408, met F. Baert.

Kortrijk — 15 febr. om 20 uur café 1302, met Van Steenkiste.

Menen — 28 febr. om 20 uur Billard Palace, met Van Steenkiste.

Mere (Aalst) — 8 februari om 20 uur Elckerlyc (spreker nog aan te duiden).

Stene — 14 februari om 20 uur Groentenveiling (spreker nog aan te duiden).

Oostende — 2 maart, Wit Paard, om 15 uur met F. Van der Elst en W. Jorissen.

Veurne — 10 febr. om 20 uur Flandria, met E. Van Steenkiste (Oostende).

Wevelgem — 21 febr. om 20 uur St. Barbara, met Van Steenkiste.

Wondelgem — 14 maart om 20 uur café Misawaka, met F. Baert.

EDEGEM

Vrijdag 28 februari te 20 uur in De Baziliek, Hovestraat 89 met sen. F. Baert.

EIGENBILSEN

Zaterdag 22 februari te 20 uur gemeentezaal, met Hugo Schiltz.

EISDEN

Zaterdag 15 maart te 20 uur café Atlanta, met E. Raskin.

GELLIK

Zaterdag 22 februari te 19 uur 30 in zaal De Plezierboot, met E. Raskin en dr. Van de Kerckhove.

HERENTALS

Donderdag 13 maart te 20 uur 15 in « Het Brouwershuis », Bovenrij, met H. Schiltz.

PEER

Zaterdag 15 maart om 20 uur in de zaal Linde, Peer, met W. Jorissen, E. Raskin en dr. Plas.

STEVOORT

Dinsdag 11 februari om 20 uur in zaal Sterhof, met E. Raskin en U. Debruyne.

Zaterdag 22 februari : kolportage Vertrek te 2 uur aan het gemeentehuis; einde om 3 uur 30.

bewegingsWIJzer

ANTWERPEN

Antwerpen

ONTSPANNING

Dinsdag 25 febr. in K.N.S. « Slippers ». Kaarten te bestellen bij de initiatiefnemers V.U.-arrondissement Antwerpen, tel. 55.37.67.

Zaterdag 15 februari in de salons Chantilly, Pelikaanstraat, galabal « Vroeger en Nu ». Kaarten 200 fr. worden toegestuurd na storting op postcheckrekening 61.75.11 van Bergers G., St. Jansvliet 19, Antw. Kaarten kunnen ook dadelijk verkregen worden op het sekretariaat der afdeling Oude Koornmarkt 28, Antwerpen.

ZITDAG

SOCIAAL DIENSTBETOON SENATOR DR. H. BALLET

Maandag 10 februari van 18 uur 30 tot 19 uur 30 bij hem aan huis Jan v. Rijswijcklaan 74, Antwerpen of na telefonische afspraak (tel. 38.05.77).

Beerse

ABONNEMENTENSLAG

De tot hiertoe (jammer genoeg, enkel door de bestuursleden) gevoerde abonnementenslag verloopt lang niet slecht. Balans : drie en twintig nieuwe Wij-lezers.

LEDENSLAG

Tegenover slechts één weigering tot hernieuwen werden 15 nieuwe leden gewonnen, zodat de afdeling tans 94 leden telt. Proficiat.

Berchem

DIENSTBETOON

Volksvertegenwoordiger en gemeenteraadslid dr. H. Goemans, Grote Steenweg 86; gemeenteraadslid J. De Roover, Ruytenburgstraat 10, provincie- en gemeenteraadslid J. Brentjes, Van Vaerenbergstraat 63, gemeenteraadslid J. Creten, Grote Steenweg 165, gemeenteraadslid P. Van Dooren, Klauwaertstraat 1 en K.O.O.-lid Rob. Geukens, Fred. de Merodestraat 19 houden zich steeds ter beschikking.

KOLPORTAGE

Heden zaterdag 8 februari door de arrondissementele kolportageploeg, met medewerking van de afdeling Berchem. Deelname van radiowagens. Samenkomst Van Hombeeckplein te 14 uur 30.

KIEZERSLIJSTEN

De nieuwe kiezerslijsten liggen ter inzage in ons lokaal, Grote Steenweg 165.

Borgerhout

ONZE VOLGENDE KOLPORTAGE

Onze volgende kolportage heeft plaats op zondag 16 februari.

Bijeenkomst te kwart voor tien aan de hoek van de Bleekhof- en Kroonstraten.

SENATOR VAN HAEGENDOREN KOMT !

Voor onze maandelijkse ledenvergadering van vrijdag 14 februari om 20 uur 30 verwachten wij senator Van Haegendoren als gastredenaar. Lokaal « Nieuwe Carnot », Carnotstraat 60.

ALLE HENDS AAN DEK !

Wij verwachten niet enkel onze kernploeg doch allen die bezorgd zijn om Vlaanderen, op de kolportage van zondag 16 februari (dus niet morgen) te kwart voor tien aan de hoek van de Bleekhof- en Groenstraten.

ADRESVERANDERING

Onze propaganda verantwoordelijke de heer Gerard Storme, woont tans : Mertensstraat 11 te Borgerhout.

Edegem

BRILJANTEN BRUILOFT

Onze afdeling heeft het genoegen de Heer en Mevrouw Jozef Laenen-Volkaert, leden van de Volksunie, hartelijk geluk te wensen bij de viering van hun briljanten bruiloft.

STERFGEVAL

Wij vernemen het overlijden van de heer Theunis, vader van mevrouw Paul Franck-Theunis. Kristelijke deelname.

TONEEL

Edegem moet sterk vertegenwoordigd zijn op de toneelavond op 25 febr. a.s. 20 uur te Antwerpen in de K.N.S. (Slippers) ten voordele van het V.U.-boetefonds. Kaarten telefonisch bij Mia Dujardin, tel. 55.37.67; postrekening nr 100.48.50 te Edegem. Plaatsen vanaf 25 tot 200 fr.

GEBOORTE

Hartelijk proficiat aan de heer en mevr. Slabbinck bij de geboorte van hun derde kindje.

Ekeren

UITGEBREIDE WERKVERGADERING

Deze wordt gehouden maandag 10 februari 1969 in ons lokaal «Bonte Os», Kapelsesteenweg 351 te Ekeren-Donk, rechtover de kerk, om 20 uur 15.

K.N.S. TONEELAVOND VOLKSUNIE

Dinsdag 25 februari 1969 om 20 uur in de K.N.S. Antwerpen, wordt opgevoerd « Slippers », ten voordele van Solidariteitsfonds Volksunie Antwerpen. Kaarten kunnen besteld worden bij Mevr. Van Herzele R., Vuurkruisensstraat 18, Ekeren (sekretariaat).

Heist-op-den-Berg

VLAAMSE NACHT DER ZUIDERKEMPEN

De vlaamse nacht der Zuiderkempen op zaterdag 8 februari in Bergola te Heist-op-den-Berg gaat een reusachtig sukses tegemoet met Lize Marke en haar show-orkest. U moet voor 21 uur voorbehouden plaatsen innemen. Kaarten bij de bestuursleden in Heist-op-den-Berg, Booischot en Hallaar.

Hoboken

START VAN STRIJDJAAR

21 januari werd de start van een veelbelovend strijdjaar voor onze afdeling.

Het eerste deel van de avond bracht de talrijk bijgewoonde jaarvergadering met werkingsverslag 1968 door de sekretaris, en financieel verslag door de penningmeester.

Hierna sprak arrondissementsvoorzitter Reimond Frickel over het gevaar van de grendelgrondwet. De meer dan 200 aanwezigen wonden dan de ontroerende hulde bij aan wijlen E. Slosse en W. Maes door de heer Wagemans en dr. Goemans.

Door de voorzitter werd een oproep, voor geldelijke steun aan de V.M.O., gedaan. Meer dan 2500 fr. werd door een entoeziaste vergadering bijeengebracht. Tenslotte vertoonde de heer F. Lauriks ons de film, aan Wim Maes gewijd.

AKTIVITEITEN

1) Na overleg met de bereidwillige propagandisten werd er verandering gebracht in de vaste zondag voor werftochten. In de toekomst dus elke 2de zondag van de maand.

2) De heer Pichal, gemeenteraadslid, zal in de nabije toekomst een gespreksavond inrichten : « De Volksunie en het gemeentebeleid ».

AAN ONZE NIEUWE LEZERS

Aarzel niet langer en abonneer vandaag nog, door storting van 300 fr. op p.c.r. 1711.39, Wij Vlaamsnationaal, Brussel 1.

Klein-Brabant-Bornem

OPEN GESPREKSAVOND

De tweede gespreksavond gaat over « Middenstandsproblemen » en wordt gevoerd tussen de heer P. Peeters, voorzitter van het N.C.M.V. arrondissement Brussel en Volksunie-senator Mr. Fr. Baert, met medewerking van alle aanwezigen : zaterdag 22 februari, café « De Eenhoorn », Stationstraat 30, Bornem.

Merksem

BAL

Het karnavalbal van het « Kempenland » heeft plaats op zaterdag 22 februari 69 om 20 uur, in de zaal « Oude Bareel », 587, Merksem.

Inkom : 20 fr. Orkest : Helmut Frank.

ERNEST MASURE OVERLEDEN

Bij het begin van dit nieuwe jaar ontviel ons een goede oude vriend en kameraad, lid van V.O.S. en van de Volksunie, de heer Ernest Masure (84), oud-strijder 1914-1918.

Aan zijn zoon, Jef Masure, voorzitter van de C.O.O. Merksem, aan de familie Masure en de Keteleer, onze oprechte kristelijke deelneming.

ZWEMMEN

De zwemclub door Groeninghe opgericht, zal binnen afzienbare tijd haar eerste zwemstonde hebben, tenminste als het merksemse roodgeel kollege daar gunstig over beschikt. Doen zij dat niet zal daar een aardig woordje over geschreven worden, en ook gezegd. Inschrijven bij de voorzitter van de zwemclub, Alex Dua, Boerenkrijgplein 9 of in den Tijl, alle donderdagen van 20 uur af

Mortsel

T.V.-ONTMOETINGSAVOND

Onze aangekondigde « reuze ontmoetingsavond » van vrijdag 21 februari e.k. te 20 uur stipt, in zaal Hellemans, Eggestraat 27, Mortsel, wordt een bij uitstek « ware T.V.-avond », doch zonder scherm.

Volksvertegenwoordiger Hugo Schiltz, samen met onze simpatieke Kor Van der Goten, brengen ons die avond, elk op zijn manier, de sfeer die wij werkelijk wensen.

Korteloze toegang en gratis tombola voor allen.

VERBROEDERINGSAVOND

De verbroederingsavond Vlaamse Kring reisgezelschap Tyl gaat door heden zaterdag 8 februari te 20 uur in zaal Hellemans, Eggestraat 27, te Mortsel.

Ranst

EN TOCH... KOMT COPPIETERS !

De uitnodiging voor de kontaktavond van Volksunie-Ranst 1.1. werd suksesrijk beantwoord. Spijtig moest, onverwacht, wegens ziekte van de spreker de avond uitgesteld worden.

Als nieuwe datum werd maandag 24 februari gekozen te 20 uur, eveneens in de bovenzaal van het Gildenhuis. « Jeugd en wetenschap », open gesprek met volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters.

WERFTOCHT

De jongstleden zondag gehouden werftocht met « Wij » was spijts ziekte van verschillende medewerkers een sukses.

Sint-Katelijne-Waver

JAARLIJKS DANSFEEST

Zaterdag 15 februari van 20 uur 30 af jaarlijks dansfeest van de VU-afdeling Sint-Katelijne-Waver. TV-show orkest De Avanos met Dea Doll.

Feestzaal van het parochiaal centrum, Clemenceaustraat (Elzestr.).

Inkom 40 fr. Kaarten vooraf bij al de bestuursleden of op het plaatselijk sekretariaat : Liersesteenweg 11, Sint-Katelijne-Waver, tel. 179.00.

Rijmenam

SOCIAAL DIENSTBETOON

Volksvertegenwoordiger L. Sels houdt in Rijmenam zitdag elke eerste maandag van de maand van 19 uur 30 tot 20 uur in café De Vroe, Dorpsplein, Rijmenam.

Voor dringende zaken kan men steeds terecht bij L. Ribbens, Jachthoornlaan 8, Rijmenam, tel. 51873, elke dag na 18 uur.

Stabroek

BUITENGEWOON GESLAAGDE KOLPORTAGE

Dank zij de zeer talrijke opkomst, vooral van onze ekerense vrienden samen 15 man en een radiowagen werd Stabroek eens flink onder handen genomen, het grootste gedeelte van de gemeente werd bezocht; zelfs de verste uithoeken. Op een paar uurtjes werden een honderdtal bladen verkocht. Uitblinkers waren mevr. Van Herzeele van Ekeren, Frans Wouters uit Berendrecht en de heer Van De Pas, Antwerpen die met zijn wagen, met de geluidsinstallatie van Staf De Lie, de ganse kolportage begeleidde.

Aan allen onze oprechte dank.

BRABANT

Brussel

ADRESWIJZINGING VOLKSVERTEGENWOORDIGER E. DE FACQ

Nieuw adres vanaf 15 februari : Tribunestraat 14 (2de verdieping), Brussel 1 (op 100 m. van het Parlement). Telefoonnummer zal later medegedeeld worden. Alle korrespondentie van die dag af naar het nieuwe adres a.u.b.

DIENSTBETOON VOLKSVERTEGENWOORDIGER E. DE FACQ

Op 11 februari van 18 tot 19 uur in het Internationaal Centrum Rogier 1901, Rogierplein.

INSPANNING GEVRAAGD

Het arr. bestuur vraagt aan alle afdelingen een extra inspanning om de aktie tegen de rampzalige grendels in de grondwetsherziening te doen slagen. Niets mag onverlet gelaten worden om de publieke opinie zo goed mogelijk voor te lichten en ertegen te doen stelling kiezen.

BRIEFWISSELING

Al de afdelingen worden nogmaals verzocht alle officiele partijbriefwisseling rechtstreeks naar het arr. sekretariaat Dupontstraat 27 te Brussel 3 - Schaarbeek te verzenden, onder hoofding, ofwel : arr. sekretariaat Volksunie Brussel, of op naam van Frans Adang, arrondissementssekretaris. De berichten van de bewegings « Wij » zer dienen echter gezonden naar Frans Adang, Ruisbroeksesteenweg 109, St. Pieters-Leeuw.

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Op 15 februari, e.k. in de Ravenstein, Ninoofsesteenweg 685 te Anderlecht om 15 uur stipt eerste kontaktvergadering in verband met de gemeenteraadsverkiezingen in de gemeenten van de brusselse agglomeratie.

Hierop zijn behalve het arr. bestuur en mandatarissen alle kantonale gevolmachtigden van de landelijke kantons en alle V.U.-gemeenteraadsleden, uit het arr. Brussel uitgenodigd.

HUTSEPOTAVONDEN

Op 7, 8 en 9 februari telkens om 19 uur in de « Uilenspiegel », Pletinckxstraat. Iedereen welkom.

VERGADERING AFD. BRUSSEL

Maandag a.s. 10 februari te 19 uur 30 (in Uilenspiegel) dringende bijeenkomst voor bestuur en leden van de afdeling V.U. Brussel. Dagorde : 1) belangrijke mededelingen; 2) administratieve regeling; 3) uitreiking van V.U. bescheiden. Iedereen op post.

zoekertjes

Bekwame stenodaktylograaf zeer grondige kennis beide landstalen zoekt ernstige bezigheid te Brussel. Schr. Wij nr T. 16.

Arbeider, 26 jaar, werklustig zoekt werk in leerlooierij of als vrachtwagenbestuurder. Schrijven W. Jorissen, Astridl. 80, Mechelen. Tel. 015-19994) — T 12.

Bouwkundig tekenaar, 10 jaren ervaring, kunnende zelfstandig werken, vraagt teken- of bureelwerk aan huis. Schrijven kant. gev. W. Jorissen, Predikherenstraat 2, Tongeren, tel. 012-33140 — T 11.

Spanje, begin Costa-Brava. te Llansa, 1300 km. 20 km. ver over franse grens, in prachtige verkaveling gratis zwemkom, machtig zicht op middellandse zee, te huur villa, 3 slaapk., tel. 03-553630 — T 10

Jongeman 33 jaar zoekt betrekking technisch tekenaar (specialist centrale verwarming of andere). Liefst in omgeving Aalst, Brussel, Gent. Spreekt enkel Engels, Tsjechisch en Russisch. Schrijven Algemeen sekretariaat. Volderstraat 71, Brussel 1 — T 9.

Jonge dame geboren op 18 mei 1949 vraagt plaats voor onderwijzeres, of als voorlopig vervanger. Diploma van lagere onderwijzeres met nederlands taalstelsel.
Neem kontakt op met gewestelijk sekretariaat, arr. Dendermonde, Stuifstraat 7 Appels, tel 052-24776.

WIJ vlaams nationaal

Hoofdredakteur
T van Overstraeten

Alle briefwisseling voor redaktie naar
Rotatyp Sylv Dupuislaan 110 Brus 7 Tel 23.11.98

Beheer
Voldersstraat 71 Brussel 1. Tel (02)125 160

Alle klachten voor niet ontvangen v blad op dit adres.

Jaarabonnement 300 fr
Halfjaarlijks 170 fr
Driemaandelijks 95 fr
Abonnement buitenland 480 fr.
Steunabonnement 820 fr. (minimum)
Losse nummers 8 fr
Alle stortingen voor het blad op postrekening 1711.39, « Wij » Vlaams-nationaal weekblad

Verantw uitg. Mr. F. Van der Elst. Beizegemstraat 20. Brussel 12.

bewegingsWIJzer

Brussel

KANTONNALE GESPREKSAVOND

Donderdag 20 februari te 20 uur in het lokaal Uilenspiegel, driemaandelijkse kantonnale vergadering van alle leden en besturen van de vier afdelingen, kantoor Brussel. Agenda : overzicht van de werking en kort verslag door de voorzitter-sekretaris of afgevaardigde van ieder afdeling.

Te 21 uur gespreksavond met alle mandatarissen van kamer, senaat en provincie plus het arrondissementeel bestuur, die zullen handelen over de huidige politieke toestand en hun werking en in 't bijzonder over het regeringsvoorstel : « de noodlottige grendelwet ».

BRUSSEL
VANDAAG EN MORGEN

Wie alles wil weten over de komende gemeenteverkiezingen kome niet naar lokaal Uilenspiegel, Pletinckxstraat 38 te Brussel want daar heeft op 7, 8 en 9 februari 1969 een reuze hutsepotfeest plaats, telkens vanaf 19 uur.

Buizingen

ABONNEMENTENSLAG

Buizingen maakte reeds 22 nieuwe Wij-abonnementen

Ons streefcijfer is overschreden. We doen voort !

VASTENAVONDBAL

Zaterdag 15 februari te 20 uur in de zaal «De Welkom», de Kerkhovestraat 16a, te Buizingen. Tombola : prachtige prijzen !

Alle kledij toegelaten Toegang 30 frank.

SOCIAAL DIENSTBETOON

In café De Welkom, de Kerchovestraat 16a, Buizingen. door volksvertegenwoordiger Eugeen De Facq : elke laatste woensdag van de maand van 19 uur tot 19 uur 30.

Dilbeek-Itterbeek

GESLAAGD JEUGDFEEST

Zondag 12 januari had in de Sint-Martinuszaal ons jeugdfeest plaats. Het schooljeugdteater voerde « Het verhaal van de oude chineeș » op. Het werd een buitengewoon sukses. Ruim vierhonderd kinderen waren opgekomen. Bovendien had onze feestleider het genoegen enkele personaliteiten, als volksvertegenwoordiger de Facq, provincieraadsleden Van Droogenbroek en Panis, en de heer De Haen, schepen van kultuur van de gemeente Dilbeek, met hun familie te verwelkomen.

DRS M. COPPIETERS KOMT

In het kader van de voordrachtenreeks « Perspektief », ingericht door het Europees Studie- en Informatiecentrum en met de medewerking van het gemeentebestuur van Dilbeek en van verschillende plaatselijke kulturele verenigingen, heeft op vrijdag 14 februari 1969, om 20 uur, in de Raadzaal van het Gemeentehuis te Dilbeek een debatavond plaats over « Het nationaliteitenprobleem in europees perspektief ». Hieraan verlenen hun medewerking drs. M. Coppieters, volksvertegenwoordiger, en dr. L. Dierickx, wetenschappelijk onderzoeker Instituut Europese Studiën, V.U.B.

Wij hopen onze leden, abonnenten en simpatizanten van Dilbeek en omgeving op deze debatavond te mogen begroeten.

Halle

BAL

Derde nachtbal op zaterdag 8 maart om 21 uur (parochiezaal, Melkerijstraat, St-Rochus). Orkest « The Musical Friends ».

Hekelgem - Essene - Teralfene

VIJFDE NACHTBAL

Ons vijfde nachtbal gaat door op zaterdag 22 februari te 20 uur 30, in de zaal « Gildenhuis », Kerkstraat te Hekelgem.

Hofstade - Muizen

BAL

Zaterdag 8 februari 1969 van 20 uur af houdt onze afdeling haar Oberbayern-bal. Animator Jef Burm, in de zaal « Pallieter », Tervurensteenweg te Hofstade (Br).

Orkest « Jefke Van Camp ». Iedereen welkom.

Jette

V.U.-JONGEREN

Meisjes zich wenden Collee Marleen, Dansettestraat 1, tel. 25.43.19.

Jongens Podevyn R., J. Lahayestraat 203, tel. 26.58.93.

Machelen

VOORLICHTINGSAVOND

Woensdag 26 februari 1969 heeft te Machelen een grote voorlichtingsvergadering plaats in verband met de grendels. Zaal Egmont, Dorpsstraat, om 20 uur. Sprekers : Vik Anciaux en M. Van Haegendoren.

Overijse-Hoeilaart

BAL

Hedenavond van 20 uur 30 af in de St. Clemenszaal met het orkest Stan Philips.

Steenokkerzeel

SOC. DIENSTBETOON

Elke vierde dinsdag van de maand staan volksvertegenwoordiger dr. Anciaux en provincieraadslid Theo Pauwels te uwer beschikking van 21 uur af in het lokaal «In de avondlust », G. Peetersstraat 5 te Steenokkerzeel. Aarzel niet en kom hen raadplegen !

VLAAMSE ZIEKENKAS

Zitdag te Steenokkerzeel in het lokaal elke vierde dinsdag van 20 uur af.

Ternat

PENSENKERMIS

De V.U.-afdeling Ternat nodigt uit op haar jaarlijkse pensenkermis op 1, 2 en 3 maart 1969.

Lokaal : Jan Meert, Keizerstraat (Markt) 15, Ternat.

's Zaterdags : vanaf 17 uur, 's zondags en 's maandags : vanaf 12 uur.

Alle Vlamingen op post !

Dienstbetoon Volksvertegenw. De Facq

ESSENE

Op 11 februari a.s. van 19 uur 30 tot 20 uur 30 bij Roels, oud-renner, Kerkstraat.

TERNAT

Op 20 februari a.s. van 20 tot 21 uur bij V. Meert, V.U. lokaal, Keizerstraat 15.

DILBEEK

Op dinsdag 18 februari a.s. van 19 tot 20 uur bij M. Panis, provincieraadslid, Moeremanslaan 86 (tel. 21.97.67).

ST. MARTENS-BODEGEM

Op 20 februari a.s. van 19 tot 20 uur bij F. De Rijbel, Stationstraat 38.

Afspraken kunnen ook gemaakt door bemiddeling van R. Hellinckx (tel. 52.26.38).

HALLE

Op 26 februari a.s. van 19 uur 30 tot 20 uur 30 in De Sleutel, Markt.

DWORP

Op 26 februari a.s. van 18 tot 19 uur 30 in De Leeuwerik (bij de kerk).

BUIZINGEN

Op 26 februari a.s. van 19 tot 19 uur 30 in de Welkom.

OPWIJK

Op 27 februari a.s. van 20 tot 21 uur bij F. Berghmans, Ninovestraat.

ASSE

Op 27 februari a.s. van 19 tot 20 uur in het Kummelshof, steenweg te Asse.

OOST-VLAANDEREN

Deinze - Petegem - Astene

AKTIE TEGEN DE GRENDELPROCEDURE

Wij organizeren op woensdag 26 februari a.s. te 20 uur in het gasthof D'Hulhaege een volksvergadering in het teken van de grondwetsherziening.

Spreker senator F. Baert.

Denderleeuw

DANSFEEST

Traditiegetrouw geeft de Volksunie haar daverend vastenavondbal op zaterdag 15 februari 1969 om 21 uur 30 in de feestzaal De Verbroedering, Stationsstraat 18. Orkest The Medium Band.

Dendermonde

STICHTING VUJO

Heden avond stichting van de Vujo Dendermonde om 20 uur in café Bristol. Spreker : volksvert. drs. Coppieters.

APPELS
SOCIAAL DIENSTBETOON

Elke woensdag van 20 tot 22 uur.

Elke zaterdag van 13 tot 15 uur.

Op het sekretariaat Stuifstraat 7, Appels. Tel. 052-24776.

ZELE

Zaterdag 1 februari van 18 tot 19 uur door de heren Dr. De Commer, V., volksvertegenwoordiger en De Meester H., in het « Vlaams Huis », Kloosterstraat. Tel. 052-44220.

DENDERMONDE

Dagelijks van 17 uur 30 tot 19 uur 30, zaterdags van 9 tot 12 uur onder toezicht van dr. Decommer, Ridderstraat, Dendermonde.

GREMBERGEN

Volksvert. dr. Decommer ontvangt elke woensdag en vrijdag van 8 tot 10 uur ten huize, Leuvestraat.

Gentbrugge - Ledeberg

SCHOKAKTIE

Vrijdag 14 februari e.k. richt onze afdeling een grote voorlichtingsvergadering in, over de « grondwets-herziening en grendels » met senator Frans Baert als spreker.

Zaal van café « Lunapark », Brusselse Steenweg 408 te Gentbrugge (rechtover het Gantoise-terrein).

Leiegemeenten

AFDELING OPGERICHT

Er werd overgegaan tot de oprichting van de afdeling « Leiegemeenten », groeperend de gemeenten St. Denijs-Westrem, Afsnee, Deurle en St. Martens Latem. De h. M. Van Crombrugge, St. Denijsstraat 9, St. Denijs-Westrem werd tot voorlopig voorzitter gekozen, de h. R. Rogghe, Klapstraat, Deurle, tot voorlopig sekretaris.

De afdeling zal echter zo vlug mogelijk paarsgewijs gesplitst worden volgens distrikt.

Lokeren

BAL

Zaterdag 15 februari 4de Volksuniebal in de zaal Variétés, te 20 uur 30. Inkom 50 fr.

Opwijk

OVERLIJDEN

Op 1 februari werd de moeder van onze leden Van de Putte A. en Crombe L. ten grave gedragen. Onze kristelijke deelneming.

Oudenaarde

ARR. KADERDAG

Zaterdag 22 februari van 15 tot 18 uur 30 te Oudenaarde. Op de agenda : drie sektievergaderingen, een referaat over de regionale toestanden in het arr., een uiteenzetting over de grendelgrondwet door senator Van Hagendoren. De agenda volgt.

Alle bestuursleden uit het arr. houden reeds de datum vrij.

ABONNEMENTENSLAG

Het arr. streefcijfer is reeds verdubbeld. Maar wij gaan naar de 250 t. h. mits een kleine inspannig van al de afdelingen, vooral een paar achterblijvende.

LIDMAATSCHAPPEN

Ook hier een sukses. Het arr. telt nu al 15 t. h. leden meer dan vorig jaar. De afdelingen gelieven dringend de enkele overblijvende hernieuwingen af te werken en nog enkele nieuwe leden in te brengen. Aldus bereiken we in een minimum van tijd 50 t. h. meer dan in 1968.

KOLPORTAGE

Morgen zondag 9 februari in het kanton Nederbrakel, samen met het arr. Aalst. Er wordt ditmaal een grote deelname van de bestuursleden verwacht. Samenkomst 9 uur 15 Markt, Oudenaarde.

DEBATAVOND KRUISHOUTEM

Het Davidsfonds Kruishoutem richt op vrijdag 14 maart 1969 te 20 uur een debatavond over de grondwetsherziening in. Samenstelling van het paneel : Verroken (CVP), Ghysbrecht (BSP), Pede (PVV) en voor de VU niemand minder dan advokaat Frans Baert, lid van de senaatskommissie voor de grondwetsherziening.

Oudenaarde-Ronse

ARRONDISSEMENTELE KOLPORTAGE

Morgen zondag 9 februari arroudissementele kolportage te Nederbrakel. Verzamelen op de markt te Oudenaarde om 9 uur 45 of aan de kerk te Nederbrakel om 9 uur 45.

Scheldekant

ARROND. STERRIT

De Volksunieafdelingen van de waaslandse Scheldekant nemen deel aan de arrondissementele sterrit, in het kader van de anti-grendel-aktie op morgen zondag 9 februari.

Bijeenkomst te 9 uur 30 te Temse op de Sint-Amelbergalaan. Vertrek te 10 uur. Eindigt op de grote markt te Beveren om kwart voor twaalf met openluchtmeeting.

Schoonaarde

SOCIAAL DIENSTBETOON

Zaterdag 8 februari 1969 van 16 tot 17 uur door de heren Van den Abeele H. en Meert R. in « 't Palingshuis », Brugstraat.

Vrasene

TE KOOP

Bij Tilleman Hektor, voorzitter propagandakomitee zijn nog steeds te verkrijgen : leeuwespeldjes tegen 10 fr.; kleine VL voor fietsen 10 fr.; grote VL-tekens, zwarte letter op witte grond, de enige zinvolle en originele autoherkenningstekens 20 fr.

DIENSTBETOON

U heeft moeilijkheden ? We staan steeds ter beschikking, zonder enige verplichting, om u te helpen in alle aangelegenheden. Volksvertegenwoordiger Coppieters en senator De Paep zijn ter uwer beschikking.

Spreek tijdig af met onze raadsman voor soc. dienstbetoon Leon Verhofstede, Brandstraat 24. Wij zorgen voor de rest.

BESTUURSUITBREIDING

Door de voortdurende groei van het aantal leden zagen we ons verplicht het bestuur uit te breiden. Dit gebeurde door middel van kooptatie en zodoende kwamen de heren Van Osselaer en Bullaert de rangen van ons bestuur verruimen. We doen een ruk naar de 200. Een groots feest zal hiermee gepaard gaan.

WIJ

Sinds enkele weken komen regelmatig klachten binnen van leden die hun blad niet tijdig ontvangen, via de post. Indien er zich nog afwijkingen zouden voordoen, gelieve onmiddellijk onze sekretaris André Moorthamer, Mosselbank 27, te verwittigen.

ARR. RAAD

Eveneens door de ledengroei kon onze afdeling een 2de lid in de raad aanduiden : de heer Alfons Van Osselaer.

Wetteren

SOCIAAL DIENSTBETOON

Zaterdag 8 februari 1969 van 18 tot 19 uur door de heren De Kegel Th., Christean W. en Meert R. in het « Vlaams Huis », Markt, tel. 09-792490.

WEST-VLAANDEREN

Brugge - Torhout

KADERDAG

De arr. kaderdag gaat door te Aartrijke in Centrum « Jonkhove », op zaterdag 22 februari 1969 van 14 - 18 uur, voor alle uitgebreide afd.-besturen. Er worden referaten en besprekingen gewijd aan de organizatie en administratie in het arr., aan de gemeentepolitiek en aan de politieke situatie op arr. vlak.

Diksmuide

SOCIAAL DIENSTBETOON

We zoeken dringend betrekkingen voor onderstaande personen, tans zonder werk : handlanger 45 jaar voor magazijnier of verkoper in konfektiebedrijf; regent Nederlands-Geschiedenis en regent Engels-Frans en regentes wiskunde; technische ingenieur elektronika; boekhouder; landbouwingenieur techn. ingenieur scheikunde; bureelbediende; uitbating pompstation; licht werk voor 55-jarige handlanger; onderwijzer; bankbediende.

Wie kan helpen : Willy Devriendt, Rekollettenstraat 66, Nieuwpoort.

Kortrijk

VOLKSVERGADERING

Afdeling Kortrijk organizeert een volksvergadering in lokaal « 1302 » op zaterdagnamiddag 15 februari a.s. over de voorgestelde grendel in het grondwetsontwerp.

KADERDAG

Arrondissementele kaderdag op zondag 22-2-69 : 's voormiddags vanaf 10 uur : struktuur van het arrondissement; administratie van de partijstruktuur; 's middags middagmaal tegen 80 fr. (dienst inbegrepen); 's namiddags : analyse van de laatste verkiezingsuitslagen; voorbereiding van de gemeenteverkiezingen. Tot slot spreekt senator Frans Baert over « Grendels in de grondwet ? ».

Inschrijven in lokaal 1302, te Kortrijk (waar de kaderdag plaats heeft) met eventuele opgave van het middagmaal.

Leffinge

ANTIGRENDEL

Onze afdeling neemt massaal deel aan de betoging en meeting te Oostende op 2 maart a.s. te 14 uur Het bestuur zal zorgen voor vervoer. De bestuursleden stellen zich ter beschikking voor de inschrijvingen.

Menen

KAARTING

Maandag a.s. te 19 uur 30 maandelijkse kaarting in « de Beiaard ».

Stene

AUTOKARAVAAN

Neemt deel aan de autokaravaan, die in het teken van de antigrendelaktie morgen zondag 9 februari onze gemeente zal doorkruisen. Verzameling tussen 9 uur en 9 uur 30 aan de groenteveiling, Steensedijk 184.

ANTI-GRENDELAKTIE

Volksvergadering in de groenteveiling (Steensedijk) op vrijdag 14 februari te 20 uur 30.

Wevelgem

LEDENBEWEGING

Op de jongste bestuursvergadering werden opnieuw 13 nieuwe leden ingeschreven, totaal 148. Hartelijke gelukwensen aan bestuursleden en propagandisten. Hiermede zijn wij aardig op weg naar ons doel : 200 leden.

GRENDELPROCEDURE

Nu reeds achten wij het nodig u allen op te roepen tot de grote volksvergadering in samenwerking met Lauwe in de zaal « St. Barbara », Vanackerstraat te Wevelgem op vrijdag 21 februari te 19 uur 30.

BAL

Op paaszaterdag 5 april a.s. richt onze afdeling in samenwerking met Menen een groot lentebal in de zaal Cortina in. Orkest Norbert Goddaer. Toegangsprijs 50 fr.

Meulebeke

VOLKSVERGADERING

De volksvergadering in zaal « De Nieuwe Kring », Stationstraat 5 op zaterdag 22 februari om 18 uur over « Vlaamse toekomstproblemen geen grendels ! ».

Oostkamp

NAAR EIGEN AFDELING

Op de bestuursvergadering te St. Michiels werd het voorstel tot oprichting van een nieuwe afdeling gunstig onthaald.

Sociaal dienstbetoon P. Leys

Assebroek, Lemanlaan 26, dinsdag 11 februari van 19 tot 19 uur 45! Ruddervoorde, café Oud Gemeentehuis, dinsdag 11 februari van 20 tot 21 uur; Sint-Andries, Manitobalaan 5, vrijdag 14 februari van 14 tot 16 uur; Brugge, Breydelhof, Suveestraat 2, zaterdag 8 februari van 11 tot 12 uur.

KADERDAG ARR. BRUGGE

Zaterdag 22 februari a.s. van 14 tot 18 uur, te Aartrijke in Centrum « Jonkhove » met 3 belangrijke referaten, deelname per afd. opgeven aan het sekretariaat, tel. 527.10.

MEDEGEDEELD

Vlaamse ziekenfondsen

Bewust van hun sociale taak en verantwoordelijkheid in het kader van de strijd voor vlaamse ontvoogding, hebben de Vlaamse Ziekenfondsen besloten over te gaan tot het oprichten van een :

Koördinatiekomitee dat de vlaamse ziekenkas, het ziekenfonds Flandria en het vlaams ziekenfonds Brabantia groepeert.

Dit komitee stelt zich tot doel een gemeenschappelijke aktie te voeren en eendrachtig naar buiten uit op te treden wat betreft : organizatie, sociale politiek en relaties met vlaamse verenigingen.

DE EINDEJAARSDAGEN ZIJN VOORBIJ....
HET HELE JAAR IS ECHTER FEEST IN EEN EIGEN WONING....

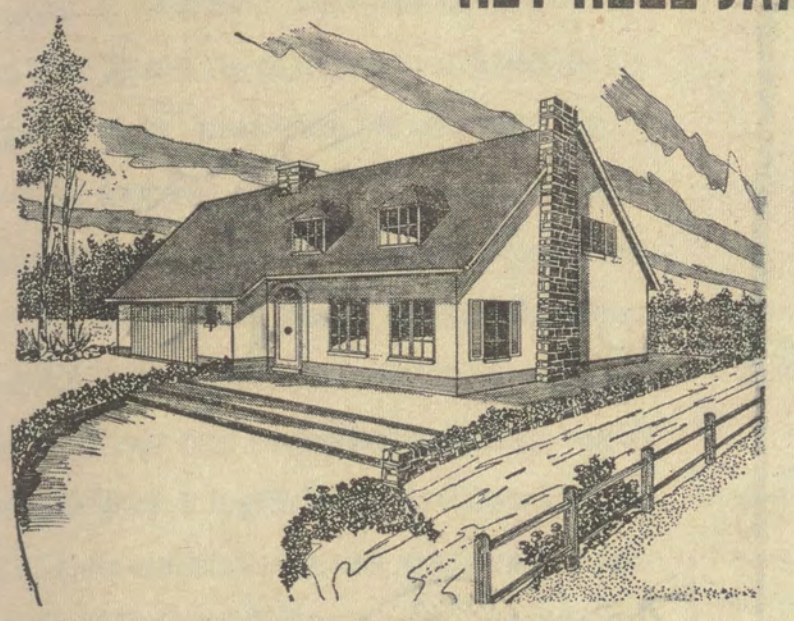

van 900.000 F af

VERZEKERDE OPBRENGST !!!

- een woning volgens eisen van 1980 !
- meest praktische indeling
- dekoratieve hall, luxueuse living met open haard
- centrale verwarming - warmwatervoorziening - buitenpiloot - debietmeters - push-valve
- onmiddellijk heet water - bad in 3 min. vol !
- Hongaarse parket, keramiek, rustieke tegels, marmer
- best geluid-, warmte- en vochtizolatie
- aluminium - thermopane - rijke afwerking

BIJGEVOLG : geen onderhoud - geen schilderwerk
maxim. komfort - hoogste huuropbrengst

ALLES OP ZEER GUNSTIGE LIGGINGEN te
Antwerpen, Gent, Genk, Leuven enz...

Een meesterlijke woning waar U het wenst
in héél het vlaamse land.

- ontworpen volgens uw persoonlijkheid
- met vooraf juiste berekening en uitsluiting van alle verrassingen
- standingsvolle en verfijnde afwerking
- steeds eerste keus van materialen
- echt "SLEUTEL OP DE DEUR"

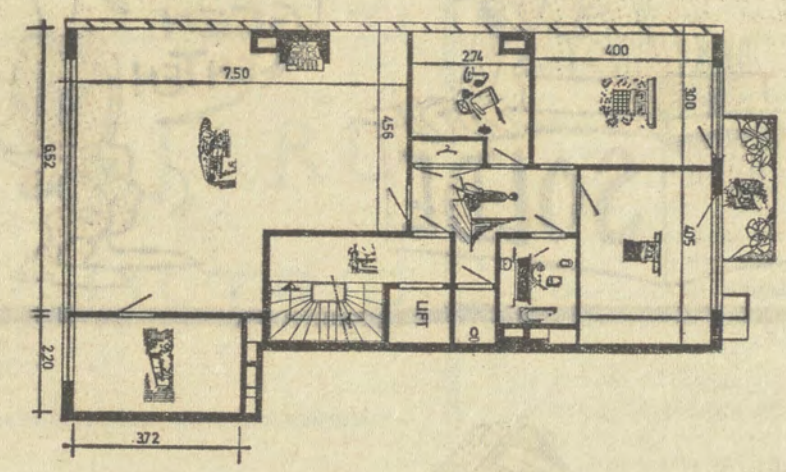

van 625.000 F af

Wenst U nadere inlichtingen
stuur dan deze bon naar één onzer informatiecentra.

Naam ... ...

Adres ... ... Woonplaats ... ...

Tel privé ... ... - Tel kantoor ... ...

wenst inlichtingen en gratis brosjure
1 **over gronden** voor villabouw ☐
over gronden voor hoogbouw ☐
over gronden v. eensgezinswoning ☐
over veilige geldbeleggingen ☐

bij voorkeur gelegen te
... ...

2 over het bouwen van ... ...

bij voorkeur gelegen te ... ...

of bezit reeds grond, gelegen te ... ...

3 over de aankoop van een bestaande woning ☐
Duid aan met een X waarover U inlichtingen wenst te ontvangen.

STEEDS IETS BETERS
IETS MEER
IETS VOORDELIGER ...

WIJ DRAGEN UW ZORGEN! OOK DE FINANCIERING

- **minimum aan kontanten volstaan**
- **voordeligste leningen**
- **en ook voor U een bouwpremie**

OOK U KUNT WAT REEDS ZOVELEN KONDEN !

HET HELE JAAR « 1969 » EN ALLE VOLGENDE GELUKKIG DANKZIJ EEN REALISATIE VAN

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN
Meir 18
tel. 03/31.78.20

GENT
Onderbergen 43
tel. 09/25.19.23
tel. 09/25.94.69

GENK
Winterslagstr. 22
tel. 011/5.44.42

LEUVEN
Brusselsestr. 33
tel 016/337 35

BRASSER ZIET DE WEEK VAN DE SOLDAAT

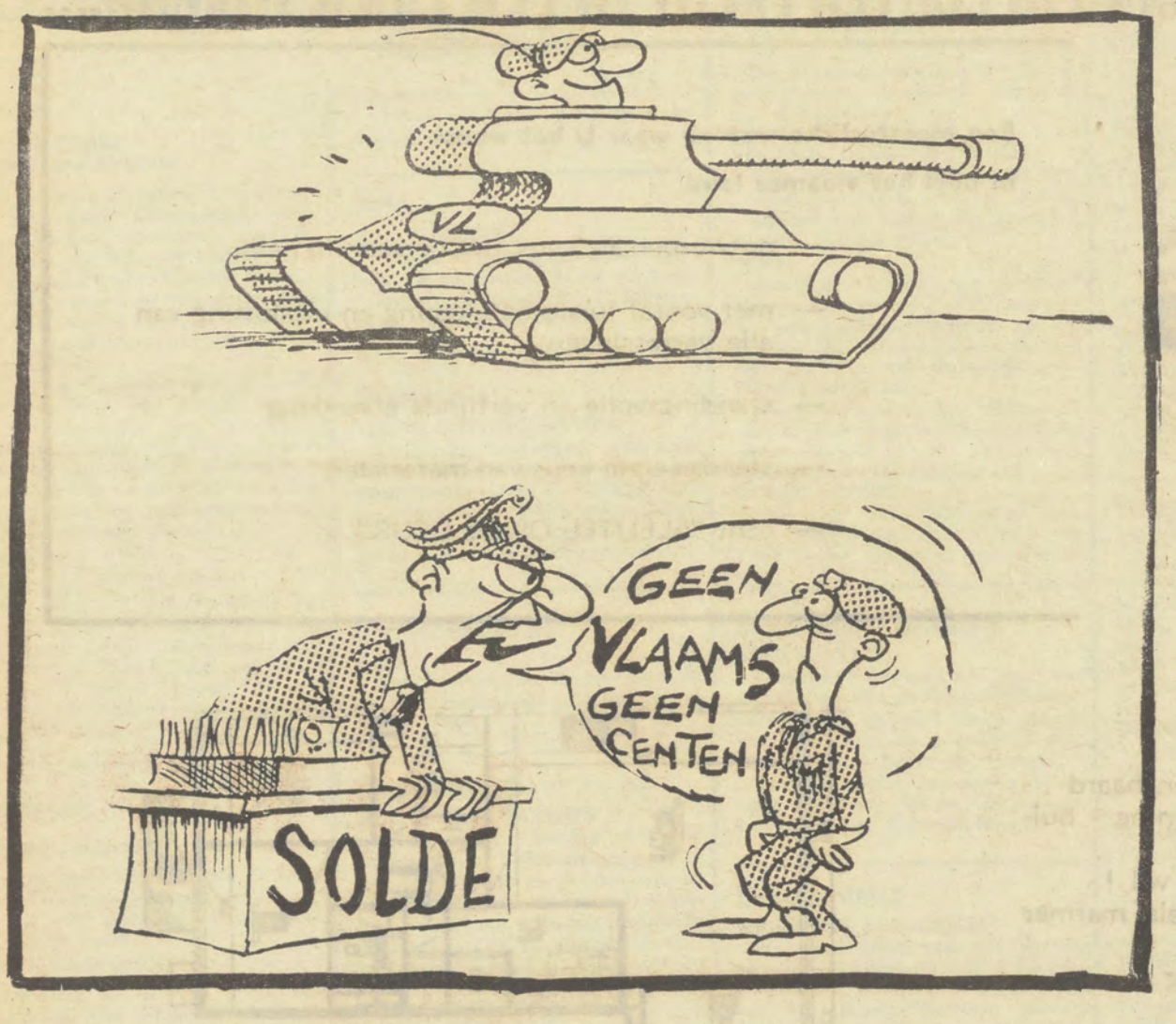

La FLAMANDISATION de l'armée.

Week van de Soldaat in Vietnam.

ORDE

Orde, meneer, is misschien wel mijn grootste deugd. Op orde heb ik mijn leven gebouwd en dat het een stevig fundament is, bewijst toch wel het feit dat ik het in zes jaar tijds gebracht heb tot hoofdboekhouder van Crown Sales Ltd. Helaas, dat ik deze betrekking kwijt geraakt ben is het gevolg van één enkele kleine slordigheid, een sekonde onoplettendheid die mijn leven heeft geruïneerd.

Ik wijk nooit van mijn vaste gewoonten af. 's Avonds, als ik gedaan heb met werken, rij ik met de metro van 19 uur 04 uit Salsea naar huis. Klokslag 20 uur — ik meet het uit met de tv-nieuwsberichten — ben ik klaar met mijn avondmaal. Stipt om 22 u ga ik slapen; dat wil zeggen : om 22 u kras ik naar boven. Daar heb ik 12 minuten voor mijn avondtoilet en voor het klaarmaken van de dingen die ik de volgende ochtend nodig heb, en zo kunt u zelf wel uitrekenen wanneer ik onder de dekens kruip. Mijn allerlaatste werk is, m'n schoenen naast bed klaar zetten, zodat ik er 's morgens maar in te stappen heb. Jawel, steeds met de neus naar het raam en de hakken naar het bed. Want ik heb orde, meneer.

Eén keer — ik schaam me bijna om het te zeggen — één enkele keer ben ik van die ijzeren en gezonde levensregel afgeweken. Juffrouw Doolittle werkte toen zo wat een half jaar bij Crown Sales en die dag verjaarde ze. De mensen van de boekhouding maakten er 's avonds een fuif van en als hoofdboekhouder kon ik me er niet aan onttrekken, minstens even op die party aanwezig te zijn. Of het de drank was ofwel de onbetwistbare charmes van Juffrouw Doolittle weet ik niet meer; in ieder geval kwam ik die avond véél te laat thuis. Het was stellig al 21 uur voorbij en ik was — nu ja, ik beschikte niet meer over mijn normale zelfkontrole. Ik begaf mij onmiddellijk naar boven, was in minder dan vijf minuten klaar met mijn toilet en dook toen in bed nadat ik — gruwelijkste fout van deze gruwelijke avond ! — mijn schoenen neergezet had met de hakken naar het raam.

's Morgens was ik nog niet helemaal fit. Ik wipte over tijd het bed uit en in mijn haast kleedde ik mij aan zonder eerst het licht in de hoek van mijn kamer te ontsteken. Tijd om te ontbijten had ik niet meer; ik sprong in mijn schoenen en wilde naar beneden vliegen. Wie kan mijn ontsteltenis beschrijven, toen ik bemerkte dat ik met een bons tegen het raam belandde toen ik eigenlijk de andere richting uit naar de trap wou ? Ik deinsde achteruit en tot mijn verbijstering kwam het raam steeds dichterbij. Ik lette nauwelijks op de pijn aan mijn voeten; ik veronderstelde toen nog dat juffrouw Doolittle me waarschijnlijk bij het dansen de avond tevoren op mijn likdoorns had getrapt. Eerlijk gezegd : die veronderstelling maakte ik zelfs niet, want even later viel ik met een vreselijk gebons ruggelings van de trap alhoewel ik helemaal niet naar de trap was gelopen. Ik krabbelde recht en stelde vast dat ik me waarschijnlijk ergens aan de nek had bezeerd, want toen ik naar beneden keek bemerkte ik dat ik het hoofd scheef hield : ik zag de hielen van mijn schoenen inplaats van de neus. Met een beetje oefening kwam ik er toe, mijn hoofd toch in zover te draaien dat ik kon kijken in de richting waarin ik ging. Hoe ik buiten geraakt ben, weet ik niet meer. Wel herinner ik me de nachtmerrie — want al gebeurde het bij klaar daglicht, er is geen ander woord voor, meneer — die daar op volgde. Ik wilde me naar het metrostation Salsea begeven, maar welke pogingen ik ook deed, tien minuten later stond ik bij het station Richmond dat helemaal aan de andere kant van mijn woning ligt. Nou goed, voor mijn werk was het toch al te laat en ik besloot dan maar de trein te Richmond te nemen. Op perron 3 stond hij trouwens al klaar. Ik haastte me er naartoe, doch tot mijn afgrijzen geraakte ik op voor mij toen onverklaarbare wijze in de express naar Dover, die op perron 4 kwam binnengereden. Vooraleer ik het goed en wel besefte, was ik met die trein vertrokken naar Dover. Ik was wanhopig; nooit had ik bij Crown Sales ook maar één minuut verzuimd. En nu zat ik hier, op weg naar Dover. In het allerbeste geval kon ik slechts terug in Londen zijn kort na de middag. Mijn gedachten tijdens de treinrit herinner ik me niet meer, maar ze moeten toen reeds in de buurt van zelfmoord hebben gedraaid.

Te Dover meende ik geluk te hebben. Er stond een trein voor de terugreis naar Londen vertrekkensklaar. Ik holde er heen om hem toch zeker niet te missen, maar hoe ik me ook inspande : ik verwijderde me steeds meer van de trein. Ik deinsde als het ware achteruit van de trein weg. Tot overmaat van ramp lag aan de kade achter mij de boot voor Oostende klaar. Voor ik het goed en wel besefte, was ik al in volle zee en vier uur later stapte ik in België aan land. Tenminste : dat was mijn bedoeling. Maar een onweerstaanbare kracht dreef me de andere richting uit, over het bootdek en de reling heen, met een grote plons recht in het water van het havendok.

Ik trachtte zwemmend de kant te bereiken, maar al mijn arm- en beengezwaai had slechts tot rezultaat dat ik achterwaarts dreef, tussen het staketsel uit terug de volle zee in. Wanhopig bleef ik vechten om het strand te bereiken. Urenlang duurde de worsteling met de golven, ik verloor het land uit het zicht en tot mijn grenzeloze verbazing werd ik enkele uren later vlak voor de ingang van de haven van Dover opgepikt door een vissersboot. Bewusteloos stortte ik aan dek. Toen ik later terug bijkwam, lag ik netjes uitgekleed en in warme dekens gewikkeld in een kooi.

Een van de eerste dingen die de visser me zegde was : « Weet meneer, dat hij zijn schoenen achterstevoren aanhad ? ».

Als een verblindende flits schoot de verklaring voor de merkwaardige gebeurtenissen van de jongste uren me door het hoofd.

Bij Crown Sales ben ik nooit durven teruggaan. Trouwens, met de gevolgen van één enkel verjaardagsfeestje had ik méér dan genoeg van juffrouw Doolittle.